

OBČINA ŠENTJUR

DOLGOROČNI RAZVOJNI PROGRAM OBČINE ŠENTJUR

www.sentjur.si

KAZALO

1 DOLGOROČNI RAZVOJNI PROGRAM OBČINE ŠENTJUR	4
1.1 ZAKAJ DOLGOROČNI RAZVOJNI PROGRAM NAŠE OBČINE	4
1.2 STRATEŠKI IN IZVEDBENI DEL DOLGOROČNEGA RAZVOJNEGA PROGRAMA (DRP) OBČINE ŠENTJUR.....	4
1.3 NAMEN IN CILJI DOLGOROČNEGA RAZVOJNEGA PROGRAMA	5
2 OCENA STANJA IN RAZVOJNIH GIBANJ	7
2.1 OBČINA ŠENTJUR	7
2.2 OBČINA ŠENTJUR V REGIJSKEM PROSTORU.....	7
2.3 SOCIALNO OKOLJE	9
2.4 GOSPODARSTVO.....	26
2.5 PODEŽELJE IN KMETIJSTVO	35
2.6 TURIZEM.....	41
2.7 OKOLJE IN INFRASTRUKTURA.....	44
3 SWOT ANALIZA	52
4 STRATEŠKE USMERITVE	56
4.1 VIZIJA	56
4.2 DOLGOROČNI CILJI	57
4.3 SODELOVANJE IN PARTNERSTVO	57
4.4 RAZVOJ GOSPODARSTVA.....	58
4.4.1 PROGRAM: RAZVIJANJE PODPORNEGA OKOLJA	58
4.4.2 PROGRAM: SPODBUJANJE NASTAJANJA NOVIH IN OHRANJANJA ŽE DELUJOČIH PODJETIJ.....	60
4.4.3 PROGRAM: NADALJNI RAZVOJ OBSTOJEČIH PODJETIJ IN SAMOSTOJNIH PODJETNIKOV	62
4.4.4 PROGRAM: SPODBUJANJE POVEZOVANJA PODJETIJ PO SISTEMU GROZDOV.....	64
4.4.5 PROGRAM: SODELOVANJE ŠTUDENTOV IN DIJAKOV Z DOMAČIMI PODJETJI IN ORGANIZACIJAMI.....	65
4.5 RAZVOJ TURIZMA	67
4.6 RAZVOJ KMETIJSTVA IN PODEŽELJA.....	70
4.7 RAZVOJ ČLOVEŠKIH VIROV IN DRUŽBENIH DEJAVNOSTI.....	73
4.7.1 PROGRAM: SPREMLJANJE POTREB PO KADRIH V OBČINI IN POKLICNO USMERJANJE MLADIH V DEFICITARNE POKLICE IN PODJETNIŠTVO	74
4.7.2 PROGRAM: UVELJAVITEV USTREZNE STANOVANJSKE POLITIKE	75
4.7.3 PROGRAM: IZENAČEVANJE POGOJEV BIVANJA NA PODEŽELJU IN V MESTU TER PRILAGAJANJE DRŽAVNIH NORMATIVOV ZA FINANCIRANJE NEKATERIH PODROČIJ DRUŽBENIH DEJAVNOSTI.....	76
4.7.4 PROGRAM: RAZVOJ IZOBRAŽEVALNIH INSTITUCIJ IN PROGRAMOV	78
4.7.5 PROGRAM: SPODBUJANJE RAZVOJA KULTURNIH DEJAVNOSTI.....	79

4.7.6 PROGRAM: POVEZOVANJE KULTURE IN TURIZMA Z RAZVOJEM PROGRAMOV TRŽENJA KULTURE IN KULTURNIH ZNAMENITOSTI	81
4.7.7 PROGRAM: SPODBUJANJE RAZVOJA ŠPORTA IN REKREACIJE.....	82
4.8.1 PROGRAM: UREJANJE PROSTORA.....	84
4.8.2 PROGRAM: ZAGOTAVLJANJE POVRŠIN ZA GOSPODARSTVO.....	85
4.8.3 PROGRAM: ZAGOTAVLJANJE POVRŠIN ZA STANOVANJSKO GRADNJO IN GRADNJA STANOVANJ.....	86
4.8.4 PROGRAM: PROMET	87
4.8.5 PROGRAM: KOMUNALNA INFRASTRUKTURA	89
4.8.6 PROGRAM: OKOLJE	91
5 PRILOGE.....	93

1 DOLGOROČNI RAZVOJNI PROGRAM OBČINE ŠENTJUR

1.1 Zakaj dolgoročni razvojni program naše občine

Dolgoročni razvojni program (v nadaljevanju DRP) je temeljni programski dokument za usmerjanje in izvajanje razvojnih aktivnosti, s ciljem zagotavljati trajnostni razvoj občine. Razvojni program, na podlagi ocene stanja, podaja razvojno vizijo občine, iz nje izhajajoče strateške razvojne cilje ter programe, podprograme in nekatere projekte za njihovo uresničevanje. Ker je dolgoročni razvojni program dinamičen dokument, se ga bo v prihodnjih letih dopolnjevalo in usklajevalo, vendar v okvirih opredeljenih strateških ciljev in programov.

Dolgoročni razvojni program občine Šentjur je dokument, ki predstavlja našo občino in njene prebivalce, izraža specifično stanje v lokalnem okolju na posameznih področjih in kar je najvažnejše, predstavlja potrebe in cilje za razvoj v prihodnosti in načine za doseg le-teh.

1.2 Strateški in izvedbeni del dolgoročnega razvojnega programa (DRP) Občine Šentjur

Razvojni program je sestavljen iz strateškega in izvedbenega dela. Strateški del je opredeljen za obdobje 2004-2013, se pravi do konca naslednjega programskega obdobja, vezanega na izvajanje regionalne politike EU. Ker je danes večina razvojnih dokumentov na ravni države in regije opredeljenih do leta 2006, bo potrebno strategijo, ki je opredeljena v tem dokumentu ponovno preveriti takrat, ko bosta država in regija opredelili svoje razvojne dokumente in v izvedbeni del dodati tudi nove programe in projekte, ki bodo primerni novo nastali situaciji.

V analizi razvojnega stanja v občini je podan prikaz stanja in ključnih razvojnih problemov po posameznih področjih. Ker smo se želeli izogniti preobsežni analizi, so podani sintezni prikazi, podrobnejše analize pa je mogoče dobiti v nekaterih sektorskih dokumentih in na LPC Kozjansko. Izsledki iz teh analiz so služili kot podlaga za razvojne opredelitve, zaradi katerih je ta dokument sploh nastal.

V nadaljevanju so predstavljeni usklajena razvojna vizija in razvojne prioritete občine, strateški cilji ter mehanizmi in načini za doseganje teh ciljev, opisani glavni programi in podprogrami ter nekateri projekti, preko katerih in s pomočjo katerih se bodo dosegli cilji, opredeljeni na ravni programov ter cilji DRP kot celote. Pri posameznih projektih je podana utemeljitev upravičenosti njihove izvedbe in njihov prispevek k postavljenim ciljem programa in DRP kot celote. Izvedbeni del DRP ne predstavlja zaključenega seznama projektov, temveč se ga

bo sproti dopolnjevalo z novimi projekti, ki bodo lahko prispevali k uresničitvi postavljenih ciljev v strateškem delu in k doseganju zelenega stanja.

1.3 Namen in cilji dolgoročnega razvojnega programa

Glavni namen dolgoročnega razvojnega programa je zagotoviti trajnostni razvoj, in sicer predvsem:

- preboj občine med razvojno perspektivna območja,
- zagotoviti skladnejši razvoj celotne občine,
- povečati sodelovanje občine v območnih in regijskih aktivnostih,
- zagotoviti možnost koriščenja regijskih, državnih in mednarodnih razvojnih spodbud za projekte v občini.

Pomembno je, da razvojni program in njegovi cilji dejansko predstavljajo skupne usmeritve celotne občine ter tako s programi in projekti za njihovo uresničevanje utira pot hitrejšemu razvoju Občine Šentjur na obravnavanih področjih.

Za vse občinske in druge institucije na območju občine bo DRP osnova za:

- hitrejši in usklajen razvoj celotnega območja občine, tako občinskega središča kot tudi lokalnih središč in ruralnih območij,
- večjo stopnjo koordinacije in učinkovitejše skupno delovanje,
- krepitev medobčinskega sodelovanja in pripravo skupnih medobčinskih projektov na območju medobčinskega partnerstva in celotne regije,
- preboj občine med razvojno propulsivna območja v regiji in Sloveniji,
- koriščenje regionalnih in državnih instrumentov sofinanciranja aktivnosti za skladnejši regionalni razvoj,
- pridobivanje sredstev Strukturnih skladov in Kohezijskega sklada EU,
- usklajenost in povezanost z občinsko prostorsko strategijo in redom,
- vključevanje občinskih programov in projektov v regijski razvojni program ter ostale sektorske programe na regionalni in nacionalni ravni.

Razvojni program služi kot podlaga za delovanje občine in drugih lokalnih institucij in organizacij, s čimer je mogoče zagotavljati boljšo koordinacijo in večjo učinkovitost delovanja.

Program je obenem podlaga za pripravo projektov, preko katerih se bo lahko Občina Šentjur vključila v programe regionalne politike na nacionalni in evropski ravni. Vendar so v programu večinoma opredeljene aktivnosti, ki so pomembne predvsem in samo za lokalno skupnost, in jim sedanjí regionalni in nacionalni

programi ne posvečajo pozornosti. V prihodnje pa se pričakuje večjo pomoč in sodelovanje regije in države pri izvajanju določenih aktivnosti.

Pri uresničevanju razvojnega programa se moramo prvenstveno opreti na lastne sile, saj gre za našo prihodnost, ki si jo moramo zagotoviti predvsem sami.

Izvajanje programa zahteva medsebojno povezovanje in sodelovanje. Le z usklajenim delovanjem in trdno povezanostjo nosilcev lokalnega razvoja bomo lahko dosegli cilje, ki smo si jih zastavili sami. Pri tem je potrebno aktivno vključevati vse interesne skupine v občini, vključevati posameznike z njihovimi idejami, sposobnostmi in znanjem, se odpirati v zunanje okolje ter omogočiti vsakomur, da po svojih močeh prispeva k razvoju skupnosti. Samo s skupnim delovanjem in prizadevanji vseh bomo lahko zmanjšali gospodarski in razvojni zaostanek in si zagotovili ugodnejše razvojne pogoje v prihodnje.

Izdelavo dolgoročnega razvojnega programa so narekovale razmere v občini kot tudi novi pristopi na področju regionalnega razvoja in spodbujanja skladnega razvoja v Sloveniji. V kolikor se občina želi aktivno vključiti v procese na regionalni, nacionalni in evropski ravni, mora imeti dorečene svoje razvojne cilje in programe, drugače bo ostajala na obrobju dogajanja in razvojno zaostajala.

2 OCENA STANJA IN RAZVOJNIH GIBANJ

2.1 Občina Šentjur

Občina Šentjur sodi med večje slovenske občine, saj meri 222 km² in je imela ob popisu leta 2002 18.470 prebivalcev. Po površini zavzema 1,1% slovenske površine, medtem ko na njenem območju živi 0,9% slovenskega prebivalstva. V Savinjski regiji odpade nanjo 9,3% površine in 7,2% prebivalstva. Gostota poselitve znaša 84 prebivalcev na km², kar predstavlja 85% slovenskega povprečja (99 prebivalcev/km²) in 78% regijskega (108 prebivalcev/km²).

Zahodni in severni del občine spadata v Celjsko kotlino, medtem ko jugovzhodni del občine predstavlja Kozjansko. Občina Šentjur je razdeljena na 10 krajevnih skupnosti: Šentjur-mesto, Šentjur-okolica, Planina, Prevorje, Kalobje, Loka, Ponikva, Dramlje, Slivnica in Blagovna. Središče občine je mesto Šentjur, ki je poselitveno in zaposlitveno središče občine. Šentjur je le 11 km oddaljen od Celja in 4 km od priključka na avtocesto v Dramljah.

Prvič se Šentjur omenja že l. 1340, ko se je pričel razvijati okoli prvotne cerkve sv. Jurija. Od leta 1384 ima Šentjur trške pravice, mesto pa je postal leta 1990. Sledovi človeške kulture v neposredni bližini Šentjurja, na Rifniku in pod njim, pa segajo vse do mlajše kamene dobe, in od takrat dalje je bilo območje poseljeno skozi vsa zgodovinska obdobja.

2.2 Občina Šentjur v regijskem prostoru

Občina Šentjur spada v Savinjsko regijo. Regija je razdeljena na šest subregij oz. partnerstev. Šentjur skupaj z občinami Dobje, Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Rogatec, Podčetrtek, Kozje in Bistrica ob Sotli sestavlja partnerstvo Kozjansko z Obsoteljem, ki sodi med manj razvita območja Savinjske regije.

Po prostorskih, socialnih in ekonomskih kriterijih razvitosti se Savinjska regija uvršča na 6. do 7. mesto med 12 slovenskimi regijami. V analizi razvojnega stanja Savinjske regije je ocenjeno, da znaša razvojni zaostanek regije za povprečjem Slovenije približno 10 indeksnih točk oziroma od 3 do 5 let, seveda pa je razvojni zaostanek njenih manj razvitih območij, kamor spada tudi Občina Šentjur, še večji.

Zaradi procesov prestrukturiranja gospodarstva in deindustrializacije v regiji se je v obdobju po osamosvojitvi močno povečala stopnja brezposelnosti, ki je občutno višja od povprečja države. Predvsem strukturna brezposelnost je postala eden od temeljnih problemov regije.

Kljub določenim spremembam in pozitivnim trendom, regijskemu gospodarstvu še ni uspelo narediti razvojno-tehnološkega preboja. Za regijo je značilna tudi nezadostna podjetniška aktivnost, tako da regija zaostaja po deležu malih in srednjih podjetij v primerjavi s Slovenijo.

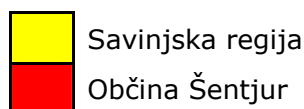
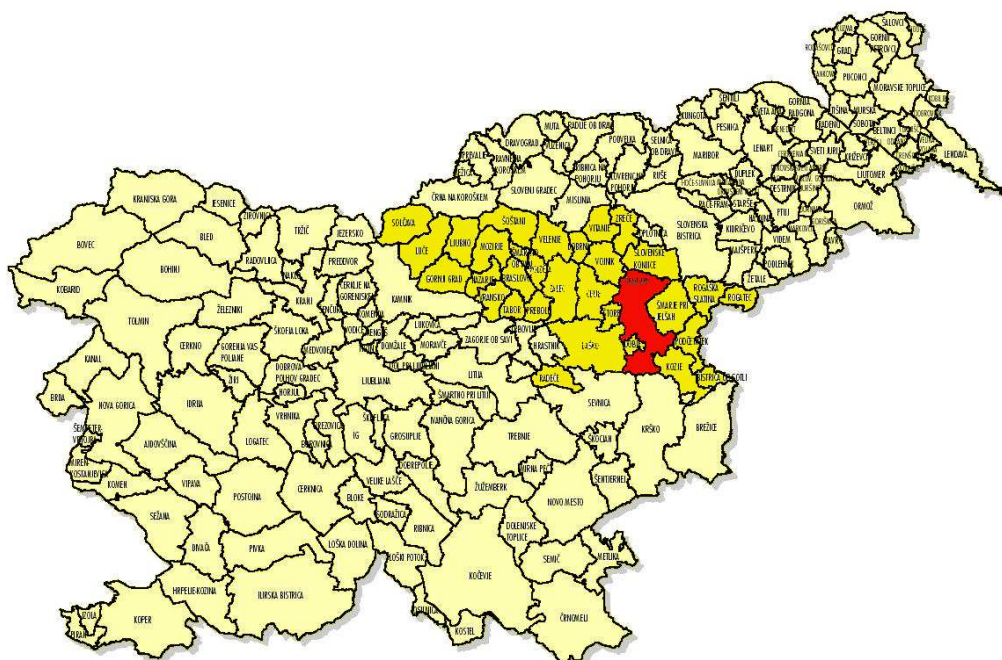
Kot ključni dejavnik regijske nekonkurenčnosti in razvojnega stagniranja je izpostavljen človeški kapital. Na tem področju regija zaostaja za Slovenijo, kar se kaže v slabše izobraženi delovni sili, nižjem deležu visoko izobraženih med zaposlenimi, slabi izobrazbeni strukturi brezposelnih, slabše razviti podjetniški klimi, itd. Na slabšanje kvalitete človeškega kapitala vpliva tudi »beg možganov«, saj mladi izobraženci po dokončanju študija zapuščajo domače okolje, ker v regiji ni odgovarjajočih zaposlitvenih in kariernih možnosti oz. ugodnega podjetniškega okolja za realizacijo podjetniških idej. Pomanjkanje visokošolskih izobraževalnih programov in slabo razvita raziskovalna dejavnost dodatno prispevata k slabemu stanju na področju človeških virov, saj regija v zadnjem desetletju ni uspela slediti razvoju višje in visokošolskih programov v drugih območjih Slovenije, tako da je ponudba zelo skromna.

Velik del regije se sooča z razvojnimi težavi, saj večina območja spada med območja s posebnimi razvojnimi problemi (24 občin od 32), ekonomsko šibka območja (17 občin) in območja s strukturnimi problemi zaradi visoke brezposelnosti (8 občin) oz. nadpovprečnega deleža kmetijskega prebivalstva (20 občin).

Občina Šentjur spada med tiste občine v regiji, ki se po vseh kriterijih uvršča med razvojno najbolj problematična območja.

Za obstoječo Savinjsko regijo je bil pripravljen regionalni razvojni program do leta 2006, ki služi kot podlaga za izvajanje regionalne politike. Čeprav Občina Šentjur spada med večje občine v regiji in se obenem sooča s problemom nezadostne razvitosti, v okviru razvojnega programa ni ustrezno zajeta, se pa lahko vključi v širše opredeljene programe, ki so relevantni tudi zanjo. Zato bo potrebno v prihodnje bolj aktivno in angažirano sodelovati v regijskih aktivnostih, da bo občina lahko uveljavila v okviru regijskih programov predloge in projekte, ki bodo prispevali k izboljšanju razmer v občini.

Ker sta uravnotežen razvoj in socialna kohezija temeljni usmeritvi na nacionalni in regionalni ravni, mora Občina Šentjur vztrajati pri upoštevanju teh načel tudi v procesih regijskega programiranja in oblikovanja razvojnih programov in projektov.

Slika 1: Prikaz lege območja Občine Šentjur in Savinjske regije v Sloveniji

2.3 Socialno okolje

Demografska struktura v občini kaže, da ni pričakovati večje rasti prebivalstva, prej nasprotno, saj je naravni prirast (živorojeni/umrli) negativen (tabela 2). Selitveni saldo je v vseh letih pozitiven, vendar večjih selitvenih migracij v smeri Šentjurja ni pričakovati (tabela 3).

Tabela 1: Prebivalci 1999-2003, zadnji dan v mesecu juniju

Leto	Skupaj	Moški	Ženske
2003	18.492	9.096	9.396
2002	18.590	9.134	9.456
2001	18.530	9.104	9.426
2000	18.486	9.093	9.393
1999	18.397	9.058	9.339

Vir: SURS, Banka podatkov.

Tabela 2: Naravno gibanje prebivalstva v Republiki Sloveniji in v UE Šentjur, zadnji dan v decembru

Leto	Slovenija			Šentjur		
	Živo rojeni	Umrli	Prirast	Živo rojeni	Umrli	Prirast
2001	17.477	18.508	-1.031	184	199	-15
2000	18.180	18.588	-408	165	173	-8
1999	17.533	18.185	-652	196	186	10
1998	17.856	19.039	-1.183	201	225	-24
1997	18.165	18.928	-763	175	208	-33
1996	18.788	18.620	168	201	191	10

Vir: Statistični letopis RS 2002

Tabela 3: Selitveno gibanje v Republiki Sloveniji in UE Šentjur*

Leto	Slovenija			Šentjur		
	Priseljeni	Odseljeni	Saldo	Priseljeni	Odseljeni	Saldo
2001	28.253	25.261	2.992	267	196	71
2000	25.859	23.244	2.615	240	200	40
1999	25.117	22.782	2.335	241	128	113
1998	19.584	19.432	152	265	167	98
1997	19.122	18.836	286	198	146	52
1996	19.187	18.490	697	217	170	47

Vir: Statistični letopis RS 2002.* Vključena tudi Občina Dobje.

Manjša se delež mladega in povečuje delež starega prebivalstva

Povprečna starost prebivalstva v Občini Šentjur je bila leta 2002, ob popisu prebivalstva, 39,8 let in je nad regijskim (38,9) in slovenskim (39,5) povprečjem.

Odseljivanje in padec rodnosti se odražata v upadu števila in deleža mladih v starosti do 14 let in večanju števila in deleža prebivalcev, starih nad 64 let. Tako je delež mladih v celotnem prebivalstvu v obdobju od leta 1991, ko je znašal 22,0%, padel na 17,6% v letu 1999 in na 15,7% konec leta 2003.

Ob tem se povečuje delež starega prebivalstva. Ta je leta 1991 znašal 11,0%, v letu 1999 se je povečal na 12,5%, medtem ko je leta 2003 že narasel na 13,2%, s čimer se občina približuje regijskemu in slovenskemu povprečju (tabela 4).

Tabela 4: Državljeni po spolu in starostnih skupinah, 1995-2003

Starostna skupina	1995	1999	2003
0 - 4 leta	1.068	954	877
5 - 9 let	1.245	1.032	973
10 - 14 let	1.496	1.240	1.081
15 - 19 let	1.610	1.537	1.275
20 - 24 let	1.506	1.471	1.588
25 - 29 let	1.558	1.359	1.453
30 - 34 let	1.396	1.451	1.358
35 - 39 let	1.464	1.367	1.447
40 - 44 let	1.511	1.417	1.410
45 - 49 let	1.269	1.337	1.421
50 - 54 let	1.143	999	1.369
55 - 59 let	1.055	972	1.004
60 - 64 let	986	896	935
65 - 69 let	827	843	816
70 - 74 let	623	643	726
75 - 79 let	312	424	497
80 - 84 let	312	196	265
85 - 89 let	147	134	109
90 - 95 let	36	43	50
95 - 99 let	4	6	9
100 in več let	1	1	-
Skupaj	19.569	18.322	18.663

Vir: SURS, Banka podatkov.

Indeks staranja se hitro poslabšuje

Indeks staranja prebivalstva (razmerje med prebivalci starejšimi od 64 let in prebivalci starimi od 0 do 14 let), ki je pokazatelj vitalnosti in propulzivnosti prebivalstva, je močno porasel. Leta 1991 je indeks staranja za tedanjo Občino Šentjur znašal 50,0, leta 1995 se je povečal na 59,4, leta 1999 je znašal že 70,9 in leta 2003 je narasel na 84,0 (tabela 5). Čeprav je še zmeraj pod regijskim (88,9) in slovenskim povprečjem (98,5), že močno presega raven, ki še omogoča normalno obnovo prebivalstva (75). Pri tem je potrebno opozoriti na tista območja v občini, ki se praznijo in kjer je starostna struktura bistveno slabša od občinskega povprečja.

V občini je namreč kar 46 naselij, ki se jim je v letih 1995-2003 število prebivalcev zmanjšalo (tabela 1 v prilogi). Razlike med posameznimi območji so velike, saj znaša indeks staranja v samem Šentjurju 77,8, na Kalobju pa 150.

Tabela 5: Prebivalstvo, povprečna starost, indeks staranja

	Enota	Skupaj	Povprečna starost (leta)	Indeks staranja
Skupaj	Slovenija	1.964.036	39,5	96,3
	Šentjur	18.470	39,8	82,3
Moški	Slovenija	958.576	37,7	69,6
	Šentjur	9.060	37,7	59,4
Ženske	Slovenija	1.005.460	41,1	124,5
	Šentjur	9.410	41,8	106,5

Vir: SURS, Popis 2002.

Izobrazbena struktura prebivalstva občine je pod slovenskim povprečjem

Podatki iz leta 2002 o izobrazbi prebivalcev starih 15 let in več kažejo, da je izobrazbena struktura prebivalstva v Občini Šentjur slabša od slovenskega povprečja, in da torej občina zaostaja na področju razvijanja lastnih človeških virov.

Tabela 6: Prebivalstvo, staro 15 let ali več, po izobrazbi leta 2002

	Skupaj	Brez izobrazbe	Nepopolna osnovna izobrazba	Osnovna izobrazba	Srednja izobrazba – skupaj	Srednja izobrazba – nižja in srednja poklicna	Srednja izobrazba – strokovna in splošna	Višja izobrazba	Visoka dodiplomska izobrazba	Visoka podiplomska izobrazba
Slovenija	1.663.869	11.337	104.219	433.910	899.341	452.292	447.049	84.044	114.630	16.388
Delež (%)	100	0,68	6,26	26,08	54,05	27,18	26,87	5,05	6,89	0,98
Šentjur	15.469	146	1.095	4.957	7.961	4.340	3.621	614	647	49
Delež (%)	100	0,94	7,08	32,04	51,46	28,06	23,41	3,97	4,18	0,32

Vir: SURS, Popis 2002.

Tabela 7: Kapital izobrazbe

Enota	Leto 1996				Leto 1997			
	Študentje/1000 prebivalcev		Študentje /starostno skupino 20-24 let		Povprečno število let šolanja prebivalcev 15+		% prebivalcev z visoko izobrazbo med 15+	
	število	indeks ravni	%	indeks ravni	leta	indeks ravni	leta	indeks ravni
Slovenija	24,6	100,0	33,1	100,0	9,2	100,0	9,0	100,0
Savinjska	22,7	92,3	30,5	92,1	8,9	96,7	6,8	75,6
Šentjur	24,5	99,6	32,1	97,0	8,4	91,3	4,5	50,0

Vir: SURS, Popis 2002.

Tako ima občina večji delež prebivalcev brez izobrazbe oz. z nepopolno osnovno šolo. Slaba tretjina prebivalcev ima končano le osnovno šolo, kar je za 6% nad slovenskim povprečjem. Poklicno šolo ima 28% prebivalcev, kar je le malo nad slovenskim povprečjem. V ostalih kategorijah izobrazbe pa je občina pod slovenskim povprečjem, saj je delež tistih s srednješolsko izobrazbo za dobre 3% pod povprečjem, občutno zaostajanje pa se kaže tudi pri višji in visokošolski ter podiplomski izobrazbi.

Delež dijakov in študentov v celotnem prebivalstvu občine narašča

Podatki o deležu dijakov in študentov v celotnem prebivalstvu v šolskem letu 2001/02 (zadnji razpoložljivi podatki) so kar spodbudni. Kažejo namreč, da je ta delež tako za dijake (5,6%) kot študente (4,9%) nad slovenskim povprečjem (za dijake 5,2%, za študente 4,4%). Najbolj razveseljujoč je podatek, da se je število študentov od šolskega leta 1995/96 (Dobje še všteto) do leta 2001/02 povečalo za 2,3-krat. Tudi vsakoletna rast števila študentov je večja od republiškega povprečja, kar pomeni, da bi občina počasi lahko izboljšala svojo izobrazbeno strukturo, seveda ob pogoju, da bodo mladi in izobraženi kadri tudi ostali v občini.

Tabela 8: Izobraževanje po stopnjah v Občini Šentjur

	Leto	Vrtci				Osnovna šola			Srednja šola		Fakultete	
		vrtni	otroci	tek.l./pret.l. (%)	zaposleni	šole	učenci	%	dijaki sr. šol	tek.l./pret.l. (%)	študenti	tek.l./pret.l. (%)
Slovenija	01/02	801	61.803	97,60	7.099	816	178.345	98,32	103.499	98,75	87.499	106,39
	00/01	814	63.328	98,72	7.163	816	181.390	97,76	104.813	99,11	82.240	106,70
	99/00	808	64.151	102,07	7.831	816	185.554	97,66	105.754	99,37	77.077	103,95
	98/99	802	62.848	96,20	7.012	820	190.004	97,18	106.428	99,13	74.148	115,52
	97/98	800	65.332	100,00	6.709	821	195.509	97,30	107.362	100,30	64.185	131,54
	96/97	800	65.332	98,17	6.709	824	200.938	96,62	107.041	102,11	48.794	107,36
	95/96	793	66.553		6.672	823	207.975		104.827		45.449	
Šentjur	01/02	9	473	94,10	50	10	1.825	97,33	1.049	98,78	915	112,82
	00/01	9	445	96,32	48	10	1.875	103,71	1.062	95,16	811	111,71
	99/00	9	462	112,41	45	10	1.808	90,22	1.116	97,55	726	106,61
	98/99	9	411	97,62	45	11	2.004	96,53	1.144		681	116,41
	97/98	9	421	100,00	49	11	2.076	96,20	ni podatka		585	124,47
	96/97	9	421	95,68	49	11	2.158	96,30	ni podatka		470	119,59
	95/96	9	440		48	11	2.241				393	

Vir: Statistični letopis RS 2002.

V Občini Šentjur deluje 20 izobraževalnih enot, ki omogočajo izobrazbo do srednješolskega oz. višješolskega nivoja ter glasbena šola. Vrtec v Šentjurju, ki je sestavljen iz 9 enot, je v šolskem letu 01/02 imel 50 zaposlenih, ki so skrbeli za 473 otrok. V osnovnih šolah pa so v istem šolskem letu izobraževali 1.825 učencev. Poleg tega jih je 1.049 obiskovalo srednješolske programe, 915 pa jih je obiskovalo visokošolske programe.

Zniževanje deleža mladih v prebivalstvu in s tem števila otrok do 14 let se deloma že odraža, še bolj pa se bo v prihodnje, tako pri vpisu v vrtnice kot v zmanjševanju števila šoloobveznih otrok. S tem se v nekaterih okoljih postavlja vprašanje nadaljnjega delovanja enot otroškega varstva oz. šol, pri čemer je bila dosedanja usmeritev občine, da zagotavlja kvalitetno predšolsko vzgojo in osnovnošolsko izobraževanje na vsem območju občine.

Analiza vpisa osnovnošolcev v srednje šole je pokazala, da se največji delež otrok odloči za gimnazije, kar je razvidno iz tabele v prilogi. Sledijo vpisi na srednje ekonomske in poslovne šole. Učenci se v glavnem ne odločajo za vpis v srednješolske programe ter poklice, ki veljajo v občini za deficitarne.

Posebej velja omeniti Šolski center Šentjur kot edino srednješolsko in višješolsko institucijo v občini, ki ponuja programe izobraževanja na področju kmetijstva in živilstva na različnih ravneh, in sicer nižje poklicno izobraževanje in srednje poklicno ter poklicno tehniško izobraževanje in srednje strokovno izobraževanje kot tudi višješolsko izobraževanje. Vključeni so tudi v sistem dualnega izobraževanja.

Izjemno pomembno je, da je šola uspela pridobiti tudi višješolska strokovna programa inženir kmetijstva in inženir živilstva, kar pomeni, da se odpirajo možnosti za zahtevnejše ravni izobraževanja in tudi razvoja raziskovalne dejavnosti.

Pomanjkanje določenih strokovnih profilov v občini

V občini obstaja problem pomanjkanja določenih strokovnih kadrov, ki jih je težko pridobiti. To velja predvsem za kadre tehničnih usmeritev, in sicer tako s poklicno, srednješolsko kot z univerzitetno izobrazbo. Analiza vpisa osnovnošolcev v srednje šole kaže tudi v naprej trend vpisa na splošne srednje šole.

Premalo kadrovskih štipendij in premajhna pozornost kadrovski funkciji v podjetjih

Ob tem, ko podjetja opozarjajo, da ne morejo pridobiti delavcev z določenim poklicem, je res tudi to, da podjetja razpisujejo zelo malo štipendij. Nasploh se ne ukvarjajo dovolj s planiranjem kadrov, z angažiranjem pri predstavitvi potreb po določenih poklicih (predstavitve v osnovnih šolah) in z dolgoročno zastavljenimi programi izobraževanja zaposlenih in bodočih zaposlenih.

Nerazvitost zavesti o potrebnosti vseživljenjskega izobraževanja

Zavest o potrebnosti stalnega usposabljanja, učenja, nadgrajevanja svojih sposobnosti in znanja je med prebivalci slabo razvita in bo potrebno posvetiti več pozornosti promociji in uveljavljanju vseživljenjskega učenja. Čeprav Ljudska univerza ponuja določene programe, je zaenkrat tudi zaradi majhnega povpraševanja ponudba programov za odrasle skromna.

Povečujejo se potrebe po skrbi za ostarele

Zaradi staranja prebivalstva in daljšanja življenjske dobe se večja kategorija prebivalcev v starosti 65 let in več. S tem se povečuje obseg storitev na področju zdravstvene in socialne oskrbe. Dom starejših občanov v Šentjurju je sicer velikega pomena z vidika reševanje problema domske oskrbe, vendar ne uspeva zadovoljevati vseh potreb. Posebej za socialno ogrožene ostarele, ki imajo večje zdravstvene težave, se pojavlja problem njihove ustrezne namestitve in oskrbe. Prav tako glede na potrebe in velikost občine uvajanje novih oblik varstva ostarelih (varovana stanovanja, pomoč na domu s strani različnih institucij, družinsko varstvo ...) ne sledi potrebam, tako da bo v prihodnje potrebno več pozornosti in virov namenjati tudi razvoju teh oblik varstva.

Delež delovno sposobnega prebivalstva (to so moški v starosti od 15 do 64 let in ženske do 59 let) se je v občini v zadnjih petih letih le malenkostno povečal

Delovni kontingent v občini se je v zadnjih petih letih le rahlo povečal. Tako je sredi leta 1995 znašal 66,3% od celotnega prebivalstva, leta 1999 se je povečal na 67,2%, medtem ko je leta 2003 narasel na 68,5%. Vrednosti se gibljejo na ravni slovenskega povprečja.

Izkoriščenost človeških potencialov v občini je nezadovoljiva

Stopnja aktivnosti oziroma izkoriščenosti človeškega potenciala, ki jo merimo z aktivnostjo delovnega kontingenta (razmerje med aktivnim in delovno sposobnim prebivalstvom), znaša 65,3%. Ta stopnja je sicer malenkost nad slovenskim povprečjem (63,2%), vendar se je potrebno zavedati dejstva, da je v Sloveniji delež aktivnega prebivalstva manjši v primerjavi z referenčnimi evropskimi državami in se še slabša. Na nizko stopnjo aktivnosti vpliva več faktorjev, in sicer:

- delež mladih v vsem prebivalstvu, ki po osnovnem šolanju nadaljuje šolanje je večji od slovenskega povprečja,
- število ljudi (predvsem žensk), ki se ne zaposluje ali pa so se zgodaj upokojili.

Tabela 9: Delovno aktivno prebivalstvo po skupinah dejavnosti po kraju bivanja

	Skupaj	Kmetijske	Nekmetijske	Storitvene	Neznano
Slovenija	818.304	32.649	311.180	431.494	42.981
Delež (%)	100	4,0	38,0	52,7	5,3
Šentjur	7.281	478	2.936	3.631	236
Delež (%)	100	6,6	40,3	49,9	3,2

Vir: SURS, Popis 2002.

Stopnja zaposlenosti pa je nižja od slovenskega povprečja. V Občini Šentjur znaša 55,2%, v Sloveniji pa znaša 55,9%. Pri tem zadnjem velja upoštevati povezanost med aktivnostjo delovnega kontingenta, deležem kmečke populacije, predvsem pa zaposlitvenimi možnostmi v okolju, ki so slabe, kar kaže tudi visoka stopnja brezposelnosti.

Število delovno aktivnega prebivalstva v občini se znižuje in se je od leta 1999 do leta 2003 zmanjšalo za 4,4%. Zmanjšanje gre predvsem na račun zmanjšanja števila samostojnih podjetnikov in kmetov. Zmanjšalo se je tudi število prebivalcev, ki so zaposleni pri samozaposlenih.

Tabela 10: Delovno aktivni in zaposleni v Občini Šentjur, november 1999-2003 po kraju dela

Leto	Delovno aktivno prebivalstvo	Zaposlene osebe			Samozaposlene osebe			
		skupaj	v podjetjih in družbah	pri samozaposlenih	skupaj	samostojni podjetniki	samostojni poklic	kmetje
2003	4.669	3.650	2.748	902	1.019	431	24	564
2002	4.750	3.541	2.637	904	1.209	459	22	728
2001	4.892	3.665	2.735	930	1.227	470	24	733
2000	5.000	3.805	2.875	930	1.195	475	26	694
1999	4.881	3.531	2.659	872	1.350	477	21	852

Vir: SURS, Banka podatkov.

Vpliv na nizko stopnjo izkoriščenosti človeškega potenciala ima v določeni meri tudi slaba izobrazbena struktura ter zdravstvene in socialne težave posameznikov, ki vplivajo na njihovo zaposljivost.

Čeprav določena podjetja vlagajo v izobraževanje svojih zaposlenih, je tega premalo. Po podatkih Območne obrtne zbornice Šentjur je bilo v letu 2003 v izobraževanje preko OOV vključenih 25 delavcev zaposlenih pri samostojnih podjetnikih. Natančnejši podatki so v tabeli 11.

Tabela 11: Izobraževanje zaposlenih pri samostojnih podjetnikih v letu 2003

IV. stopnja		V. stopnja		VI. stopnja		VII. stopnja	
trgovec	4	ekonomski tehnik	3	komercialist	1	tehnologija prometa	1
		strojni tehnik	2	poslovni sekretar	1	org. management	3
		elektrotehnik	1			podjetništvo	1
		frizerski mojster	1			visoka upr. šola	2
		mojster klepar/krovec	1			ekonomsla fakulteta	3
						elektrotehnika	1
Skupaj	4	Skupaj	8	Skupaj	2	Skupaj	11

Vir: Območna obrtna zbornica Šentjur

Brezposelnost v občini je visoka in predstavlja velik problem

Brezposelnost v občini se je začela kazati v začetku 90-ih let in od takrat ostaja eden ključnih problemov občine.

Tabela 12: Povprečna stopnja registrirane brezposelnosti v letih 1998 do 2002

	1998	1999	2000	2001	2002
Šentjur	19,0	17,5	16,2	15,6	15,3
OS Celje	17,7	16,0	14,3	14,3	14,9
Slovenija	14,5	13,6	12,2	11,6	11,6

Vir: ZRSZ, OS Celje

Stopnja brezposelnosti je naraščala vse do leta 1998, ko je dosegla 19%. Od takrat počasi upada, vendar še zmeraj ostaja visoka (tabela 12). V decembru 1998 je bilo v Občini Šentjur 1.585 brezposelnih, tako da je bila občina po številu brezposelnih na drugem mestu v regiji. V naslednjih letih se je brezposelnost zmanjševala in se do decembra 2002 zmanjšala za 23,5%, kar je več kot v regiji (18,4%). Konec leta 2002 je bilo v Občini Šentjur registriranih 1.213 brezposelnih oseb, kar jo uvršča na tretje mesto med občinami celjske regije (za Celjem in Žalcem).

V enem letu se je število brezposelnih v občini zmanjšalo za 10,6%, medtem ko v regiji le za 4,3%. Tudi v letu 2003 je brezposelnost upadala, tako da je bilo konec junija v občini brezposelnih 1.106 oseb oz. 8,8% manj kot decembra.

Tabela 13: Delovno aktivni - dnevni migranti iz Občine Šentjur po občini dela

Občina dela	Število migrantov
Bistrica ob Sotli	5
Celje	2.240
Dobje	24
Dobrna	9
Domžale	3
Dravograd	3
Hrastnik	6
Kozje	25
Laško	63
Ljubljana	126
Maribor	75
Podčetrtek	24
Polzela	9
Prebold	5
Ptuj	z
Rogaška Slatina	62
Rogatec	10
Sevnica	38
Šentjur pri Celju	1.567
Šmarje pri Jelšah	103
Šoštanj	3
Štore	355
Trbovlje	4
Velenje	34
Vitanje	3
Vojnik	39
Vransko	3
Zreče	30
Žalec	105
Skupaj	5.109

Vir: SURS, Popis 2002

Opomba: z – podatek ni dostopen

Stopnja brezposelnosti v občini je sicer ves čas višja od regijske in slovenske. To kaže po eni strani na gospodarske težave občine, katere gospodarstvo se še ni v zadostni meri prilagodilo novim razmeram, hkrati pa tudi na stanje regijskega gospodarstva, ki se prav tako srečuje z velikimi težavami. Velik del zaposlenih je namreč dnevnih migrantov, ki so v pretežni meri zaposleni na območju regije. Največ se jih vozi na delo v Celje, in sicer 2.240, sledijo pa Štore s 355 migranti. Zanimivo je, da se kar 126 ljudi dnevno vozi na delo v Ljubljano, kar kaže na širitev zaposlitvenega območja ter večjo mobilnost delovne sile. Seveda k temu pripomorejo tudi boljše cestne povezave z Ljubljano.

Struktura brezposelnih: trendi 2000 – junij 2003

V občini počasi upada odstotek brezposelnih s I. in II. stopnjo izobrazbe (51,5% leta 2000, 45,7% v prvi polovici leta 2003).

Delež brezposelnih s III. in IV. stopnjo izobrazbe niha, medtem ko delež brezposelnih s V. stopnjo izobrazbe postopoma narašča (17,9% leta 2000, 24,0% v prvi polovici leta 2003).

Čeprav je število brezposelnih z višjo in visoko izobrazbo majhno, velja omeniti, da je delež brezposelnih s VI. stopnjo upadel, narašča pa delež brezposelnih s VII. stopnjo izobrazbe (0,7% leta 2000, 2,5% v prvi polovici leta 2003), kar je posledica tudi vse večjega števila mladih, ki se odločajo za nadaljevanje študija (tabela 14).

Tabela 14: Brezposelnost v Občini Šentjur po izobrazbeni strukturi (letno povprečje)

Leto	Brezposelni skupaj	Brez strok. izobr. (I. + II.)	Delež (%)	Poklicna izobrazba (III. + IV.)	Delež (%)	Srednja šola (V.)	Delež (%)	Višja (VI.)	Delež (%)	Visoka (VII. + VIII.)	Delež (%)
2003	1.174	537	45,7	314	26,7	281	24,0	13	1,1	29	2,5
2002	1.310	661	50,5	333	25,4	275	21,0	17	1,3	24	1,8
2001	1.320	683	51,7	346	26,3	249	18,9	23	1,7	19	1,4
2000	1.370	705	51,5	389	28,4	246	17,9	20	1,5	10	0,7

* Za leto 2003 je bilo povprečje izračunano za prvo polovico leta

Delež mladih med brezposelnimi upada, in sicer z 32,1% v letu 1995 na 26,6% v aprilu leta 2003. Vendar se relativni položaj mladih na ravni Slovenije izboljšuje hitreje kot v Občini Šentjur.

Tako je imela leta 1995 Občina Šentjur delež brezposelnih mladih na ravni slovenskega povprečja, aprila 2003 pa nad slovenskim povprečjem. Povečal se je tudi delež iskalcev prve zaposlitve, in sicer s 16,5% leta 1995 na 20,1% v aprilu 2003. Čeprav je delež iskalcev prve zaposlitve manjši od slovenskega povprečja, je v občini rast tega segmenta iskalcev bistveno hitrejša, kar slabša njihov relativno ugoden položaj.

Delež žensk med brezposelnimi se je v opazovanih letih močno povečal (od 42,5% v letu 1995 na 57,6% v aprilu 2003). Leta 1995 je bil delež brezposelnih žensk nižji od slovenskega povprečja. Nato pa se je njihov položaj vztrajno slabšal, tako da je bil v letu 2003 delež brezposelnih žensk precej višji od slovenskega (52,5%) in ostal vsa leta nad slovenskim povprečjem (leta 1996 je znašal 48,1%, v začetku leta 2000 pa 50,5%).

Strukturno neskladje med povpraševanjem in ponudbo na trgu dela

V obdobju od januarja do decembra 2002 so delodajalci v Občini Šentjur javili 1.220 potreb po delavcih in pripravnikih. V primerjavi z letom 2001 je povpraševanje poraslo za 35,3%, kar pa je v večji meri posledica zaposlovanja za določen čas in s tem večkratnega registriranja potreb tekom leta.

V letu 2002 so največ delavcev iskali delodajalci v nekmetijskih dejavnostih, ki so na Zavod prijavili 55,3% potreb, medtem ko so 42,6% potreb javili delodajalci, ki opravljajo storitvene dejavnosti. Znotraj kmetijskih dejavnosti je bilo 2,1% celotnega povpraševanja. Na ravni regije pa so številke zamenjane, saj so storitvene dejavnosti javile 56,8% potreb, nekmetijstvo pa 42,1%.

Za opravljanje del v podjetjih v predelovalni dejavnosti so delodajalci v letu 2002 javili 561 potreb. Med temi je bilo največ potreb s področja proizvodnje tekstila, proizvodnje kovin in kovinskih izdelkov, gradbeništva ter obdelave in predelave lesa. Na področju trgovine je bilo prijavljenih 211 potreb, gostinstva pa 74.

V letu 2001 so šentjurski delodajalci iskali predvsem delavce brez izobrazbe, kjer je bilo tudi največ zaposlitev za določen čas. Tretjina (33,2%) potreb je bilo za delavce s poklicno izobrazbo in 13,1% za delavce s V. stopnjo izobrazbe. Vsekakor pa je razveseljivo, da je delež potreb za visoko izobražene delavce relativno visok (8,2%) in je na nivoju regijskega.

Tabela 15: Izobrazbena struktura potreb v UE Šentjur pri Celju v letih 2000 – 2002

Leto	Potrebe	Deleži po stopnji izobrazbe (%)				
		I. + II.	III. + IV.	V.	VI.	VII. + VIII.
2000	950	37,3	39,7	12,2	3,6	7,3
2001	902	40,6	36,0	13,1	4,0	6,3
2002	1.220	44,9	33,2	13,1	1,8	8,2

Vir: ZRSZ, OS Celje

Strukturno neskladje, to je neskladje med izobrazbo delavcev, po kateri delodajalci povprašujejo in izobrazbo tistih, ki iščejo zaposlitev, je prisotno tudi v Občini Šentjur. Odprava oz. zmanjševanje takega neskladja zahtevata različne ukrepe, ki učinkujejo čez določen čas. V prvi vrsti gre za povezanost med gospodarstvom in šolstvom, ki omogoča usmerjanje mladih v šolanje za pridobitev poklicev, ki jih bo gospodarstvo občine za svoj razvoj potrebovalo.

Gradnja novih stanovanj v občini je premajhna

Stanovanja oz. možnost pridobitve stanovanja je dejavnik, ki tudi pomembno vpliva na odločitev, ali se mladi vrnejo v občino ali ne. Podatki kažejo, da je bil največji razmah gradnje stanovanj v občini v šestdesetih in sedemdesetih letih 20. stoletja. V osemdesetih letih je gradnja skoraj zamrla in tudi v devetdesetih se kljub delnemu izboljšanju razmer ni niti približala prejšnjim desetletjem.

Tabela 16: Stanovanjski sklad, stanovanja po letu zgraditve, 31. 12. 2001

	Skupaj	Leto zgraditve stanovanj								
		do 1918	1919	1946	1961	1971	1981	1991	1996	Neznano
Slovenija	718.600	107.545	48.776	77.317	115.899	164.151	123.985	33.571	36.854	10.502
Šentjur	5.923	1.180	238	558	679	1.547	1.151	150	225	195

Vir: Statistični letopisi

Tabela 17: Stanovanjski sklad v Občini Šentjur

	Število stanovanj					
	Skupaj	Enosobna	Dvosobna	Trisobna	Štirisobna	Pet in večsobna
Slovenija						
2000	712.372	110.061	227.982	205.870	102.610	65.688
1999	706.086	109.482	227.070	204.703	101.120	63.550
Šentjur						
2000	5.864	868	2.209	1.777	706	302
1999	5.836	867	2.208	1.773	690	296

Vir: Statistični letopisi

Tabela 18: Koristna stanovanjska površina*

	Koristna površina				
	Enosobna	Dvosobna	Trisobna	Štirisobna	Pet in večsobna
Slovenija					
2000	3.876,3	13.099,5	15.718,1	9.906,2	8.448,6
1999	3.856,7	13.046,3	15.619,8	9.742,6	8.069,9
Šentjur					
2000	31,9	132,6	137,6	70,7	38,3
1999	31,9	132,6	137,2	68,9	37,4

Vir: Statistični letopisi

* Leta 1999 sta se spremenili klasifikacija in metodologija zbiranja stanovanjskih površin in neposredna primerjava ni možna.

Trend je podoben vseslovenskemu. Tako kot se nasploh zmanjšuje število novozgrajenih stanovanj, še posebej v organizirani gradnji, tudi ni na razpolago dovolj stanovanj za mlade in še posebej ne za mlade strokovnjake. Prevladuje namreč individualna gradnja za lastne potrebe, primanjkuje pa stanovanj za trg, kot tudi neprofitnih stanovanj, s katerimi bi občina ali neprofitne stanovanjske organizacije razpolagale in omogočale reševanje stanovanjskega problema tistih, ki ne morejo le-tega rešiti sami na trgu.

Institucije družbenih dejavnosti – vzgoja, izobraževanje, zdravstvo, socialno varstvo

Pokritost občine z **vzgojno-izobraževalnimi ustanovami** (vrtci, osnovne šole) je zelo dobra in v njih je na voljo dovolj kapacitet, saj občina vodi politiko zagotavljanja teh dejavnosti v lokalnem okolju.

Zaradi tega so stroški izvajanja sicer večji, vendar pomembno prispeva h kvaliteti bivanja v teh okoljih. Šole in vrtci se srečujejo s pomanjkanjem finančnih sredstev, in sicer predvsem za nove investicije in za vzdrževanje objektov, pa tudi za sofinanciranje dopolnilnih programov, ki se odvijajo v vrtcih in šolah.

Srednje šolstvo je v občini slabo razvito. Obstaja le ena srednja šola z razvijajočimi se programi višješolskega strokovnega izobraževanja, to je Šolski center Šentjur, ki se srečuje s težavami v zvezi z zemljiščem, objekti, pomanjkanjem telovadnice in urejenostjo prometa v neposredni okolici šole. Problem predstavlja tudi dostopnost Šentjurja preko javnega prometa (vlak, avtobus), saj imajo dijaki, ki prihajajo s širšega regijskega območja, vse večje probleme s prevozi v šolo. Pri reševanju problemov se mora angažirati tudi občina, saj je v interesu lokalne skupnosti, da šola ostane in se razvija naprej.

Kljub velikemu interesu otrok za gimnazijski program, v občini ni gimnazije, obstaja pa izražena želja, da bi ustanovili gimnazijo v Šentjurju, kar bi lahko omogočilo nadaljnji razvoj Šolskega centra Šentjur. V te namene bo potrebno zagotoviti prostore in sredstva za objekte ter sredstva za izvajanje programa in za ustrezne kakovostne kadre.

V Šentjurju deluje **glasbena šola**, ki ima dolgo tradicijo. Po potrebi izvaja programe tudi na drugih lokacijah. Srečuje se s problemom neustreznih prostorov, neprimerno lokacijo in pomanjkanjem ustrezno izobraženih kadrov (predvsem za poučevanje instrumentov).

Mreža **zdravstvenih in socialnovarstvenih institucij** v občini je relativno zadovoljiva. Poleg zdravstvenega doma v Šentjurju deluje še zdravstvena postaja na Planini pri Sevnici. Razvija se tudi zasebna ponudba zdravstvenih storitev na podlagi koncesij. Še vedno pa je oskrba z nekaterimi specialističnimi zdravstvenimi storitvami nezadovoljiva in na voljo le v Celju, saj v Šentjurju primanjkuje strokovnega kadra.

Podobno je z lekarniško dejavnostjo, ki jo izvajajo različni nosilci, kjer je potrebno izboljšanje predvsem z vidika strokovne usposobljenosti zaposlenih in prostorskih pogojev za izvajanje dejavnosti.

Domska oskrba starejših je možna v **Domu starejših občanov v Šentjurju**, čeprav velja poudariti, da so domske kapacitete zasedene. Čeprav se izvajajo nekateri programi, je čutiti pomanjkanje alternativnih programov pomoči in problem namestitve starostnikov, predvsem tistih, z nižjimi dohodki.

V Šentjurju deluje **Varstveno-delovni center**, vendar so njegove kapacitete premajhne glede na potrebe in bi jih bilo potrebno podvojiti. Nujno potrebna je tudi bivalna enota.

V občini deluje tudi **Center za socialno delo**, ki s svojimi aktivnostmi in v sodelovanju z občino razvija in pomaga pri razvijanju različnih programov s področja socialnega skrbstva. Čutiti pa je pomanjkanje dejavnosti neprofitnih organizacij na teh področjih.

V občini se povečuje delež ostarelih, hkrati pa tudi rastejo stiske brezposelnih in drugih marginalnih skupin, pri mladini pa uporaba drog in bivanjska praznina. Ob obstoječem sistemu zdravstvenih in socialnih storitev in programov vsi ti procesi zahtevajo dodatne nove programe in aktivnosti. To velja predvsem za ostarele, družine v težavah, otroke in mladino s posebnimi potrebami, invalide in ljudi v stiski, za katere bi v Šentjurju potrebovali poseben center.

Kakovost in dostopnost do uslug in programov **družbenih dejavnosti** (varstvo otrok in ostarelih, sociala, zdravstvo, kultura, šport) je zaradi velikih razlik znotraj občine (redka poseljenost, oddaljenost območij, različna prometna dostopnost in ekonomska razvitost delov občine) za prebivalce neenaka. Kljub višjim stroškom si tovrstna območja prizadevajo, da bi država in občina prilagodili standarde in (so)financiranje obstoječih in novih programov na področju tovrstnih dejavnosti njihovim razmeram. V nasprotnem primeru bo prišlo celo do ukinjanja že obstoječih programov, kar bo še poslabšalo pogoje življenja v demografsko ogroženih in redkeje poseljenih območjih občine.

Razvita kulturna dejavnost v občini

Občina se ponaša z bogato kulturno tradicijo in dediščino. Razvita je mreža kulturnih društev, ki so zelo aktivna. V občini kot profesionalna kulturna ustanova deluje knjižnica, ki se nahaja v utesnjenih prostorih, vendar se njen prostorski problem že rešuje. Deluje tudi izpostava Sklada RS za kulturne dejavnosti, ki se vključuje v spodbujanje razvoja kulturnih dejavnosti v občini. Posamezne kulturne prireditve so se uveljavile tudi v širšem okolju. V samem Šentjurju primanjkuje primeren prostor za izvajanje različnih kulturnih dejavnosti, saj stari kulturni dom ne odgovarja več zahtevam časa.

Za ohranjanje **kulturne dediščine** skrbi Zavod za kulturno dediščino iz Celja kot strokovna institucija. Za obnovo, vzdrževanje in vključenost dediščine v turistično dejavnost pa tudi različne druge ustanove (občina, podjetja, turistična društva, posamezniki...). Številne objekte je potrebno obnoviti in revitalizirati. Različne oblike kulturne dediščine in kulturnih dejavnosti so slabo ali sploh niso vključene v turistično ponudbo. Aktivneje je potrebno pristopiti k zbiranju, popisu in ohranjanju tehnološke, etnološke in druge duhovne dediščine območja. Obenem lahko na ta način prispevajo h krepitvi identitete in samopodobe prebivalcev občine.

Bogata **naravna dediščina** je evidentirana. S prostorskim planom so opredeljeni tudi režimi varstva. V prihodnje jo je potrebno izkoristiti za razvoj turizma in jo vključiti na primeren način v turistično ponudbo, tako da njen obstoj ne bo ogrožen. V neposredni bližini se nahaja tudi Kozjanski park, ki bi se lahko širil tudi na območje občine.

Društvena ljubiteljska dejavnost je v občini dobro razvita. Najbolj aktivna so gasilska, športna, kulturna in turistična društva. Delo v društvih zahteva vse večjo profesionalizacijo, stroški delovanja se večajo, sponzorska sredstva pa je težko pridobiti. Splošno mnenje je, da je potrebno ljubiteljske dejavnosti bolj podpirati, saj motivirajo prebivalstvo k večji aktivnosti in družbeni angažiranosti. Na ta način se ohranjajo bogata duhovna in materialna dediščina ter kulturna identiteta občine in posameznih krajev.

Športno-rekreativna dejavnost je dobro razvita, vendar razen v Šentjurju **primanjkuje ustrezno urejenih površin in prostorov**. Obstoječi objekti večkrat niso ustrezno vzdrževani. Prav tako se v okviru planiranja razvoja naselij ni v zadostni meri upoštevalo potreb po športno-rekreativnih površinah.

V prihodnje je potrebno **bolje izkoristiti šolske prostore**, ki nudijo možnosti za izvajanje različnih dejavnosti, saj so ob enoizmenskem pouku sedaj šole popoldan velikokrat prazne.

2.4 Gospodarstvo

Zmanjševanje števila poslovnih subjektov

V letu 1996 je bilo v občini registriranih 1.079 poslovnih subjektov, leta 1997 pa je njihovo število doseglo vrh (1.092), medtem ko se je leta 2002 znižalo na 1.073. V vmesnih letih je prišlo do manjših nihanj v njihovem številu, vendar večjih sprememb ni bilo. Gibanje števila poslovnih subjektov sledi nacionalnim trendom s to razliko, da je Slovenija v letu 2002 imela za 4,5% več poslovnih subjektov kot leta 1996.

Tabela 19: Število poslovnih subjektov 1997-2002

Slovenija/ občina	Kmetijstvo (A,B)		Nekmetijstvo (C-F)		Storitve (G-O)		Skupaj	
	1997	2002	1997	2002	1997	2002	1997	2002
Slovenija	1.843	2.155	35.808	34.323	99.349	104.502	137.005	140.982
Šentjur	15	17	321	309	756	749	1.092	1.073

Vir : Statistični letopisi.

Tabela 20: Indeks rasti števila poslovnih subjektov in gostota

Slovenija/ občina	Indeks 2002/1997				Gostota poslovnih subjektov/ 10.000 prebivalcev	
	Kmetijstvo	Nekmetij- stvo	Storitve	Skupaj	1997	2002
Slovenija	116,9	95,8	105,2	102,9	691,1	706,6
Šentjur	113,3	96,3	99,1	98,2	570,2	579,4

Vir : Statistični letopisi.

Zmanjšanje števila poslovnih subjektov v predelovalnih dejavnostih

Industrijske dejavnosti igrajo v strukturi gospodarstva pomembno vlogo. Za industrijske dejavnosti so devetdeseta leta pomenila prelomnico, saj so se pogoji gospodarjenja hitro in močno spremenili. V predelovalnih dejavnostih, ki so najpomembnejši segment šentjurskega gospodarstva, se je število poslovnih subjektov v letu 2002 znižalo za 9% v primerjavi z letom 1997.

Pri tem velja posebej izpostaviti strukturo predelovalnih dejavnosti, saj so bile v občini močno zastopane dejavnosti, ki so delovno intenzivne in se niso pravočasno tehnološko posodobile in razvile ustreznih tržnih in marketinških strategij.

Tako sta v tem obdobju v krizo zašli obutvena in tekstilna industrija. Zaradi odpuščanja in stečajev podjetij se je povečala predvsem nezaposlenost žensk, saj je bila kvalifikacijska struktura v teh podjetjih nizka in njihova prekvalifikacija težavna.

V težavah sta še zmeraj lesno-predelovalna in živilska industrija. Lesno-predelovalna industrija lahko gradi na zalogah lesa v območju, vendar bo morala razviti tehnološko zahtevnejše in tržno uspešne proizvodne programe, da bo lahko konkurenčna na skupnem evropskem trgu.

Tudi živilska industrija bo zaradi vstopa v EU še bolj izpostavljena konkurenčnim pritiskom podjetij iz EU, tako da je v prihodnjih letih pričakovati trd boj za preživetje.

V prihodnje mora biti rast predelovalnih dejavnosti bolj kvalitativna kot kvantitativna v smislu tehnološkega razvoja (inovacije, raziskave in razvoj, tehnološki vložki). Ta smer razvoja bo imela pomemben vpliv na lokalni trg dela, saj ni pričakovati večje rasti zaposlovanja v obstoječih večjih podjetjih.

Le ta se namreč večinoma nahajajo v zreli fazi razvojnega ciklusa, vendar pa se lahko v povezavi z njimi razvijajo manjša, kooperantska podjetja.

Razvoj lahko pričakujemo na področju malih podjetij, ki imajo perspektivne programe, vendar je pri tem potrebno razvijanje medsebojnega povezovanja in skupnega razvoja in izvajanja določenih storitev, saj jim bo to omogočalo kvalitetnejše in bolj ekonomično poslovanje.

Povečanje števila poslovnih subjektov v gradbeništvu

V gradbeništvu je v obdobju 1997-2002 prišlo do 3% povečanja števila poslovnih subjektov. Njihovo število je s 129 naraslo na 133.

Zmanjšanje števila poslovnih subjektov v storitvenih dejavnostih

Storitvene dejavnosti so v obdobju 1997-2002 doživele upad števila poslovnih subjektov, vendar je upoštevajoč notranjo strukturo storitvenega sektorja podoba zelo raznolika.

Tako je v dejavnosti **trgovina in popravilo motornih vozil** zaznati velik upad števila poslovnih subjektov, in sicer kar za 18,2%. Malo manjše zmanjšanje je doživelo **gostinstvo**, kjer je število poslovnih subjektov upadlo za 14,7%. Najbolj pa se je število poslovnih subjektov zmanjšalo v dejavnosti **promet, skladiščenje in zveze**, in sicer skoraj za četrtno (22,4%).

Rast števila poslovnih subjektov je bila občutna na področju **drugih javnih, skupnih in osebnih storitev** (54,8%) ter **zdravstva in socialnega varstva** (50,0%), in s tem je bilo v veliki meri kompenzirano zmanjšanje števila poslovnih subjektov v ostalih storitvenih dejavnostih.

Ker storitveni sektor v občinskem gospodarstvu predstavlja bistveno manjši delež kot v nacionalnem, in ker tudi v razvitih gospodarstvih njegov delež vztrajno raste, je pričakovati v prihodnje rast števila podjetij in zaposlenih v tem sektorju.

Njegov razvoj bo spodbudila tudi večja usmerjenost v razvoj turizma v občini in regiji ter razvoj poslovnih storitev, ki jih bodo podjetja v vse večji meri potrebovala za uspešno poslovanje na evropskem trgu. Velika niša je tudi v razvoju različnih javnih, skupnih in osebnih storitev, po katerih bo v prihodnje povpraševanje raslo.

Velik pomen fizičnih oseb v strukturi občinskega gospodarstva z vidika ustvarjanja prihodka in zaposlovanja

V občini pomemben delež gospodarstva predstavljajo samostojni podjetniki, ki so tudi pomemben zaposlovalec.

Tabela 21: Število registriranih gospodarskih subjektov v Občini Šentjur

Leto	Pravne osebe	Samostojni podjetniki
2000	479	692
2001	485	694
2002	488	696

Vir: Davčna uprava RS, Davčni urad Celje

Tabela 22: Število zaposlenih v Občini Šentjur

Leto	Skupaj	Delež (%)	Pri pravnih osebah	Delež (%)	Pri samostojnih podjetnikih	Delež (%)
2002	3.081	100	1.939	62,9	1.142	37,1
2001	2.884	100	1.751	60,7	1.133	39,3
2000	3.027	100	1.913	63,2	1.114	36,8

Vir: SURS, Banka podatkov.

Problem predstavlja dejstvo, da je delovnih mest v občini premalo, tako da je število delovnih mest na prebivalca močno pod slovenskim povprečjem. V občini pride 265 delovnih mest na 1.000 prebivalcev, v Sloveniji pa to število znaša 378.

Tabela 23: Vrednost ustvarjenega prihodka v Občini Šentjur, v mio SIT

Leto	Pravne osebe	Delež (%)	Samostojni podjetniki	Skupaj
2000	27.720	67,7	13.239	40.959
2001	31.761	69,1	14.176	45.940
2002	31.549	67,2	1.589	46.938

Vir: Davčna uprava RS, Davčni urad Celje.

Samostojni podjetniki v Občini Šentjur ustvarijo približno tretjino vseh prihodkov

Med gospodarskimi družbami največ prihodka ustvarijo družbe s področja predelovalne dejavnosti (52% v letu 2002) ter trgovine in popravila motornih vozil (39% v letu 2002) (tabela 4 v prilogi).

Čisti dobiček na zaposlenega pada

Zaskrbljujoče je dejstvo, da čisti dobiček na zaposlenega pada, kar manjša možnost za vlaganja v razvoj in posodobitev, ki bi bila nujno potrebna za prenavo šentjurskega gospodarstva.

Tabela 24: Čisti dobiček na zaposlenega, v %

	1996	1997	2000	2001
Slovenija	100,0	100,0	100,0	100,0
Savinjska	46,1	60,7	58,6	58,1
Šentjur	33,9	38,7	25,0	26,3

Vir: Pečar, 1998 in 2002.

Izvozna usmerjenost se povečuje in je nad slovenskim povprečjem

Za regijo in občino je značilna precejšnja izvozna usmerjenost. V letu 1996 so prihodki od prodaje na tujem trgu predstavljali 20,6% prihodkov iz poslovanja, kar je bilo nekaj pod slovenskim povprečjem (22,4%). V letu 2001 so prihodki od prodaje na tujem trgu predstavljali 27,9% prihodkov iz poslovanja, kar je za 7% nad slovenskim povprečjem (26,1%).

Tabela 25: Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v prihodkih skupaj, v %

	1996	1997	2000	2001
Slovenija	22,4	23,8	25,1	26,1
Savinjska	23,1	26,2	27,9	28,9
Šentjur	20,6	22,1	28,7	27,9

Vir: Pečar, 1998 in 2002

Tabela 26: Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu, v %

	1996	1997	2000	2001
Slovenija	100,0	100,0	100,0	100,0
Savinjska	103,2	110,1	111,1	110,6
Šentjur	92,0	92,8	114,4	106,9

Vir: Pečar, 1998, 2002.

Bruto dodana vrednost na zaposlenega narašča

Bruto dodana vrednost na zaposlenega v občini je pod regijskim in slovenskim povprečjem. V letu 1996 je dosegala le 70,3% slovenskega povprečja, v letu 2001 pa 71,2%, kar ne pomeni bistvenega izboljšanja. Z vidika bruto dodane vrednosti so precejšnje razlike med posameznimi dejavnostmi, vendar ključne dejavnosti ne dosegajo slovenskega in regijskega povprečja (glej tabelo 27 spodaj in sliko 1 v prilogi).

Tabela 27: Bruto dodana vrednost na zaposlenega, v %

	1996	2001
Slovenija	100,0	100,0
Savinjska	94,4	87,5
Šentjur	70,3	71,2

Vir: Pečar, 1998 in 2002.

Povprečna bruto plača na zaposlenega je pod slovenskim povprečjem

Plače v občini so precej pod slovenskim povprečjem. Tako je leta 1995 povprečna bruto plača v občini dosegala 84% slovenske bruto plače, medtem ko je bilo razmerje pri neto plači nekoliko boljše, saj je dosegala 87% slovenskega povprečja. V letu 2003 je bilo stanje le nekoliko boljše, tako da je bruto plača dosegala 86%, neto plača pa 88% slovenske plače. Velja opozoriti, da so med posameznimi leti opazna nihanja, tako da ni mogoče govoriti o trendu postopne rasti in doseganja slovenske ravni.

Tabela 28: Povprečne mesečne bruto in neto plače, v mesecu septembru

Leto	Neto plače		Indeks	Bruto plače		Indeks
	Šentjur	Slovenija	Slo=100	Šentjur	Slovenija	Slo=100
1995	61.918	71.364	87	93.747	112.105	84
1996	70.898	83.863	85	107.808	131.918	82
1997	79.392	92.036	86	120.890	145.362	83
1998	86.880	100.027	87	132.536	157.776	84
1999	93.389	109.907	85	142.991	174.279	82
2000	105.206	121.358	87	161.837	192.558	84
2001	115.071	134.563	86	176.536	214.093	82
2002	130.084	148.387	88	200.678	236.231	85
2003	141.069	159.456	88	218.466	253.770	86

Vir: SURS, Banka podatkov.

Ekonomska moč občine je pod slovenskim povprečjem

Ekonomska moč občine, merjena z osnovo za dohodnino na prebivalca, ne dosega slovenskega in regijskega povprečja in se le počasi povečuje. V letu 1995 je dosegala 79,9% slovenskega povprečja, v letu 2001 pa 82,3%.

Tabela 29: Bruto osnova za dohodnino na prebivalca, v tisoč SIT

	1995		1996		2000		2001	
Slovenija	529	100,0	610	100,0	929	100,0	1.030	100,0
Savinjska	494	93,3	564	92,4	832	89,6	929	90,2
Šentjur	423	79,9	485	79,6	745	80,3	831	82,3

Vir: Pečar, 1998, 2002.

V občini je problem visoka stopnja brezposelnosti

Brezposelnost postaja trajni problem občine in ostaja visoko nad slovenskim povprečjem, kar kaže na pomanjkanje delovnih mest v občini in regiji. Tako je v marcu 2003 znašala 14,6%, medtem ko je v Sloveniji znašala (11,3%). Več kot polovico brezposelnih (57,6) so predstavljale ženske. Nadpovprečen je delež mladih med brezposelnimi, saj mladi predstavljajo skoraj četrtno vseh iskalcev zaposlitve. Delež dolgotrajno brezposelnih je nadpovprečen in predstavlja že več kot polovico (54,5%) vseh brezposelnih v občini.

Pogoji v občini niso spodbudni za razvoj podjetništva

V Občini Šentjur je za podjetnike okolje relativno neugodno, oziroma ni ugodnejše od okolice, kar bi bilo nujno, v kolikor se želi spodbujati podjetništvo in s tem izboljšati razvitost občine.

Cena komunalno neurejenih zemljišč in komunalno urejenih zemljišč v Občini Šentjur je primerljiva s cenami v bližnjih občinah (Slovenskih Konjicah ali Žalcu). Večje odstopanje se pokaže pri višini tekočih stroškov (vodarina, kanalščina, vodni prispevek, takse...), saj je cena tovrstnih storitev relativno visoka v primerjavi z nekaterimi drugimi občinami. V nekaterih občinah tudi nimajo različnih tarif za gospodinjstva in gospodarske subjekte (npr. Celju).

Pomanjkanje inovativnih mladih kadrov in kadrov z managerskimi znanji in izkušnjami

V občini primanjkuje visoko usposobljenega kadra, predvsem inovativnih strokovnjakov in managerjev, saj si ti svojo življenjsko priložnost iščejo v bolj stimulativnem podjetniškem okolju z višjimi plačami. Veliko strokovnjakov ostane v Ljubljani oziroma v Celju, tako da so domača podjetja prisiljena zaposliti strokovnjake od drugod.

Pomanjkanje delovnih mest za izobraženo delovno silo

V občini prevladuje povpraševanje po delavcih nižjih izobrazbenih ravni, medtem ko za mlad in izobražen kader ni dovolj delovnih mest, kar je posledica tudi nizke tehnološke razvitosti gospodarstva.

Povezovanje med gospodarstvom in občino je na nizki ravni

Sodelovanje ni ustrezno razvito in ga je potrebno izboljšati, pri čemer mora svojo vlogo odigrati Lokalni podjetniški center.

Večina pomembnejših podjetij v občini ne načrtuje širitve in bistvenega povečanja zaposlenih

Največji delodajalec na območju Občine Šentjur je delniška družba Alpos, ki zaposluje skupaj s hčerinskimi podjetji v občini okoli 700 delavcev. Proizvodni procesi se odvijajo na treh lokacijah:

v coni, ki je v neposrednem mestnem središču Občine Šentjur ter na dveh lokacijah v Industrijski coni jug. Srednje in dolgoročna razmišljanja podjetja so usmerjena v postopno sprostitev prostora v samem središču s prestativijo dela dejavnosti v industrijsko cono. Zaradi nujnosti tehnološkega posodabljanja kljub načrtovanemu večanju obsega proizvodnje ne predvidevajo večje rasti zaposlenih.

Podjetje zaradi stroškov logistike poizkuša dejavnost koncentrirati na eni lokaciji, z izhodnimi investicijami širi dejavnost na širši evropski prostor, v domačem okolju pa vzpostavlja dejavnosti ter proizvode z višjo dodano vrednostjo. V okviru podjetja deluje Alposova akademija vodenja, ki skrbi za strokovno izobraževanje zaposlenih, s kadrovsko politiko ter štipendiranjem pa zaokrožujejo načrtovanje razvoja ter potreb po kadrih specifičnih profilov, ki bodo omogočali nadaljnji razvoj podjetja ter razvoj produktov.

Na področju lesne predelave je najpomembnejše podjetje, podjetje Bohor, ki zaposluje okoli 150 delavcev. Podjetje v prihodnje ne bo potrebovalo vseh proizvodnih površin, ki jih je imelo do sedaj v uporabi. Načrtujejo tudi nadaljnji razvoj in uvajanje novih dejavnosti. Načrtujejo gradnjo kotlovnice na lesno biomaso, viške energije pa ponuditi industrijskemu kompleksu ter uporabnikom v okolju. Del presežnih zemljišč bo podjetje ponudilo na trgu.

Podjetje Tajfun je eno izmed mladih, hitro razvijajočih se podjetij, ki na podlagi lastnega znanja in razvoja tržijo proizvode višje tehnološke zahtevnosti. Zaposlujejo preko 110 delavcev. Proizvodni proces se odvija na Planini, kjer ima podjetje na razpolago prostor za nadaljnje širitve. Podjetje zaposluje visoko kakovosten kader tehnične smeri. Paralelno z vlaganji v proizvodno ter kakovostno širitev dejavnosti, je podjetje glavni investitor prenove gradu na Planini s ciljem vzpostavitve celovite turistične ponudbe v okolju.

V Loki pri Žusmu deluje podjetje Koval, ki je na tem območju najpomembnejši delodajalec za krajane. Podjetje je z lastnim razvojem ter izoblikovanimi blagovnimi designi in profili, dinamično podjetje, z možnostjo širitve dejavnosti proizvodnje kovinskega in drugega pohištva.

V samem mestu Šentjur deluje podjetje Kemoplast, ki se ukvarja s trženjem talnih preprog tujih proizvajalcev. Podjetje se v prihodnje ne namerava širiti, temveč predvsem želi obdržati poslovanje v sedanjem obsegu.

Na kmetijskem področju posebno mesto predstavlja podjetje Meja Šentjur, ki se ukvarja s sadjarstvom, perutninarstvom in trgovino. Zaposluje preko 80 delavcev. Njegova proizvodnja temelji na produktih, ki v imenu nosijo tudi lokacijsko komponento (Šentjurska jajca ipd.). V prihodnje namerava podjetje tržiti predvsem proizvode, ki temeljijo na naravni proizvodnji na domači kozjanski zemlji.

Pomembno mesto v šentjurskem kmetijstvu imajo tudi podjetja, ki se ukvarjajo z mesom in mesnimi proizvodi in so se razvila iz prejšnjega skupnega podjetja (Mesarstvo Šentjur, Mesarstvo Jurij, Klavnica Šentjur in Gruda Jurmes), ki se bodo morala prilagoditi ostrejši konkurenci in strožjim kriterijem delovanja v okviru EU, če bodo želela preživeti. Njihov obstoj je pomemben tudi z vidika nadaljnjega razvoja kmetijstva v Občini Šentjur.

2.5 Podeželje in kmetijstvo

Splošni trendi razvoja kmetijstva v Evropi so definirani v smeri, kjer imajo prednost okolju prijazni načini kmetovanja

Obseg ekološkega kmetovanja naj bi se v prihodnje povečal na 20% obdelovalnih zemljišč, za katera kmetje pričakujejo tudi direktna plačila. Na kmetijah, ki jih ni mogoče preusmeriti v ekološko kmetovanje, je smiselna preusmeritev v sonaravno rejo živali ali v integrirano pridelavo grozdja, vina, sadja in vrtnin.

Cene kmetijskih pridelkov se bodo nižale

S sproščanjem trga kmetijskih pridelkov se bodo cene le-teh zniževale, kar bo pomenilo zmanjševanje dohodka na kmetijskih gospodarstvih in s tem nujnost povečevanja obsega pridelave za vsaj delno ohranjanje življenjske ravni kmečke družine.

Kmetijska gospodarstva so majhna

V Občini Šentjur kmetje obdelujejo 8.137,40 ha zemlje, kar pomeni 1,7% vseh kmetijskih zemljišč v Sloveniji in 12% vseh kmetijskih zemljišč v uporabi v Savinjski regiji. Po strukturi prevladujejo kmetije, ki gojijo od 3-9 glav živine, oziroma za slovenske razmere srednje velike kmetije. Povprečna velikost kmetije je 5,2 ha, ker je malo nad slovenskim povprečjem, ki znaša 4,8 ha. Povprečna velikost kmetij v EU pa je 17 ha. V EU gre trend v smeri povečevanja tistih kmetij, ki imajo velikost nad 50 ha, medtem ko zmanjšujejo število srednjih in malih kmetij.

Najem zemljišč ni pravno urejen

Kmetijska gospodarstva, ki danes močno odstopajo od povprečja, obdelujejo svoja in zemljišča v najemu, za katera pa v večini primerov nimajo sklenjenih

dolgoročnih, notarsko overjenih pogodb. Težave nastopijo predvsem pri posodabljanju kmetije, ko bi kmetje želeli sodelovati na javnih razpisih za pridobitev finančnih sredstev. Takrat se izkaže, da je stalež živine veliko prevelik glede na zemljišča v lasti, najetih zemljišč pa zaradi pravno neurejenih razmerij ne morejo prikazati, zato razpisnim pogojem ne ustrezajo.

Za območje je značilna precejšnja gozdnatost

Gozdovi pokrivajo 41,8% površine, tako da se občina uvršča med enote s pretežno gozdnato krajino, kar predstavlja velik, a v veliki meri, neizkoriščen potencial. Gozdna posest je razdrobljena, kar otežuje gospodarjenje z gozdovi in njihovo gospodarsko izkoriščanje (glej tabeli 8 in 9 v prilogi).

Prevladujeta ekstenzivno kmetovanje in živinoreja

V Šentjurju, zaradi velikosti in usmeritve kmetij prevladuje mešana živinoreja, pašna živina in sadjarstvo. Poleg živinoreje se v manjšem obsegu pojavljata tudi poljedelstvo in vrtnarstvo.

Tabela 30: Struktura kmetijstva v letu 2000

	Skupaj	Poljedelstvo	Vrtnarstvo	Trajni nasadi	Pašna živina	Prašiči in perutnina	Mešana rastlinska pridelava	Mešana živinoreja	Mešana rastlinska pridelava in živinoreja	Nerazporejene kmetije
Slovenija	86.467	2.819	438	9.920	22.284	2.028	10.975	24.369	13.598	36
	100,00	3,26%	0,51%	11,47%	25,77%	2,35%	12,69%	28,18%	15,73%	0,04%
Savinjska	12.890	167	39	572	4.808	144	1.024	4.337	1.795	4
	100,00	1,30%	0,30%	4,44%	37,30%	1,12%	7,94%	33,65%	13,93%	0,03%
Šentjur	1.568	10	1	47	556	18	125	584	226	1
	100,00	0,64%	0,06%	3,00%	35,46%	1,15%	7,97%	37,24%	14,41%	0,06%

Vir: SURS, Popis kmetijskih gospodarstev v RS, 2000.

Število kmetij, ki oddajajo mleko se zmanjšuje

Prisoten je trend upadanja števila kmetij v mlečni proizvodnji, po drugi strani pa naraščanja mlečne prireje na kmetijo. V preteklosti so glavnino tržne pridelave mleka predstavljale male in srednje kmetije, do 10.000 l oddanega mleka, v letu 2002 pa je največ mleka bilo oddano s kmetij, ki oddajajo od 50.000 do 100.000 l mleka letno.

Prašičereja kot dopolnilna dejavnost

Pri večini kmetij reja prašičev pomeni samooskrbo z mesom. Dve kmetiji sta specializirani za prašičerejsko proizvodnjo. Na eni kmetiji je ustanovljeno rejsko središče za vzrejo in prodajo plemenskih svinj. Na drugi kmetiji pa imajo pitališče za prašiče od 20 kg naprej. Na ostalih kmetijah prašičereja predstavlja dopolnilno dejavnost.

Sadjarstvo je relativno močna panoga in uveljavlja se integrirana pridelava sadja

Po podatkih iz popisa kmetijskih gospodarstev v RS v letu 2000 je na območju občine 179 ha kmečkih sadovnjakov. Največji delež v nasadih pripada jablani, sledijo slive ali češplje, hruške in orehi. Z jablano je posajenih 84 ha zemljišč, na katerih poteka intenzivna pridelava jabolk za sveži konzum in predelavo. Daleč največji obrat je MEJA, ki obdeluje 62 ha intenzivnega nasada jablan. Povečuje se tudi interes za pridelavo starih avtohtonih sort.

Vinogradništvo kot dopolnilna dejavnost

Po podatkih Kmetijske svetovalne službe iz popisa kmetijskih gospodarstev iz leta 2000 je v občini 137 ha vinogradov. V register vinogradnikov je vpisanih okoli 90 pridelovalcev, od tega samo 5 polnilcev vin, ki lahko prodajajo ustekleničena vina, medtem ko drugi vina prodajajo v kletih. Vsi ostali pridelujejo vino za lastne potrebe. En vinogradnik prideluje vino po biološko-dinamični metodi in lahko svoja vina prodaja pod blagovno znamko DEMETER.

Ekološko kmetovanje se počasi uveljavlja

V Občini Šentjur je trenutno vključenih v ekološko kontrolo 28 kmetij, ki so bile tudi pozitivno ocenjene ob kontroli leta 2003. Ker se ekološki kmetje tudi povezujejo v združenja, jih je 16 vključenih v združenja ekoloških pridelovalcev Deteljica, eden pa je član društva Ajda in je hkrati vključen tudi v dodatno kontrolo za blagovno znamko Demeter. Prav tako je en kmet član združenja ekoloških pridelovalcev Severovzhodne Slovenije. Vsa naštetá društva so z ostalimi po vsej Sloveniji povezana v zvezo ekoloških pridelovalcev Slovenije in lahko uporabljajo skupno blagovno znamko Biodar.

Velikost kmetij, ki so vključene v sistem kontrolirane ekološke pridelave, je v povprečju dvakrat večja v primerjavi s povprečno slovensko kmetijo, s čimer sledijo trendom v državah, ki so v ekološkem kmetijstvu med vodilnimi v Evropi.

Starostna struktura gospodarjev je neugodna

Starostna struktura je podobna slovenski. Več kot polovica kmetov je starejših od 55 let, in kar 27,6% starejših od 64 let. Delež kmetov do 35 let je sicer nekaj večji od slovenskega, vendar ne bistveno, tako da je prihodnost številnih kmetij vprašljiva.

Tabela 31: Starostna struktura gospodarjev v letu 2000

	Skupaj	pod 35 let	35 - 44 let	45 - 54 let	55 - 64 let	nad 64 let
Slovenija	86.336	4.487	13.222	19.979	20.942	27.706
Delež (%)	100,00	5,20	15,31	23,14	24,26	32,09
Savinjska regija	12.890	829	2.271	3.073	3.152	3.565
Delež (%)	100,00	6,43	17,62	23,84	24,45	27,66
Šentjur	1.568	102	261	380	384	441
Delež (%)	100,00	6,51%	16,65%	24,23%	24,49%	28,13%

Vir: SURS, Popis kmetijskih gospodarstev v RS, 2000.

Izobrazbena struktura kmetov je slaba

Po izobrazbeni strukturi je večina gospodarjev z osnovnošolsko izobrazbo (57,1%), kar pomeni da je struktura v občini približno enaka strukturi v regiji in na državnem nivoju. Število gospodarjev, ki presegajo srednješolsko izobrazbo, je v občini 29 (1,9%). V regiji je odstotek gospodarjev, ki presegajo srednješolsko izobrazbo 2,3%, na nivoju države pa 3,2%, kar pomeni, da se kaže relativno pomanjkanje izobraženega kadra.

Tabela 32: Izobrazbena struktura gospodarjev v letu 2000

	Skupaj	Brez izobrazbe, nepopolna OŠ izobrazba	OŠ izobrazba	Poklicna izobrazba	SŠ izobrazba	Višja, visoka strokovna, univerzitetna ali podiplomska izobrazba
Slovenija	86.336	9.717	40.698	22.448	10.596	2.781
Savinjska regija	12.890	1.241	6.692	3.228	1.425	301
Šentjur	1.568	137	895	370	137	29

Vir: SURS, Popis kmetijskih gospodarstev v RS, 2000.

Delež delovne sile v kmetijstvu je nadpovprečen

V Šentjurju je na strukturnem področju kmetijstva stanje primerljivo z regijskim in republiškim povprečjem. Vendar se v deležu delovne sile v kmetijstvu pokaže odstopanje. Na republiškem nivoju je delež bistveno nižji. V Občini Šentjur je ta delež 11,7%, kar pomeni dvakratno vrednost glede na republiško vrednost (5,4%).

Tabela 33: Delež delovne sile v kmetijstvu leta 2000

	Število prebivalstva	Delovna sila v kmetijstvu	Delež (%)
Slovenija	1.995.033	107.808,70	5,40
Šentjur	18.552	2.176,33	11,70

Vir: SURS, Popis kmetijskih gospodarstev v RS, 2000.

Dopolnilne dejavnosti na kmetijah so slabo razvite

Razvoj dopolnilnih dejavnosti na podeželju je velikega pomena z vidika zagotavljanja ustreznega dohodka kmetijam in ohranjanja poselitve. Možnosti se ponujajo na področju obrti in turizma na kmetijah, vendar bodo na kmetijah potrebne dodatne investicije, ki jih bodo lahko le redki kmetje pokrili z dohodki iz osnovne kmetijske dejavnosti.

Potrebno je tudi razvijati predelavo osnovnih kmetijskih surovin na domu in direktno trženje, predvsem v smislu možnosti nastopa na trgu s tipičnimi lokalnimi produkti.

Neusklajena in toga zakonodaja

Zakonodaja, ki ureja pridobivanje uporabnih dovoljenj ter dovoljenj za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, je zelo zahtevna in toga, tako da onemogoča razvoj teh dejavnosti ter hkrati kmetije sili v velike investicije ter izgubo posebnosti, ki so značilne za kmetijo in tudi turistično zanimive. Ker imajo enake probleme tudi na drugih območjih, se je potrebno povezati in skupaj delovati v smeri nujnih sprememb.

Prisotnost Šolskega centra Šentjur ni dovolj izkoriščena

Za kmetijstvo v Šentjurju je pomembno tudi dejstvo, da je tukaj uveljavljena šola s kmetijskim in gospodinjskim programom, kjer se izobražujejo dijaki v programih srednjega strokovnega, srednjega poklicnega, poklicno tehniškega in nižjega izobraževanja. Osem poklicev je namenjenih kmetijcem, dva pa obrti v živilstvu. Poleg srednješolskega programa izvajajo tudi višja strokovna programa za pridobitev naziva inženir kmetijstva in inženir živilstva. V šolskem letu 2002/03 so vpisali prvi letnik izrednih študentov in leto kasneje (03/04) prvi letnik rednih študentov.

Potrebno je poskrbeti za uveljavitev tipičnih lokalnih kmetijskih pridelkov, razvoj blagovnih znamk in vključevanje v že uveljavljene blagovne znamke ter boljše trženje kmetijskih pridelkov, izdelkov in storitev

V okviru občine in širših regijskih povezav je potrebno za trženje kmetijskih pridelkov in proizvodov z območja občine uveljaviti blagovne znamke, ki bodo tržno prepoznavne in zanimive.

Zaraščanje kulturne krajine

Kljub nekaterim ukrepom in spodbudam je zaradi opuščanja kmetovanja problem zaraščanja kmetijskih površin vedno bolj prisoten. Problem je prisoten zlasti v bolj odmaknjenih, hribovskih območjih, kjer so naravne danosti za kmetovanje manj primerne. Z zaraščanjem se zmanjšuje vrednost kulturne krajine in s tem pomemben resurs za razvoj drugih panog, npr. turizma.

Neuskladen razvoj različnih dejavnosti v prostoru

Zelo pogost pojav in problem je neuskladen razvoj različnih dejavnosti v prostoru, še posebej s spreminjanjem narave vasi (od kmetijstva, dopolnilnih dejavnosti, turizma, bivanja), tako da prihaja do konfliktov različnih rab. To neuskladenost najbolj občutijo posamezni ponudniki na podeželju, še zlasti tisti, ki želijo razvijati kmetijsko dejavnost oz. razvijati druge dopolnilne dejavnosti.

Nezadostno razvita skupna infrastruktura na podeželju kot osnovni pogoj za izboljšanje ekonomskega položaja in kakovosti življenja na podeželju

Za ohranjanje poseljenosti podeželja in njegov nadaljnji razvoj je nujna vsaj osnovna infrastruktura, kot so cestne povezave, vodooskrba, telefonija, komunalne storitve, ki v nekaterih delih še ni zagotovljena.

Poleg osnovne infrastrukture je za izboljšanje ekonomskega položaja in kakovosti življenja na podeželju potrebno razviti tudi turistično infrastrukturo, ki je predpogoj za trženje turizma (tematske poti, namestitvene zmogljivosti, turistična ponudba...) na podeželju.

2.6 Turizem

Ugodna lokacija in možnosti za razvoj turizma

Občina leži v bližini večjih turističnih centrov in mesta Celje, skozi njo pelje povezava z Rogaško Slatino in Podčetrtkom. Naravno okolje je relativno dobro ohranjeno in nudi možnosti za aktivno preživljanje prostega časa (kolesarjenje, pohodništvo, konjenišvo, itd). Naravna in kulturna dediščina predstavljata neizkoriščeno bogastvo, na katerem je mogoče graditi razvoj turizma.

Turistična dejavnost v občini je slabo razvita, vendar se stanje postopoma izboljšuje

V letu 1995 je bilo v dveh nastanitvenih objektih na voljo 18 sob s 37 ležišči. Občino je obiskalo 1.138 turistov, od tega 455 tujih (40%), ki so ustvarili tudi 40% nočitev. Do leta 1998 je turistična dejavnost v občini stagnirala, zmanjševala se je ponudba sob in postelj. V tem letu je tudi število turistov padlo pod leto 1995, število nočitev pa je ostalo na približno isti ravni. V letu 1999 se prične stanje izboljševati, število nočitvenih kapacitet se poveča, poraste pa tudi obisk turistov in število nočitev. V letu 2002 so v občini štiri nastanitveni objekti, na voljo je 44 sob s 106 ležišči. Občino je obiskalo 2.933 turistov, kar predstavlja 253% porast v primerjavi z letom 1995 in ti so ustvarili 5.136 nočitev, kar predstavlja 381% porast. Takšna rast je seveda bistveno večja od slovenske, vendar se je potrebno zavedati, da je štartna osnova bila zelo nizka, zato so absolutne številke kljub visoki rasti še zmeraj nizke.

Delež tujih turistov je narasel na 49%, kar pa je še zmeraj precej pod slovenskim povprečjem (60%). Delež nočitev tujih turistov znaša 57% in je nad slovenskim povprečjem (55%). Vendar je število nočitev na gosta (1,75) precej pod slovenskim povprečjem (3,3) in se ni bistveno izboljšalo glede na leto 1995 (1,72).

Hotel Žonta spada med večje ponudnike turističnih storitev. Hotel nudi 28 sob, kjer je 76 ležišč. Poleg nočitvenih kapacitet ima tudi dve dvorani, ki lahko sprejmeta približno 200 gostov.

Tabela 34: Turistični ponudniki v Občini Šentjur 2003

	Gostišča	Turistične kmetije	Turistična društva	TIC
Šentjur	9	9	5	1

Vir: Občina Šentjur.

Tabela 35: Gostinstvo in turizem

	Nastanitveni objekti	Sobe	Ležišča	Skupaj turisti	Tuji turisti	Skupaj prenočitve	Prenočitve tujih turistov
Slovenija							
2000	850	30.274	80.034	2.161.960	1.302.019	7.321.061	4.020.799
2001	847	30.086	79.893	2.085.722	1.218.721	7.129.602	3.813.477
2000	846	30.242	79.225	1.957.116	1.089.549	6.718.998	3.404.097
1999	814	29.600	78.746	1.74.532	884.048	6.056.563	2.741.218
1998	835	29.651	79.504	1.798.925	976.514	6.295.308	3.062.432
1997	841	31.144	79.949	1.823.129	974.350	6.384.062	3.078.400
1996	862	29.738	77.803	1.657.669	831.895	5.832.244	2.550.607
1995	692	27.955	72.853	1.576.672	732.103	5.883.046	2.435.467
Šentjur							
2002	4	44	106	2.933	1.429	5.136	2.936
2001	4	44	106	2.118	1.353	5.589	3.645
2000	3	36	88	2.013	1.308	6.892	4.717
1999	2	32	78	1.830	1.043	3.616	2.164
1998	1	10	17	1.060	678	1.981	1.497
1997	2	18	35	1.218	645	2.177	1.049
1996	2	14	34	1.369	530	3.208	963
1995	2	18	37	1.138	455	1.957	782

Vir: SURS, Statistični letopisi.

Razvijajoči se kmečki turizem

V občini se polagoma razvija kmečki turizem in nekatere kmetije so turistično zelo dejavne. Postopoma se iz izletniškega usmerjajo v stacionarni turizem in povečujejo število ležišč.

Nerazvita in nerazpoznavna turistična ponudba

Turistična ponudba je slabo razvita, tipični proizvodi še niso izoblikovani in prepoznavni. Občina tako ni uveljavljena kot turistična destinacija. Tudi pri kmečkem turizmu je potrebno razvijati ponudbo, ki bo turistu ponudila tisto, kar pričakuje od turistične kmetije in česar mu drugod ne morejo ponuditi.

Slaba povezanost nosilcev turistične dejavnosti v občini

Turistična ponudba, kar jo je, je razdrobljena in nepovezana. Skupni turistični marketing je nerazvit in neorganiziran. TIC je sicer pričel z delovanjem, vendar bodo rezultati dela lahko vidni šele čez nekaj let. Z vidika promocije turizma in ustvarjanja pogojev za njegov razvoj je pomembno delovanje turističnih društev, vendar imajo zelo omejene proračune za izvajanje različnih dejavnosti.

Slaba povezanost z bližnjimi razvitimi turističnimi destinacijami

Turistična dejavnost v Občini Šentjur se ne povezuje z nosilci turistične dejavnosti v sosednjih, turistično visoko razvitih krajih, v katerih je razvit zdraviliški turizem (Rogaška Slatina, Laško, Podčetrtek, Dobrna, Zreče, Rogla), čeprav bi lahko v občini razvijali njim komplementarne dejavnosti, s čimer bi se bogatila turistična ponudba regije.

Pomanjkanje finančnih virov

Pomanjkanje finančnih virov za razvoj turizma se kaže na vseh ravneh. Ker je občina turistično nerazvita, ni večjih investorjev, ki bi smelejše zastavili razvojne načrte. Potrebno je podpirati podjetniške ideje domačih nosilcev ter ustvarjati pogoje za razvoj različnih oblik turizma.

Pomanjkanje strategije turističnega razvoja

Skupaj z vsemi nosilci razvoja turistične dejavnosti je treba izdelati strategijo razvoja turizma v občini, ki bo služila kot podlaga za izvajanje programov in oblikovanje povezav s sosednjimi turističnimi območji.

Pomanjkanje strokovnega kadra v turizmu

Občina nima tradicije v turizmu, kar se pozna tudi na pomanjkanju strokovnega kadra in prenašanju znanja na mlade rodove. Tudi naselja niso turistično usmerjena, kar se kaže pri njihovi ureditvi, zunanji podobi, itd. Mladi slabo poznajo možnosti izobraževanja na področju turizma, poleg tega pa se izobraženi kadri velikokrat zaposlijo drugod. Šolski center nudi sedaj možnost izobraževanja za potrebe razvoja turistične dejavnosti, predvsem na kmetijah in to področje izobraževanja je treba razvijati tudi v prihodnje.

Neizgrajena turistična infrastruktura

V občini je turistična infrastruktura slabo ali povsem nerazvita (vinske ceste, tematske poti, kolesarske steze, kampi itd.).

2.7 Okolje in infrastruktura

2.7.1 Okolje

Okolje je relativno dobro ohranjeno

Šentjursko področje sodi med tista območja v Sloveniji, ki zaradi svoje relativne nerazvitosti niso doživela hude degradacije okolja, čeprav določeni okoljski problemi obstajajo in jih bo potrebno reševati, kot na primer na področju odvajanja in čiščenja odpadnih vod, ločenega zbiranja odpadkov, sanacije črnih odlagališč, kvalitetnega varovanja virov pitne vode in podtalnice, sonaravnega gospodarjenja z vodami in varovanja pred poplavami itd. Večji del odprtega prostora občine zaznamuje pretežno še zdravo okolje in zato je ohranjena biotska pestrost. Še je deloma ohranjena tudi visoko vredna krajina in zanimiva kulturna dediščina.

Oskrba s pitno vodo ni zadovoljivo rešena v vseh delih občine

V Občini Šentjur skrbi za upravljanje z vodnimi viri Javno komunalno podjetje. Po ocenah JKP oskrbuje z vodo cca 2/3 prebivalstva. Preostali del se oskrbuje iz lastnih (manjših) vodovodov, ki niso pod okriljem JKP. Med glavnimi problemi JKP izpostavlja razpršenost virov in odjemnih mest. Ker so odjemna mesta razpršena, vodovodni sistem pa razvejan in relativno dolg, se pojavlja problem, da je cena vode relativno visoka.

Skupni sistem tvorijo naslednji vodovodni sistemi:

- vodovodno sistem z vodnim virom Hrastje, kapacitete 30 l/s ,
- vodovodni sistem z vodnim virom »Ferlež«, kapacitete 1,2 l/s,
- vodovodni sistem z vodnim virom »Zdolšek«, kapacitete 4 l/s
- vodovodni sistem z vodnim virom »Kozarica«, kapacitete 12 l/s
- lokalni vodovod za naselje Loka pri Žusmu, kapacitete 0,4 l/s,
- lokalni vodovod Planina pri Sevnici, kapacitete 0,9 l/s,
- lokalni vodovod Kalobje, kapacitete 0,4 l/s,
- lokalni vodovod Prevorje, kapacitete 0,6 l/s.

V občini se preskrbo s pitno vodo zagotavlja še iz Vitanja (kapaciteta 2 l/s) – upravljavec VO-KA Celje, iz Slovenskih Konjic (1l/s) – upravljavec Komunala Slovenske Konjice ter iz sistema Loka, (5,8 l/s) - upravljavec OKP Rogaška Slatina.

Oskrba prebivalcev, ki se s pitno vodo oskrbujejo iz vaških vodovodov, je posebej pereča v sušnih mesecih, ko je treba vodo dovažati s cisternami. Problematična je tudi kvaliteta pitne vode in ustrezno vzdrževanje lokalnih vodovodov, saj manjši vodovodi v občini, ki so brez upravljalca, niso pod rednim nadzorom jemanja vzorcev pitne vode. Zato je dolgoročni cilj povečati stopnjo priključenosti na javni vodovod.

Točkovni in razpršeni viri onesnaženja kažejo na nujno obravnavo in zaščito vodozbirnih območij

Zaščita vodozbirnih območij je nujna za zagotavljanje kvalitetne pitne vode v prihodnje. Potrebno je poskrbeti za ustrezno odvajanje in čiščenje odpadnih vod ter zmanjševanje in kontrolirano uporaba škropiv in gnojil v kmetijstvu, s katerimi se onesnažuje vodne vire in prst.

Stanje na področju kanalizacije je slabo

Za javni del kanalizacije v Občini Šentjur skrbi JKP Šentjur, ki ocenjuje stanje na področju kanalizacije kot slabo. Sistem je dotrajan in bi ga bilo potrebno za priključitev na čistilno napravo obnoviti. Dodaten problem predstavljajo gospodinjstva, ki sploh nimajo primerno urejenega odvajanja odplak.

Čiščenje odpadnih vod ni urejeno

V Občini Šentjur trenutno obratujejo le 4 manjše lokalne čistilne naprave:

- v centru mesta – potencialna kapaciteta cca 400 enot,
- Planina pri Sevnici – potencialna kapaciteta 500 enot,
- Dramlje – potencialna kapaciteta 500 enot,
- Ponikva – potencialna kapaciteta 300 enot.

Poleg teh ČN pa imajo podjetja tudi svoje interne sisteme za predčiščenje tehnoloških vod (Alpos, Klavnica Šentjur, Bohor...).

Investicije v gradnjo čistilnih naprav in komunalno infrastrukturo bodo velike

Občina bo v prihodnje morala veliko vlagati v gradnjo čistilnih naprav in komunalno infrastrukturo, da bo zadostila okoljskim standardom. Zaradi velikosti občine in razpršene poselitve bo izgradnja kanalizacijskega sistema zahteven projekt.

Črna odlagališča predstavljajo grožnjo podtalnici

Evidence nad dejanskimi razmerami ni, kar predstavlja dolgoročno okoljsko grožnjo. Še posebej črna odlagališča na vodozbirnih območjih predstavljajo veliko nevarnost. Organizirani odvoz odpadkov še ne deluje ustrezno po celotni občini.

Javni odvoz odpadkov je potrebno izboljšati

Za področje javnega odvoza odpadkov v Občini Šentjur skrbijo Javne naprave Celje, ki upravljajo tudi z regijskim odlagališčem odpadkov – Bukovžlak.

Kljub sprejetem odloku, velik del prebivalcev ni vključenih v organiziran odvoz odpadkov, zato bo potrebno poskrbeti za večjo vključenost.

Število ekoloških otokov je premajhno

Občina je vključena v sistem ločenega zbiranja odpadkov, vendar veliko prebivalcev odpadkov še ne sortira. Nameščajo se ekološki otoki po naseljih. Po pravilniku se ekološki otoki nameščajo na gostoto en ekološki otok na 500 prebivalcev. Tej mreži se še ni zadovoljilo v KS Prevorje, KS Blagovna in KS Slivnica.

Osveščenost prebivalstva in gospodarstva o pomenu varovanja okolja je prenizka

Kultura in osveščenost prebivalstva na tem področju ni zadovoljiva in jo bo potrebno razvijati z ustreznimi programi. Nekateri programi že potekajo, predvsem v OŠ (eko-šole), vendar jih je potrebno razširiti.

Tveganja zaradi naravnih sil

Celotno področje občine je potresno ogroženo. Na posameznih območjih je prisotna tudi nevarnost erozij in plazjenja tal.

Protipoplavna varnost ni zadovoljiva

V Občini Šentjur je na področju protipoplavne varnosti potrebno omeniti Voglajno, ki jo bo v prihodnosti nujno potrebno protipoplavno urediti in tako zaščititi njeno okolico, na katero ima neposredni vpliv. Problem predstavljajo tudi hudourniške vode, še posebej v povezavi s plazovitimi področji. Prihaja tudi do poplav, ki povzročajo škodo.

Bogata naravna dediščina

Naravna dediščina je evidentirana in zanjo so opredeljeni režimi varstva. Naravno dediščino se premalo vključuje v turistično ponudbo, premalo je tudi urejenih tematskih poti, ki bi omogočale ogled naravnih zanimivosti.

2.7.2 Infrastruktura

Ugodna prometna dostopnost

Prometna dostopnost Šentjurja je z vidika ocene razvojnih možnosti ugodna, saj je v Dramljah dostop do avtoceste. Glede na geo-strateško lego se ponuja tudi možnost, da se v Dramljah oblikuje transportno-logistični center, ki bi bil vezni element med Kozjanskim in Obsoteljem ter Celjem in Mariborom.

Prometno preobremenjeno mestno središče

Skozi občinsko središče poteka promet iz Dramelj v smeri Rogaške Slatine, ki predvsem zaradi velikega obsega tovornega prometa močno obremenjuje mestno jedro. Za razbremenitev mestnega jedra bi bilo potrebno preusmeriti promet mimo središča mesta. Rešitev je torej v izgradnji obvoznice, ki bi potekala mimo mestnega jedra. V občini se trenutno pripravlja prometna študija, ki bo natančneje definirala možne rešitve.

Notranja prometna povezanost občine ni zadovoljiva, kar velja tudi za kakovost cestnih povezav med posameznimi kraji, saj je še vedno veliko makedamskih cest

Relief območja Občine Šentjur je relativno razgiban in plazovit, zato je gradnja cest zahtevna, ker je pri večini cest potrebno izvajati stabilnostne ukrepe. Obstoječe asfaltno cestno omrežje je bilo grajeno za manjše osne obremenitve. Glede na velikost in poselitveni vzorec občine ter dnevne migracije so za kakovost bivanja pomembne urejene lokalne ceste, ki jih je v občini veliko. Zaradi zahtevnosti terena in strukture tal so potrebna redna vzdrževalna dela in sanacije.

Izrazito se povečuje cestni promet in sicer z osebnimi prevoznimi sredstvi. Povečuje se predvsem cestni promet v smeri občinskega središča in zaposlitvenih središč v regiji. Povečanje motorizacije in dnevnih migracij zmanjšuje prometno varnost in ima negativne vplive na okolje.

Ni urejenih kolesarskih poti

Kolesarsko omrežje in tematske turistične poti v občini niso razvite, kar bi bilo z vidika rekreacije in razvoja turizma ter omogočanja uporabe kolesa kot prevoznega sredstva nujno.

Glede na mikrolokacijo Občine Šentjur bi bilo smiselno kolesarske poti povezati in navezati na širše področje Kozjanskega in Obsotelja.

Železniško omrežje je dobro razvito, vendar se zaradi upadanja potnikov zmanjšuje število vlakov

Občina je dobro pokrita z železniško mrežo, vendar se pojavlja problem zmanjševanja potniškega prometa, zaradi česar se določeni vlaki ukinjajo, kar zmanjšuje dostopnost Šentjurja. Železniška infrastruktura in površine ob njej niso izrabljene v zadostni meri, saj omogočajo razvoj dejavnosti, ki so vezane na tovorni železniški promet.

Telekomunikacijsko omrežje je dobro razvito

Omrežje je dobro razvito in omogoča nadaljnji razvoj v občini na vseh področjih. Na podlagi statističnih podatkov ocenjujejo pri Telekomu, da je kvaliteta omrežja in storitev nad povprečjem Slovenije. Tudi uporaba sodobnih digitalnih ISDN priključkov je na območju občine nad povprečjem Slovenije in le malo pod povprečjem v celjski regiji, širi se tudi raba ADSL.

Oskrba z energijo je zadovoljiva, večji poudarek je potrebno dati obnovljivim virom energije

Energetska oskrba občine temelji na električni energiji in tekočih gorivih in je zadovoljiva.

V Šentjurju se v zadnjih letih na podlagi koncesije izgrajuje daljinsko omrežje za oskrbo z zemeljskim plinom, katerega širitev je pogojena z ekonomsko upravičenostjo.

V hribovskih območjih se za ogrevanje uporabljajo večinoma tekoča in trda goriva. V pripravi so tudi projekti za oskrbo z energijo z izrabo biomase v sistemih daljinskega ogrevanja, kjer želi Bohor razviti tovrstne kapacitete.

2.7.3 Raba prostora

Razpršena gradnja predstavlja velik problem z vidika komunalnega urejanja

V preteklosti je bila močno prisotna razpršena gradnja in gradnja na črno, kar je potrebno v prihodnje preprečevati, saj so stroški sanacije tovrstnih območij za lokalno skupnost izjemno veliko breme.

Občina nima začrtane dolgoročne usmeritve prostorskega razvoja

S spremembami in dopolnitvami prostorskih sestavin dolgoročnega plana in družbenega plana od leta 1986-1990, ki so bile sprejete leta 2002 in 2004, je občina uredila določene probleme na področju urejanja prostora.

V letu 2004 je občina na podlagi nove zakonodaje pristopila k pripravi Strategije prostorskega razvoja Občine Šentjur, v kateri bo začrtala usmeritve dolgoročnega prostorskega razvoja, ki bodo omogočile postopno in načrtno širitev mesta in drugih krajev občine (trajnostni razvoj).

Občina ne razpolaga s fondom zemljišč, kar bi ji omogočilo vodenje razvojne in stanovanjske politike

Občina si mora postopoma pridobiti v last ustrezna zemljišča, ki ji bodo omogočala vodenje razvojne in stanovanjske politike.

Parcialnost poseganja v prostor in nenačrtnost urejanja

Vasi so se večinoma dopolnjevale parcialno, brez celovitega načrtnega urejanja (deloma zaradi lastniških razmer, deloma zaradi politike države, ki je tolerirala manjše spremembe, načrtnega urejanja pa ni dopuščala). Posledice dosedanje širitve so:

- nerazpoznavnost naselij,
- manjše možnosti za razvoj kmetij in različnih dejavnosti,
- mešanje dejavnosti in negativni vplivi med namembnostmi (konflikt med kmetijami in bivanjem ter med obrtni in bivanjem).

Prenova starega mestnega jedra

Staro mestno jedro umira in je treba pripraviti program njegove revitalizacije in prenove, posebej v povezavi z razvijanjem dejavnosti, ki bodo tja privabile prebivalce in obiskovalce.

Šentjur nima izoblikovanega novega mestnega jedra

Zaradi preteklega stihijskega razvoja je Mesto Šentjur nepovezano in se v Šentjurju ni izoblikovalo novo mestno jedro, zato je potrebno v prihodnje celovito pristopiti k nadaljnjemu razvoju mesta, da se zagotoviti njegova identiteta in prepoznavnost.

3 SWOT ANALIZA

Gospodarstvo

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none">- ugodne cestne in železniške povezave- specifično znanje s področja kovinske in lesne industrije ter tradicija obrtništva- ustaljene izvozne poti večjih gospodarskih subjektov- visok delež mladih, ki študira	<ul style="list-style-type: none">- neusklajenost ponudbe in povpraševanja po delovni sili- odliv perspektivnih kadrov v druga okolja- premajhna izvozna usmerjenost mikro in malih podjetij- visoka cena zemljišč v industrijskih in obrtnih conah ter visoke najemnine- prostorska razpršenost območja in slaba infrastruktura v odročnih krajih- slabo razvit storitveni sektor

PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none">- ustanavljanje novih industrijskih in obrtnih con- vključevanja podjetij v povezave na ravni regije in države s ciljem povečevanja konkurenčnosti- uvajanje novih proizvodnih procesov in razvoj novih proizvodov ter storitev- zadržanje mladih perspektivnih kadrov v občini- širitev poslovanja na tuje trge	<ul style="list-style-type: none">- ranljivost malih gospodarskih subjektov na vplive zunanjih dejavnikov- odvisnost gospodarske rasti od poslovanja večjih gospodarskih družb v občini in regiji- nezadostna ponudba zemljišč za razvoj gospodarstva

Podeželje, kmetijstvo in turizem

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none">- ekološka neobremenjenost kmetijskih zemljišč- precejšnje število kmetij usmerjenih v ekološko in integrirano pridelavo- Šolski center Šentjur s svojimi izobraževalnimi programi na področju kmetijstva in turizma na podeželju- ohranjena naravna krajina na podeželju- bogata naravna in kulturna dediščina podeželja- bližina večjih turističnih centrov	<ul style="list-style-type: none">- nezadostna infrastrukturna opremljenost podeželja- razdrobljenost zemljišč in majhna povprečna površina obdelovalnih površin- slaba izobrazbena struktura kmetov in ostalega prebivalstva- nizka produktivnost kmetij- majhno število turističnih ponudnikov in njihova nepovezanost- prostorske ovire pri razvoju podjetništva

PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none">- razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah- povezovanje kmetij za skupno nastopanje na trgu pod enotno blagovno znamko- ukrepi države in EU za spodbujanje razvoja in obnove podeželja- razvoj turistične ponudbe na podeželju in njena navezava na bližnja turistična središča- razvoj mikro in malih podjetij na podeželju	<ul style="list-style-type: none">- odvisnost dodane vrednosti na kmetijah od naravnih dejavnikov- propadanje kmetij in praznjenje podeželja zaradi odseljevanja mladih- propadanje kulturne dediščine- prevelika usmerjenost v mlečno proizvodnjo in odvisnost poslovanja in razvoja kmetij od odkupne cene mleka- nezainteresiranost turističnih središč za skupno ponudbo

Človeški viri in družbene dejavnosti

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - dokaj ugodna demografska struktura - dobro razvita predšolska vzgoja in sistem osnovnega šolstva - Šolski center Šentjur s svojimi srednje in visokošolskimi programi - glasbena šola - Dom starejših občanov in razviti programi Centra za socialno delo - število študentov v prebivalstvu prebivalcev presega državno povprečje - dobro razvita društvena dejavnost - razvita športna infrastruktura v Šentjurju - razvita kulturna dejavnost 	<ul style="list-style-type: none"> - nizka raven izobrazbe prebivalstva - nezadostno razvito vseživljensko učenje - premalo kadrovskih štipendij v občini - slabšajoča demografska struktura - slaba športna infrastruktura v KS - pomanjkanje novih stanovanj - neskladje med ponudbo in povpraševanjem na trgu delovne sile - pomanjkanje prostorov za društveno dejavnost - pomanjkanje sredstev za izvedbo projektov - neutrezen kulturni dom v Šentjurju

PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - nadaljnji razvoj Šolskega centra Šentjur - razvijanje programov vseživljenjskega izobraževanja, ki jih podpirata država in EU - možnosti zaposlovanja v manjših podjetjih, turizmu, - samozaposlovanje, razvoj dopolnilnih dejavnosti - razvijanje novih programov v osdelovanju s partnerji iz drugih okolij - povezovanje kulture, športa in rekreacije s turizmom 	<ul style="list-style-type: none"> - nadaljnji odliv izobraženega kadra - padanje natalitete in odseljevanje lahko privede do ukinitve določenih podružničnih šol - zmanjševanje sponzorstev in donacij v kulturi in športu lahko privede do zmanjšanja števila prireditev - zapiranje v svoje meje

Okolje in prostor

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none">- ugodna prometna dostopnost (železnica, avtocesta)- ohranjenost naravne krajine- zadostni vodni viri- strateška in prometna lega občine- bogastvo, raznolikost kulturne in naravne dediščine	<ul style="list-style-type: none">- gost promet skozi mesto in pomanjkanje parkirišč- velika površina občine in razpršenost poselitve- reliefna razgibanost občine- slabo stanje komunalne infrastrukture- pomanjkanje čistilnih naprav- premajhna protipoplavna varnost- neurejeno upravljanje z vaškimi vodovodi

PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none">- izgradnja obvoznice- nadaljnji razvoj industrijskih in obrtnih con- razvoj alternativnih možnosti za pridobivanje energije- razvoj mehkega turizma- vzpostavitev mreže pešpoti, kolesarskih, jahalnih poti- sprejetje in kvalitetno izvajanje programa varstva okolja in prostorske strategije	<ul style="list-style-type: none">- povečevanje osebne in tovornega prometa- zaraščanje in izguba kulturne krajine- nadaljnje obremenjevanje okolja in slabšanje kvalitete naravna krajine- onesnaževanje pitne vode

4 STRATEŠKE USMERITVE

Strateške usmeritve so plod delavnic, kjer se je izoblikovala slika in pozicija občine v bližnji in daljni prihodnosti, ki skupaj z usmeritvami regije ter nacionalnimi prioritetami zaokrožuje zasnovane bodoče aktivnosti po področjih dela.

4.1 Vizija

Želimo, da Občina Šentjur postane razvita slovenska občina in uspešno gospodarsko središče Kozjanskega, ki bo z razvitimi proizvodnimi in storitvenimi dejavnostmi nudila delo lokalnim prebivalcem in ljudem z območja Kozjanskega. Domačim in tujim podjetjem bo na različnih lokacijah v občini zagotavljala ugodne pogoje za razvoj poslovne dejavnosti in z razvito podjetniško miselnostjo usmerjala svoje prebivalce v podjetniško dejavnost. Šentjur, kot občinsko središče, bo skupaj z Dramljami, Gorico pri Slivnici, Planino pri Sevnici, Ponikvo kot lokalnimi središči ter drugimi krajevnimi središči v Loki pri Žusmu, na Proseniškem (Blagovna), Kalobju in Lopaci (Prevorje) ter številnimi vaškimi naselji, kjer se kmetijska dejavnost povezuje s turizmom in različnimi drugimi obrtnimi dejavnostmi, nudil ustrezne pogoje za bivanje in delo. Razvita fizična in družbena infrastruktura, ohranjeno okolje ter raznolike kulturne, športno-rekreativne in izobraževalne dejavnosti bodo omogočale visoko kvaliteto bivanja ter kvalitetno preživljanje prostega časa in hkrati bogatile turistično ponudbo v občini.

To vizijo bo občina uresničevala:

- z razvijanjem pozitivne naravnosti, zavedanja lastne odgovornosti za svojo prihodnost in v prihodnost naravnane delovanja,
- z izkoriščanjem lastnih razvojnih potencialov,
- s spodbujanjem izobraževanja in usposabljanja prebivalcev,
- s spodbujanjem podjetništva, razvoja novih podjetij in novih dejavnosti ter njihovega medsebojnega povezovanja za doseganje konkurenčnih prednosti,
- z razvijanjem sodelovanja, povezovanja in zaupanja med vsemi razvojnimi akterji v občini ter njihovim povezovanjem navzven,
- z zagotavljanjem kvalitetnega fizičnega in socialnega življenjskega okolja vsem prebivalcem,
- z aktivnim vključevanjem v programe v okviru (sub)regije, države in EU,
- z razvijanjem povezav znotraj (sub)regije, države in EU.

4.2 Dolgoročni cilji

Dolgoročni razvojni cilj občine je domačim in tujim podjetjem na različnih lokacijah v občini zagotavljati ugodne pogoje za razvoj poslovne dejavnosti in z razvito podjetniško miselnostjo usmerjati svoje prebivalce v podjetniško dejavnost. Obenem je njen cilj z razvito fizično in družbeno infrastrukturo, ohranjenim okoljem ter raznolikimi kulturnimi, športno-rekreativnimi izobraževalnimi dejavnosti omogočati visoko kvaliteto bivanja ter kvalitetno preživljanje prostega časa in hkrati zagotavljati bogatejšo turistično ponudbo obiskovalcem.

Strateški cilji razvoja občine torej so:

- hitrejši gospodarski razvoj in ustvarjanje novih in kvalitetnejših delovnih mest na področju industrije, obrti in storitev,
- razvoj turizma,
- spodbujanje prestrukturiranja kmetijstva in razvoja različnih gospodarskih dejavnosti na podeželju,
- izboljšanje kadrovskega potenciala občine,
- zagotovitev ustrezne infrastrukturne opremljenosti na območju celotne občine,
- izboljšanje prometnih povezav znotraj občine,
- optimalno varstvo okolja in skladen prostorski razvoj občine.

Za uresničevanje vizije in dolgoročnih ciljev si bodo vsi akterji prizadevali preko doseganja vmesnih ciljev, in sicer:

- ohranitve obstoječih podjetij in odpiranja novih,
- zmanjševanja števila brezposelnih in spodbujanja izobraževanja občanov in zaposlenih,
- izboljšanja javne infrastrukture in delovanja javnih služb,
- večjega varovanja okolja in racionalnejše rabe prostora,
- razvijanja pozitivne naravnosti, zavedanja lastne odgovornosti za svojo prihodnost in v prihodnost naravnega delovanja.

4.3 Sodelovanje in partnerstvo

Vizijo in cilje bo občina uresničevala s povezovanjem in sodelovanjem med vsemi razvojnimi akterji (javnega, neprofitnega in privatnega sektorja, aktivni posamezniki) v občini in zunaj nje, kar ji bo omogočilo izkoriščanje lastnih razvojnih potencialov ter priložnosti, ki jih ponuja širše regijsko, nacionalno in evropsko okolje.

Za Občino Šentjur je nujno, da svoje aktivnosti usmerja v večjo uspešnost, prepoznavnost, razvojno in gospodarsko moč občine. Poleg mobilizacije in izkoriščanja lastnih potencialov se je potrebno vključiti v regijske procese ter uveljavljati občino v okvirih regije in države. Pri tem se je potrebno zavedati rastočega pomena regije, ki postaja nosilec razvojnih aktivnosti.

Stimulativno razvojno okolje občine nastaja s sodelovanjem in povezovanjem med razvito fizično in družbeno infrastrukturo, učinkovito občinsko in državno upravo in drugimi javnimi institucijami, različnimi organizacijami civilne družbe ter podjetji in aktivnimi posamezniki. Z medsebojnim povezovanjem in skupnim delovanjem postaja občina skupnost, ki v sebi razvija sposobnosti, znanje in moč potrebne za uspešen razvoj.

4.4 Razvoj gospodarstva

Gospodarskemu razvoju bo Občina Šentjur namenjala posebno pozornost, saj zagotavlja pogoje za življenje in delo njenih prebivalcev. Za potrebe razvoja bo oblikovala razvojno koalicijo, ki bo omogočala tesno sodelovanje gospodarstva, občine in drugih podpornih institucij. Poleg ukrepov za spodbujanje razvoja obstoječih podjetij, bo spodbujala tudi nastajanje novih in prihod zunanjih investitorjev, da bi tako zagotovila raznoliko gospodarsko strukturo, ki bo manj občutljiva na krize in tržna nihanja. Strategija se usmerja v kakovostno sodelovanje z obstoječimi podjetji in samostojnimi podjetniki s ciljem nuditi jim možnosti za nadaljnjo rast in razvoj, v spodbujanje povezovanja med podjetji in v spodbujanje začetka ali nadaljevanja poslovne kariere mladih izobraženih kadrov v domačih podjetjih. Naperi bodo usmerjeni v koordinirano in kakovostno delovanje podpornih institucij za razvoj gospodarstva, izobraževanje in usposabljanje ljudi ter razvoj podpornega okolja, ki omogoča gospodarstvu, da se nemoteno razvija. Pomembno je medsebojno povezovanje nosilcev lokalnega razvoja, aktivno in učinkovito sodelovanje z Upravno enoto, pristojnimi inšpekcijskimi službami, regionalno razvojno agencijo in drugimi strokovnimi in podpornimi institucijami.

4.4.1 Program: RAZVIJANJE PODPORNEGA OKOLJA

Razvito podporno okolje je eden od pomembnih temeljev nadaljnjega razvoja gospodarstva in podjetništva. Pri tem je potrebno povezati lastna znanja in izkušnje ter s skupnim delovanjem zagotavljati boljše izkoriščanje domačih virov in priložnosti v okolju ter spodbujati razvoj podjetniške miselnosti. V občini je podporno okolje slabo razvito, delujejo sicer nekatere institucije kot je Obrtna zbornica in ZZZ, vendar je potrebno njihovo aktivnost nadgraditi in povezati s programi, ki jih lahko v lokalnem okolju izvajamo preko drugih podpornih institucij, ki delujejo na regionalni in državni ravni, kar bo mogoče preko LPC.

Cilji programa

1. razvijanje povezav med vsemi nosilci gospodarskega razvoja,
2. razvoj LPC v osrednjo strokovno razvojno institucijo,
3. razvijanje podjetniške kulture.

Indikatorji za merjenje doseganja postavljenih ciljev

1. ocenjena uspešnost delovanja razvojne koalicije,
2. število skupnih projektov med podjetji in institucijami,
3. število opravljenih aktivnosti LPC,
4. zadovoljstvo uporabnikov z delom LPC,
5. število krožkov in število članov krožkov.

Projekti za doseg postavljenih ciljev

1. Oblikovanje lokalne razvojne koalicije

V razvojno koalicijo je potrebno povezati podjetja, organizacije in posameznike, ki so pripravljeni sodelovati pri razvoju lokalne skupnosti, saj je potrebno razvijati in negovati partnerstvo med javnim in privatnim sektorjem, v kolikor želimo izkoristiti priložnosti, ki se nam ponujajo. Razvojna koalicija se bo ukvarjala s problemi na področju gospodarskega razvoja, predlagala konkretne programe in projekte, njeni člani pa bodo po svojih zmožnostih in z združenim delom poskušali prispevati čim več k nadaljnjemu razvoju občine.

2. Razviti LPC Kozjansko v osrednjo strokovno razvojno institucijo v občini

Usposobitev lokalnega podjetniškega centra, da bo skrbel za stik med gospodarstvom in občino ter ostalimi podpornimi institucijami. V naslednjem obdobju mora LPC Kozjansko razviti vse tiste dejavnosti, ki jih izvajajo lokalni podjetniški centri kot svojo osnovno dejavnost. Poleg tega bo razvijal tudi aktivnosti, ki se vežejo na pospeševanje razvoja znotraj UE Šentjur (občini Dobje in Šentjur), pospeševanje razvoja podjetništva, pospeševanje razvoja podeželja in razvoj človeških virov na tem območju ter povezovanje območja z razvojnimi prizadevanji v subregiji in regiji.

3. Promocija podjetništva in razvoj podjetniške kulture

Priprava in izvajanje različnih programov informiranja in usposabljanja za podjetništvo v sodelovanju z drugimi institucijami.

Organiziranje krožkov podjetništva na šolah, kjer se med mladimi razvija podjetniška kultura in se jih usposablja za podjetništvo. Pripraviti bi veljalo tudi natečaj ali festival podjetniških idej mladih.

4.4.2 Program: SPODBUJANJE NASTAJANJA NOVIH IN OHRANJANJA ŽE DELUJOČIH PODJETIJ

Vsebina programa

Za uspešno prestrukturiranje gospodarstva v naši občini je ena prednostnih nalog spodbujanje razvoja in rasti novih podjetij, ki bodo nudila delovna mesta našim prebivalcem. Šentjurska občina je bila znotraj subregije Kozjansko z Obsoteljem izbrana za območje, ki bo nudilo prostorske možnosti za razvoj industrijsko-obrtnih con. Program je usmerjen na spodbujanje podjetnikov od drugod, da v primeru začetka ali širitve svojega poslovanja postavijo proizvodne ali storitvene obrate v naši občini oz. koristijo že obstoječe. Obenem naj bi seveda nudili ustrezne pogoje obstoječim podjetjem v občini oz. podjetnikom-začetnikom. Potencialne investitorje je potrebno aktivno vabiti, da svojo dejavnost razvijajo v naši občini, saj Šentjur sam po sebi ni znan kot ugodna poslovna lokacija. Obenem se je treba prizadevati, da že delujoča podjetja ne bodo selila svoje dejavnosti drugam. Podjetnikom je potrebno nuditi primerjalno boljše ali vsaj enake pogoje kot drugod, da bo Šentjur privlačen za njihove investicije.

Občina Šentjur načrtuje nove poslovno-industrijske cone, o katerih je več govora v za to namenjenem poglavju »Okolje in prostor« ter druge proizvodne površine za razvoj gospodarstva. Vendar pa spodbujanje nastajanja novih podjetij ni usmerjeno le v zagotavljanje pogojev v poslovno-industrijskih conah, temveč tudi na vseh tistih lokacijah, kjer nova dejavnost ni moteča oz. je skladna z opredeljeno rabo prostora.

Proces spodbujanja nastajanja novih in ohranjanja že delujočih podjetij je usmerjen v dve področji: v spodbujanje nastajanja novih podjetij oz. širitve dejavnosti že obstoječih podjetij zunaj poslovno-industrijskih in obrtnih con in v spodbujanje nastajanja novih podjetij in v širitev dejavnosti obstoječih podjetij v poslovno-industrijskih in obrtnih conah in drugih površinah, namenjenih za gospodarstvo.

Ukrepi občine bodo usmerjeni v:

1. zagotavljanje prostorskih možnosti za razvoj gospodarskih dejavnosti,
2. odkup zemljišč v poslovno-industrijskih in obrtnih conah, da lahko občina hitro zagotovi ustrezne prostorske možnosti potencialnemu investitorju,
3. znižanje oz. oprostitev plačila nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča,
4. znižanje in oprostitev plačila komunalnega prispevka ob nakupu zemljišča,
5. dajanje v najem in odkup obstoječih prostorov, ki so v lasti občine, pod ugodnimi pogoji,
6. sofinanciranje stroškov za izdelavo razvojnih načrtov podjetij,
7. poenostavljanje upravnih in administrativnih postopkov v smislu hitrosti pridobivanja potrebnih dovoljenj za delo ali obratovanje,
8. pomoč pri sodelovanju z državnimi, regijskimi in lokalnimi institucijami za razvoj gospodarstva in finančnih stimulacij za nove zaposlitve.

Cilji programa

1. razvoj novih podjetij,
2. ohranitev obstoječih podjetij in
3. ohranjanje ter ustvarjanje novih delovnih mest v občini.

Indikatorji za merjenje doseganja postavljenih ciljev

1. število novih podjetij v občini,
2. število novo ustvarjenih delovnih mest v podjetjih,
3. stopnja brezposelnosti,
4. velikost zemljišč v lasti občine.

Projekti za doseg postavljenih ciljev

1. *Oblikovanje privlačnih pogojev za nove investitorje in »ponudbo« predstaviti najširšemu krogu potencialnih novih investitorjev po vsej državi*

Oblikovati ugodne pogoje za podjetja ter ustrezno ponudbo investitorjem, ki se jo s pomočjo medijskega načrta posreduje najširšemu krogu potencialnih investitorjev po vsej državi.

2. Oblikovanje sklada občinskih zemljišč za potrebe razvoja gospodarskih dejavnosti in aktivno trženje lokacij za pridobivanje novih investitorjev

Oblikovati program odkupa zemljišč primernih za razvoj gospodarskih dejavnosti, ki bodo občini omogočali aktivnejše trženje lokacij. V občinskem proračunu zagotoviti sredstva za postopen odkup in komunalno opremljanje zemljišč na izbranih lokacijah, ki bi omogočile občini spodbujanje gospodarskega razvoja skozi trženje lokacij. Pridobljena sredstva od prodaje zemljišč je potrebno vlagati nazaj v pridobivanje in opremljanje novih lokacij.

4.4.3 Program: NADALJNI RAZVOJ OBSTOJEČIH PODJETIJ IN SAMOSTOJNIH PODJETNIKOV

Vsebina programa

Že delujoča podjetja in samostojni podjetniki v občini morajo imeti ustrezne pogoje za delovanje in jim je potrebno nuditi pomoč za nadaljnji razvoj, v smislu zagotavljanja ustrezne infrastrukture, možnosti za širjenje obstoječih dejavnosti na zdajšnji lokaciji ali na drugi, pomoči pri povezovanju z drugimi podjetji (grozdi), prijavljanju na razpise, prodiranju na nove trge itd.

Cilji programa

1. postavitve informacijske baze za potrebe lokalnih podjetij,
2. nudenje informacij, pomoči in svetovanja podjetjem,
3. razvoj programov izobraževanja in usposabljanja podjetnikov,
4. pomoč podjetjem pri pripravi programov izobraževanja in usposabljanja za zaposlene,
5. pomoč podjetjem pri navezovanju gospodarskih stikov z drugimi regijami in državami.

Indikatorji za merjenje doseganja postavljenih ciljev

1. število obiskov internetne strani,
2. število podjetnikov, ki so iskali pomoč,
3. število podjetij vključenih v različne povezave,
4. število razvojnih načrtov podjetij in kadrovskih strategij ter seznanjenost o le-teh s strani vseh zaposlenih,
5. število ljudi v podjetju, ki so se v posameznem časovnem obdobju dodatno izobraževali in število ur dodatnega izobraževanja.

Projekti za doseg postavljenih ciljev

1. Možnost ugodnega najema ali odkupa nepremičnin, ki so v lasti občine za poslovno dejavnost

Posamezni objekti in prostori v občini so neizkoriščeni, čeprav bi bili primerni za opravljanje poslovnih dejavnosti. Pripraviti je potrebno pregled vseh prostorov in program njihove nadaljnje uporabe. V kolikor gre za prostore, ki se jih lahko nameni za gospodarske dejavnosti, jih je treba ponuditi v najem ali odkup in prostore tudi ustrezno oglaševati, da bodo potencialni investitorji seznanjeni z možnostjo njihovega najema oz. odkupa.

2. Organiziranje seminarjev, okroglih miz in obiskov uspešnih podjetnikov o aktualnih gospodarskih temah v občini, regiji ali državi

Okrogle mize, seminarji in druga srečanja, kjer se razpravlja o aktualnih gospodarskih temah v občini, regiji ali državi, so priložnost, da v goste povabimo uspešne podjetnike, gospodarstvenike, politike in druge odgovorne ljudi, ki jih je v prihodnje potrebno aktivno seznanjati z možnostmi, ki jih za razvoj gospodarstva ponuja naša občina.

Srečanja je potrebno organizirati tudi zaradi izmenjave dobrih praks in seznanja z uspešnimi praksami domačih podjetij, saj bodo tako naša podjetja dobila informacije, ki so potrebne za delovanje v poslovnem okolju.

3. Približevanje storitev podpornih institucij potencialnim uporabnikom-podjetjem in samostojnim podjetnikom in okrepitev delovanja le-teh

Posamezne podporne institucije nudijo določene storitve za podjetnike, ki pa se le-teh ne poslužujejo v taki meri kot bi se lahko, saj premalo poznajo možnosti, obenem pa jim je zaradi oddaljenosti delovanje institucij nepoznano. Zato je potrebno sprotno seznanjanje in informiranje podjetij in podjetnikov o različnih programih in aktivnostih posameznih podpornih institucij ter razvoj programov, ki jih je mogoče koordinirano ponuditi v Šentjurju.

4. Izboljšanje delovanja javnih služb, odpravljanje nepotrebnih ovir in nudenje ustrezne pomoči pri upravnih postopkih (zlasti malim podjetjem in obrtnikom)

Upravni postopki so velikokrat zahtevni, tako z vidika potrebne dokumentacije kot samega postopka, zato je potrebno v sodelovanju z UE in drugimi upravnimi službami podjetnikom zagotavljati čim več relevantnih informacij, pomoč in svetovanje.

5. Razvoj informacijske mreže za podjetnike (preko LPC) in informiranje o možnih finančnih spodbudah na ravni regije, države in EU

Na ravni regije, države in EU obstajajo institucije, ki v svojih programih nudijo sredstva za sofinanciranje novih investicij, za tržne nastope, za nastope v tujini, za izobraževanja zaposlenih in drugo. Poleg tega se v pristojnosti skladov nudijo ugodna investicijska posojila, nepovratna sredstva za subvencije obrestnih mer za že najete investicijske kredite in drugo. Podjetniki velikokrat s temi ugodnostmi in priložnostmi niso seznanjeni oz. se z njim seznanijo prepozno, da bi bil še čas za reakcijo. Zato je cilj projekta, da se podjetnike pravočasno obvesti o nameravanih razpisih, torej tistih, ki še niso aktualni, a prihajajo in o tem, kaj morajo storiti oz. pripraviti za to, da bodo na njih lahko kandidirali, če bodo to želeli.

6. Pomoč podjetjem pri navezovanju gospodarskih stikov z drugimi regijami in državami

LPC, občina in druge institucije bodo preko stikov, ki jih vzpostavljajo z drugimi občinami in regijami skrbale tudi za promocijo občinskega gospodarstva in pomagale pri navezovanju poslovnih stikov z drugimi okolji.

4.4.4 Program: SPODBUJANJE POVEZOVANJA PODJETIJ PO SISTEMU GROZDOV

Spodbujanje medpodjetniškega povezovanja je eno od prioritetenih področij v programu za povečanje konkurenčnosti slovenske industrije. Podjetja se največkrat povezujejo na področju skupnih nastopov na mednarodnih trgih, na področju skupnega razvoja izdelkov, storitev ali novih programov, na področju izboljšav v proizvodnih procesih, na področju povezovanja podjetij in specializacije vzdolž proizvodnih verig in na drugih področjih. V občini se je grozdenje že pričelo razvijati, potrebno pa je spodbujati ostale podjetnike, da se vključijo v lokalne, regijske in nacionalne povezave, ki jim bodo koristile pri njihovem razvoju.

Cilji

1. razvijanje grozdenja v občini,
2. vključevanje domačih podjetij v že delujoče grozde v Sloveniji,
3. spremljanje trendov v Sloveniji s ciljem pravočasne vključitve domačih podjetij v morebitne nove sisteme grozdov.

Indikatorji za merjenje doseganja postavljenih ciljev

1. Število podjetji, vključenih v medsebojno sodelovanje po sistemu grozdov.

Projekti za doseg postavljenih ciljev

1. *Analiza možnosti vključevanja obstoječih podjetij in institucij v občini v že delujoče oz. potencialne nove grozde*

V sodelovanju s podjetji, ki izražajo tovrsten interes, spremljati in analizirati možnosti vključevanja podjetij v grozde.

2. *Seznanjanje podjetij z delovanjem grozdov*

Podjetjem ponuditi možnost seznanitve z delovanjem grozdov in s praktičnimi izkušnjami tistih, ki v grozdih že delujejo. Delovanje v grozdu je specifično, zato je cilj projekta pridobiti konkretne nasvete in pomoč od tistih, ki v sistemu že delujejo.

3. *Nudenje pomoči pri oblikovanju grozdov*

Podjetjem nuditi strokovno pomoč pri oblikovanju lokalnih grozdov in njihovem povezovanju v širše grozde ter pridobivanju finančne pomoči za izvajanje projektov grozdenja.

4.4.5 Program: SODELOVANJE ŠTUDENTOV IN DIJAKOV Z DOMAČIMI PODJETJI IN ORGANIZACIJAMI

Vsebina programa

V preteklem letu so mladi sami pripravili zbornik, v katerem so predstavili intelektualni potencial občine. S projektom je potrebno nadaljevati in poskrbeti za redno spremljanje šolajoče se mladine ter sproten pretok informacij do podjetij, ki iščejo nov kader. V analizo je potrebno zajeti tudi srednješolsko mladino, tako da bi imeli v občini čim bolj ažuren pregled na svojim kadrovskim potencialom. Ker je danes sodelovanja in stikov med podjetji in šolajočimi mladimi malo, je potrebno dodatno razvijati stike in povezave, saj se s tem krepi možnost zaposlitve mladih v domačem okolju obenem pa tudi podjetja lažje pridobijo kader, ki ga potrebujejo za svoj razvoj.

Cilji programa

1. vključevanje študentov in dijakov v delovanje podjetij in organizacij,
2. zaposlovanje študentov in dijakov v domačih podjetjih.

Indikatorji za merjenje doseganja postavljenih ciljev

1. število opravljenih delovnih praks,
2. število podeljenih štipendij,
3. število raziskovalnih oz. diplomskih nalog na teme, ki so zanimive za lokalna podjetja in organizacije,
4. število študentov in dijakov, zaposlenih v domačih podjetjih.

Projekti za doseg postavljenih ciljev

1. *Vzpostavitev baze podatkov o šolajoči se mladini na vseh stopnjah*

Nadaljevati je treba z začetim projektom, ga razširiti in nadgraditi, tako da bo mogoče redno spremljanje kadrovskega potenciala občine in posredovanje informacij o profilih in kadrih, ki bodo v določenem časovnem obdobju končali s šolanjem na srednji šoli ali univerzi, na drugi strani pa je posameznem študentu in dijaku omogočeno, da se na kar najboljši možni način predstavi in da je na ta način »dosegljiv« za potencialnega zaposlovalca.

2. *Podeljevanje občinskih štipendij in stimuliranje podjetij k podeljevanju kadrovske štipendije.*

Podeljevanje občinskih štipendij in stimuliranje podjetij k podeljevanju štipendij je pomembno tako z vidika zagotavljanja prihodnjih kadrov, ki jih preko štipendije trdneje vežeš na domače okolje, kot z vidika zagotavljanja bodočih strokovnih kadrov podjetjem.

3. *Občinski raziskovalni program za mlade*

Mlade moramo usmerjati v raziskovanje tem, ki so zanimive z vidika potreb lokalnega okolja. V pripravo raziskovalnega programa je potrebno pritegniti lokalna podjetja in druge organizacije, da bodo v večji meri izkoristile znanje in intelektualni potencial mladih, ki bi lahko za potrebe učnega procesa (seminarske naloge, diplome, raziskovalne naloge itd.) raziskovali lokalno zanimive teme.

4.5 Razvoj turizma

Turizem predstavlja priložnost za hitrejši razvoj območja, tudi podeželja in se posredno in neposredno povezuje s številnimi drugimi dejavnostmi. Do sedaj so potenciali občine (naravno okolje in kulturna dediščina) turistično skoraj neizkoriščeni.

Vsebina programa

Za hitrejši razvoj turizma bo potrebno na podlagi programa razvoja turizma v Občini Šentjur, ki ga je potrebno pripraviti, razviti ustrezno turistično infrastrukturo in oblikovati kakovostno, raznoliko, razpoznavno in konkurenčno celovito turistično ponudbo v občini, s katero se bo območje pozicioniralo na tržišču kot prepoznavna turistična destinacija za ciljne skupine turistov ter povežalo z nosilci turistične dejavnosti v sosednjih območjih. Obenem je potrebno naprej razvijati aktivnosti TIC-a ter turističnih društev, saj s svojim delovanjem ustvarjajo pogoje za turistični razvoj v občini.

Cilji programa

1. pospešiti razvoj turizma v občini,
2. povečati turistične kapacitete,
3. razviti celostne prepoznavne turistične produkte,
4. razviti skupno trženje,
5. povečati obisk turistov,
6. zagotoviti aktivno sodelovanje prebivalcev pri turističnih prireditvah in dogodkih.

Indikatorji za merjenje uspešnosti postavljenih ciljev

1. število turistov v občini,
2. obseg povečanja turističnih kapacitet,
3. število nočitev v sobah ali pri zasebnikih,
4. število turističnih prireditev,
5. število udeležencev na turističnih prireditvah.

Projekti za doseg postavljenih ciljev

1. Priprava programa razvoja turizma v Občini Šentjur

V sodelovanju z vsemi zainteresiranimi morata LPC in TIC pripraviti program razvoja turizma v Občini Šentjur, ki bo opredelil ciljne trge in skupine, produkte, ki jih bomo primarno razvijali in načine njihovega skupnega trženja.

2. Povezovanje nosilcev turistične dejavnosti v občini in z zunanjim okoljem pri oblikovanju ponudbe in njenem trženju

Z medsebojnim sodelovanjem v okviru občine in regije ter razvijanjem skupnih aktivnosti na posameznih področjih (skupna ponudba, trženje itd.) bo mogoč hitrejši in kvalitetnejši razvoj turizma. Pri tem se je potrebno povezovati znotraj občine, v okviru regije in celotne Slovenije, pri čemer velja posebej izpostaviti potrebo po večji vključenosti v Janterjevo pot in možnost navezave na Sončevo pot, s katerima se želi povezati obstoječe tematske programe in znamenitosti v turistične poti, ki bodo zanimive, privlačne in prepoznavne. Nosilec povezovanja je TIC ob sodelovanju LPC.

3. Ureditev zanimivih tematskih poti

Ureditev različnih tematskih poti (učne, planinske, kulturne, zgodovinske itd.), ki turiste vodijo po določenem območju in ga naredijo privlačnejšega in prijaznejšega za turista. Z njimi se ustvarja osnovna infrastruktura za razvoj različnih zvrsti turizma (pohodniškega, izobraževalnega, izletniškega itd.)

4. Nadaljnje razvijanje že uveljavljenih poti, kot je Slomškova in razvoj novih

Slomškova pot omogoča povezovanje turistične ponudbe več občin ter razvoj romarskega in izobraževalnega turizma. Obenem je potrebno razvijati nove poti. Vse poti morajo nuditi stalna zanimiva doživetja ob poti, medtem ko so tradicionalne prireditve vezane na posamezne poti (pohodi itd.) neko enkratno doživetje, ki služi populariziranju poti.

5. Ureditev kolesarskih stez in jahalnih poti

Območje občine je zelo primerno za kolesarjenje in ježo, vendar je potrebno urediti kolesarske steze in jahalne poti, ki bodo omogočile turistom aktivne počitnice, obenem pa bodo služile tudi prebivalcem za aktivno preživljanje prostega časa.

6. Pripraviti program širitve vinskih turističnih cest

Vinsko turistične ceste nudijo priložnost za razvoj turizma, ki temelji na izrabi lastnih virov in znanj. Pripraviti je potrebno program širitve Šmarsko-Virštanjske vinsko-turistične ceste v Občino Šentjur.

7. Razvoj turizma na kmetijah in povečanje nastanitvenih kapacitet na podeželju

Spodbujati razvoj turizma na kmetijah in povečanje nastanitvenih kapacitet na podeželju skozi nudenje strokovne pomoči pri pripravi projektov ter razvijanje programov usposabljanja za potrebe turizma na podeželju v sodelovanju s Šolskim centrom Šentjur.

8. Pripraviti programe turističnega razvoja posameznih pomembnejših območij (Zgornji trg z Ipavci, Resevna, Rifnik, Slivniško jezero, Ponikva,)

Na posameznih lokacijah je potrebno razviti zanimive programe, saj jih bo le tako mogoče uspešno tržiti. Glede na možnosti in interes je potrebno poiskati nosilce posameznih programov, v lokalnem ali zunanjem okolju in jim nuditi pomoč pri uresničevanju njihovih načrtov.

9. Ohranjanje obstoječih kulturnih prireditev in razvijanje novih

Kulturne prireditve bogatijo življenje domačinov in turistično ponudbo ter nudijo možnost trženja tudi drugih turističnih produktov. Skozi razvoj in promocijo kulturnih prireditev je potrebno zagotoviti večjo prepoznavnost občine kot turistične destinacije.

10. Izdelovanje in trženje lokalnih turističnih spominkov

Natečaji za izdelavo lokalnih turističnih spominkov, s katerimi bi pridobili nekaj turističnih spominkov, ki bi jih lahko uporabljali za poslovna darila in promocijo območja in jih obenem tudi tržili turistom na posameznih lokacijah.

11. Oblikovanje in izvajanje programov usposabljanja v turizmu

Poleg turističnih vodnikov je potrebno spodbujati usposabljanje in izobraževanje vseh, ki delajo v turizmu. Tovrstno izobraževanje in usposabljanje se bo razvijalo in izvajalo v sodelovanju s Šolskim centrom Šentjur.

Poleg usposabljanja zaposlenih je treba razviti programe osveščanja javnosti o pomenu turizma za nadaljnji razvoj. Ljudje morajo razviti pozitiven odnos do turizma in turistov, saj se bodo turisti le tako počutili dobrodošle in zaželeni v našem okolju in se k nam tudi vračali.

12. Širitev turističnih krožkov po šolah

Turistični krožek že deluje na OŠ Slivnica in Planina. Uvedba turističnega krožka v ostale osnovne šole bi prinesla možnost seznanitve otrok s turizmom, kaj le-ta predstavlja in pomeni, kakšne so možnosti zaposlovanja v turizmu, obenem pa bi si ogledovali domače turistične znamenitosti in jih spoznavali.

4.6 Razvoj kmetijstva in podeželja

Razvoj podeželja je bil v preteklosti tesno vezan na kmetijsko dejavnost, danes pa je potrebno na podeželju razvijati nove dejavnosti, da bo le-to preživelo. Kmetijstvo se nahaja v procesu prestrukturiranja in pričakovati je, da bo število kmetij in zaposlenih v kmetijstvu še naprej upadalo. Vendar se v ruralnih okoljih razvijajo nove dejavnosti, ki krepijo ekonomski položaj podeželja in ponujajo možnost novih zaposlitev lokalnemu prebivalstvu. V okviru programa se bo zagotavljala podpora za pridobivanje finančnih spodbud in spodbujalo malo podjetništvo ter razvoj fleksibilnih oblik zaposlovanja in dela na podeželju. Podpiralo se bo odpiranje novih delovnih mest in razvoj obstoječih, prestrukturiranje kmetij in razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. Za nadaljnji razvoj podeželja je pomembno povezovanje turizma, naravne in kulturne dediščine ter podjetništva. Potrebna je strokovna in finančna podpora razvoju turizma na kmetijah in vključevanju dediščine v turistično ponudbo. Spodbujati je potrebno povezovanje kmetijstva in turizma tudi z vidika vzpostavljanja kooperacijskih odnosov med kmetijskimi proizvajalci in turističnimi podjetji.

Za nadaljnji razvoj kmetijstva in podeželja je velikega pomena Šolski center Šentjur, ki ga je potrebno v večji meri vključevati v različne aktivnosti in mu nudi pomoč pri razvijanju novih programov izobraževanja in usposabljanja. Prav tako je potrebno vzpostaviti tesno sodelovanje s kmetijsko svetovalno službo, ki opravlja strokovno delo na terenu in z njenim sodelovanjem razvijati ustrezne programe pomoči kmetom.

Cilji programa

1. spodbujati prestrukturiranje in nadaljnji razvoj kmetijstva,
2. ohranitev živilsko-predelovalne industrije v občini,
3. razvoj podjetniške kulture, dopolnilnih dejavnosti in novih delovnih mest na podeželju,
4. razvoj novih izdelkov in storitev,
5. ohranjanje poseljenosti podeželja in ohranjanje kulturne krajine,
6. razvijati Šolski center Šentjur kot osrednje izobraževalno središče za razvoj kmetijstva in podeželja.

Indikatorji za merjenje uspešnosti postavljenih ciljev

1. struktura kmetij po različnih kazalnikih,
2. število ekoloških kmetij in kmetij z dopolnilno dejavnostjo,
3. število kmetij, ki se ukvarjajo s turizmom,
4. delež proizvodnje, ki se trži pod blagovnimi znamkami,
5. višina spodbud (kreditov in subvencij) kmetom iz naslova kmetijstva in podeželja,
6. število projektov razvoja podeželja,
7. obseg sredstev iz programov razvoja podeželja.

Projekti za doseg postavljenih ciljev

1. *Oblikovanje ustreznega podpornega sistema za razvoj podeželja v sodelovanju tudi z drugimi občinami, Kozjanskim parkom in ostalimi institucijami*

Razvoj podeželja zahteva sodelovanje različnih institucij in kontinuirano spremljanje in usklajevanje med zahtevami različnih programov, da bi lahko izkoristili možnosti, ki jih ponujajo. Zato je potrebno v sodelovanju z LPC vzpostaviti ustrezen podporni sistem, ki bo nudil informacije in strokovno pomoč na tem področju.

2. *Nadaljevanje izvajanja Razvojnega programa podeželja*

Občina bo še naprej sodelovala v pripravi in izvajanju razvojnega programa podeželja, ki ga sofinancira MKGP skupaj z občinami Dobje, Dobrna, Oplotnica, Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče in bo kot programski dokument služil kot podlaga za izvajanje izvedbenih projektov.

3. Spodbujanje prestrukturiranja kmetij

V sodelovanju z drugimi institucijami, predvsem KSS, pripraviti programe informiranja in usposabljanja, kjer na podlagi uspešnih praktičnih primerov kmetje pridobivajo znanja o novih pogojih delovanja in možnostih uvajanja novih kultur, proizvodov in storitev ter različnih dopolnilnih dejavnosti.

4. Spodbujanje povezovanja kmetijskih proizvajalcev pri pridelavi in predelavi kmetijskih proizvodov ter razvoja skupnih lokalnih ali regijskih blagovnih znam in skupnega trženja

Razdrobljene kmetijske proizvajalce se bo skozi različne programe spodbujalo k medsebojnemu povezovanju pri pridelavi in predelavi kmetijskih proizvodov ter k skupnemu nastopu na trgu.

V sodelovanju z zainteresiranimi proizvajalci razviti blagovne znamke, ki bodo zagotavljale prepoznavnost in kvaliteto proizvodov ter s tem boljše pogoje na trgu. Razviti je potrebno tudi druge marketinške pristope, ki bodo zagotovili dostop do novih trgov.

5. Spodbujanje dodatnega izobraževanja kmetic in kmetov

Razvili bomo programe dodatnega izobraževanja in usposabljanja kmetov in kmetic, da bi tako izboljšali njihovo izobrazbeno raven ter jih usposobili za delo v novih pogojih.

6. Razvoj Šolskega centra Šentjur v izobraževalni center širšega značaja za potrebe kmetijstva in razvoja dopolnilnih dejavnosti na kmetijah

Šolski center Šentjur razvija programe, s katerimi nudi nova znanja, potrebna za razvoj kmetijstva in podeželja, vendar se srečuje s problemi v zvezi s prostorskimi možnostmi izvajanja dejavnosti (zemljišče, stavbe). Občina bo skupaj s šolo poiskala primerne rešitve ter ji nudila podporo pri razvijanju novih izobraževalnih in raziskovalnih programov.

7. Ohranitev živilsko predelovalne industrije v Šentjurju

V sodelovanju med občino in podjetji zagotoviti čim boljše pogoje za ohranitev in nadaljnji razvoj živilsko-predelovalne industrije v Šentjurju.

8. Izboljšanje infrastrukture na podeželju in obnova vasi

Urejena osnovna infrastruktura je predpogoj za uspešen razvoj kmetijstva in drugih dejavnosti na podeželju, zato je potrebno podporo usmeriti v izboljšanje le-te. Cilj izboljšanja infrastrukture in obnove vasi je ustvariti potrebne pogoje za višji standard življenja in za razvoj različnih gospodarskih dejavnosti na podeželju. S tem se bo izboljšala ekonomska, socialna in ekološka situacija. Gre za ohranjanje vrtcev, šol, kulturnih ustanov in zdravstvenih storitev, povečanje števila priključkov na javni vodovod in kanalizacijo, gradnjo čistilnih naprav na podeželju, povečanje števila telekomunikacijskih priključkov, izboljšanje cestne infrastrukture, oskrbo z elektriko ter za različne projekte obnove in urejanja vasi, kar je natančneje obdelano v drugih poglavjih.

9. Spodbujanje delovanja društev na področju kmetijstva

Občina bo spodbujala delovanje društev in jim v okviru možnosti nudila pomoč pri njihovem delu.

10. Pridobiti status razvojnega podeželskega jedra

LPC si bo ob podpori občine in drugih akterjev prizadeval za pridobitev statusa razvojnega podeželskega jedra za območje Kozjanskega z Obsoteljem.

4.7 Razvoj človeških virov in družbenih dejavnosti

Razvoj občine v veliki meri zavisi od njenega človeškega potenciala in sposobnosti njenih prebivalcev, da izkoristijo priložnosti v svojem in širšem regijskem, nacionalnem in evropskem okolju. Pri tem so izjemnega pomena predvsem mladi in usposobljeni kadri, ki jih je potrebno v večji meri zadržati doma, da se ne bo nadaljeval njihov beg v bolj razvita in znanju bolj naklonjena okolja.

Seveda se mora občina pri tem povezovati z drugimi znotraj regije, saj celotno območje služi kot potencialni zaposlitveni bazen za mlade perspektivne kadre in ni pričakovati, da bi lahko vsi našli delo znotraj občine. Še vedno pa se jih lahko zadrži v domačem okolju z nudenjem ustreznih bivalnih pogojev in s tem ohranja po eni strani poseljenost določenih območij, po drugi strani pa se bodo v svojem prostem času lahko vključevali v različne dejavnosti v domačem okolju.

Na kvaliteto bivanja močno vpliva stopnja razvitosti različnih družbenih dejavnosti. Kvaliteta in razvitost družbenih dejavnosti vplivata tudi na

konkurenčnost območij pri pridobivanju novih naložb, perspektivnih kadrov, in turistov. Obenem z njimi prispevamo k ohranjanju poseljenosti posameznih območij. Skozi družbene dejavnosti se razvija tudi socialni kapital, ki je eden od najnujnih pogojev razvoja skupnosti.

4.7.1 Program: SPREMLJANJE POTREB PO KADRIH V OBČINI IN POKLICNO USMERJANJE MLADIH V DEFICITARNE POKLICE IN PODJETNIŠTVO

Prenizka izobrazbena struktura prebivalstva in nevrčanje mladih izobražencev nazaj v občino je eden izmed ključnih problemov Šentjurja, ki otežujejo hitrejši razvoj občine. Gospodarstvo povprašuje predvsem po kadrih tehničnih usmeritev, ki jih še posebej primanjkuje, vendar so deficitarni tudi nekateri drugi poklici. Pri mladih je treba razvijati tudi podjetniško kulturo, saj si bo vse več mladih moralo ustvariti svoja delovna mesta, s čimer pa bodo prispevali tudi k razvojnemu preboju občine.

Cilji programa

1. redno spremljanje potreb po kadrih,
2. izboljšanje kadrovske strukture v občini,
3. zmanjšanje odhajanja mladih strokovnih kadrov,
4. razvoj podjetniške kulture,
5. razviti aktivno štipendijsko politiko.

Indikatorji za merjenje uspešnosti postavljenih ciljev

1. število vključenih šol in podjetij,
2. število vključenih v krožke,
3. število podeljenih štipendij.

Projekti za doseg ciljev

1. *Seznanjanje mladih o perspektivnih poklicih*

Mlade se bo skozi različne obšolske dejavnosti in delovanje svetovalnih služb seznanjalo z različnimi poklici, še posebej tistimi, ki so deficitarni in perspektivni.

2. Povezovanje šol z gospodarstvom in usmerjanje mladih v deficitarne poklice

Skupaj s šolami, podjetji in drugimi organizacijami bomo pripravili predstavitev njihovih dejavnosti na šolah, obiske podjetij in ogled dejavnosti, sodelovanja podjetij v obšolskih aktivnostih, da bi mladi lahko bolje spoznali delovanje posameznih podjetij in različne zaposlitvene možnosti.

3. Uvajanje podjetniških krožkov v šole

V šolah bomo ob pomoči zunanjih mentorjev uvajali podjetniške krožke, na katerih se bodo mladi seznanjali s podjetništvom in razvijali svoje podjetniške ideje.

4. Razvijanje štipendijske politike in zagotavljanje vzpodbud za izobraževanje v deficitarnih poklicih s strani podjetij in občine

Začete aktivnosti na področju štipendiranja se bo razvijalo naprej, tako da se bodo skozi sodelovanje privatnega, neprofitnega in javnega sektorja zagotavljale štipendije za deficitarne kadre v občini.

5. Ustanovitev CIPS

Skupaj z Zavodom za zaposlovanje bosta LPC in občina pristopila k ustanovitvi Centra za informiranje in poklicno svetovanje, saj je potreba po tovrstnem centru v občini velika. Center bo nudil možnosti svetovanja in informiranja ter izvajanja različnih programov usposabljanja brezposelnih, ki se morajo sedaj voziti drugam.

4.7.2 Program: UVELJAVITEV USTREZNE STANOVANJSKE POLITIKE

Splošno padanje števila novih stanovanj v zadnjem desetletju se je odrazilo na vse manjšem številu stanovanj za mlade družine in perspektivne kadre. Oblikovati je treba ustrezno stanovanjsko politiko in skupaj z Stanovanjskim skladom RS pristopiti h gradnji neprofitnih stanovanj, s katerimi bo mogoče reševati potrebe po novih stanovanjih. Obenem je potrebno z ukrepi prostorske in zemljiške politike zagotavljati možnost individualne stanovanjske gradnje.

Cilji programa

1. zadržati mlade v občini,
2. zagotoviti stanovanja za mlade družine in perspektivne kadre,
3. zagotoviti pogoje za individualno stanovanjsko gradnjo.

Indikatorji za merjenje uspešnosti postavljenih ciljev

1. število zgrajenih stanovanj,
2. število stanovanj za mlade družine,
3. število kadrovskih stanovanj.

Projekti za dosego ciljev

1. Izgradnja neprofitnih stanovanj

Občina bo nadaljevala s projektom gradnje 32 neprofitnih stanovanja skupaj s Stanovanjskim skladom RS. Nadaljevala bo tudi s projektom priprave gradnje dodatnih neprofitnih stanovanj z namenom zmanjšanja manjka na tem področju.

2. Ob pripravi novih prostorskih planov zagotoviti naseljem možnost stanovanjske gradnje

Tam, kjer še obstajajo potrebe, je z novimi prostorskimi dokumenti potrebno zagotoviti prostorske možnosti za individualno in organizirano stanovanjsko gradnjo.

4.7.3 Program: IZENAČEVANJE POGOJEV BIVANJA NA PODEŽELJU IN V MESTU TER PRILAGAJANJE DRŽAVNIH NORMATIVOV ZA FINANCIRANJE NEKATERIH PODROČIJ DRUŽBENIH DEJVNOSTI

Za preprečitev praznjenja podeželja je treba zagotoviti ustrezno raven družbenih dejavnosti v teh območjih, kar posebej velja za otroško varstvo, šolstvo, varstvo ostarelih, skrb za ljudi s posebnimi potrebami in društvene dejavnosti. Občina bo še naprej vodila politiko čim bolj enakomerne pokritosti celotne občine s tovrstnimi dejavnostmi in si obenem skupaj z drugimi demografsko ogroženimi območji prizadevala spremeniti oziroma doseči prilagoditev državnih normativov za financiranje posameznih ogroženih območij.

Cilji programa

1. ohraniti poseljenost podeželja,
2. zagotoviti privlačno družbeno okolje za bivanje in delo,
3. zagotoviti ostarelim možnost oskrbe na domu ali v bližini doma,
4. zagotoviti ljudem s posebnimi potrebami možnost oskrbe.

Indikatorji za merjenje uspešnosti postavljenih ciljev

1. gibanje števila prebivalstva,
2. število ljudi vključenih v posamezne programe,
3. število otrok vključenih v različne dejavnosti,
4. število registriranih društev po naseljih,
5. število prireditev po naseljih.

Projekti za dosego ciljev

1. *Ohranjanje mreže vrtcev in šol v občini ter zagotavljanje pogojev za kvalitetno delovanje vseh ustanov*

Občina bo tudi vnaprej vzdrževala mrežo vrtcev in šol ter si obenem skupaj z drugimi občinami v podobnih razmerah prizadevala za spremembo državnih normativov za financiranje teh dejavnosti.

2. *Razvoj različnih obšolskih in izvenšolskih dejavnosti za otroke in mladino v posameznih lokalnih središčih*

Občina bo podpirala razvoj obšolskih in izvenšolskih dejavnosti za otroke in mladino v posameznih lokalnih središčih. Kjer je mogoče, se bodo te dejavnosti odvijale v šolskih prostorih, tako da bi šole postale središča družbenega življenja skupnosti.

3. *Gradnja varovanih stanovanj*

Občina Šentjur in Dom starejših občanov bosta pripravila projekt gradnje varovanih stanovanj v občini.

4. Ureditev bivalne enote pri VDC

Skupaj z VDC in Centrom za socialno delo bo občina pripravila projekt ureditve bivalne enote za potrebe gojencev VDC.

5. Spodbujanje društvenega delovanja po naseljih

Občina bo podpirala delovanje različnih društev ter jim nudila strokovno pomoč pri pridobivanju sredstev s pomočjo različnih razpisov.

4.7.4 Program: RAZVOJ IZOBRAŽEVALNIH INSTITUCIJ IN PROGRAMOV

Izobrazbena struktura v občini je slaba in otežuje njen razvoj. V občini deluje Šolski center Šentjur, ki poleg srednješolskih razvija tudi višješolske programe in postopoma tudi raziskovalno dejavnost. Na področju izobraževanja odraslih deluje Ljudska univerza. Cilj programa je razviti nove izobraževalne programe, ki jih potrebujemo v občini zato, da se bo večji delež mladih lahko šolal doma in da bodo lahko odrasli pridobili znanja, ki jim bodo omogočala zaposlitev.

Cilji programa

1. izboljšanje izobrazbene strukture prebivalstva,
2. večji delež vključenih v različne izobraževalne programe,
3. urejeni pogoji za delovanje Šolskega centra Šentjur,
4. pridobitev gimnazijskega programa.

Indikatorji za merjenje uspešnosti postavljenih ciljev

1. izobrazbena struktura prebivalstva,
2. število vključenih v izobraževalne programe.

Projekti za doseg ciljev

1. Razvoj Šolskega centra Šentjur

Šolskemu centru Šentjur je treba omogočiti pogoje za normalno delo in nadaljnji razvoj izobraževalnih programov. Rešiti je treba probleme z zemljiščem, s stavbami in prometom, ki otežujejo delovanje centra. Občina mu bo nudila podporo pri razvijanju novih izobraževalnih programov.

2. Pridobitev gimnazijskega programa

Občina si bo skupaj s Srednješolskim centrom Šentjur prizadevala za pridobitev gimnazijskega programa, ki bi večjemu številu mladih omogočil, da šolanje nadaljujejo v Šentjurju.

3. Ureditev prostorov za glasbeno šolo

Glasbena šola za svoje delovanje potrebuje primerne prostore, ki jih je nujno potrebno urediti. Pretehtati je potrebno različne predloge in najti primerno rešitev.

4. Razvoj izobraževanja za odrasle in vseživljenjskega izobraževanja

Skupaj z Ljudsko univerzo in drugimi institucijami na tem področju razvijati nove programe in uvajati nove načine izobraževanja in usposabljanja odraslih ter aktivno spodbujati ljudi in podjetja, da se v čim večji meri vključijo v izobraževanje, saj je to osnovni pogoj za nadaljnji razvoj.

4.7.5 Program: SPODBUJANJE RAZVOJA KULTURNIH DEJAVNOSTI

Kulturna dejavnost v občini je vse živahnejša, vendar doslej za občino še ni bila pripravljen Lokalni program za kulturo, ki bi skladno s smernicami to področje opredelil javni interes na področju kulture, organizacijske oblike delovanja, stalne programske naloge, razvoj javne kulturne infrastrukture in financiranje kulturne dejavnosti. Aktivnosti kulturnih društev, številne kulturne prireditve in bogato kulturno dediščino premalo izkoriščamo v turistične namene.

Cilji programa

1. izboljšanje pogojev za kulturno udejstvovanje,
2. povečati obisk kulturnih prireditev,
3. izboljšati trženje kulturnih prireditev,
4. omogočiti mladim pogoje za razvoj njihovih kulturnih dejavnosti.

Indikatorji za merjenje uspešnosti postavljenih ciljev

1. število različnih kulturnih prireditev,
2. število delujočih kulturnih društev,
3. število obiskovalcev kulturnih prireditev,
4. število mladih vključenih v aktivnosti MKC.

Projekti za doseg ciljev

1. Priprava Lokalnega programa za kulturo

Skupaj z Območno izpostavo JSKD, društvi in KS pripraviti Lokalni program za kulturo, ki bo opredelil javni interes na področju kulture, organizacijske oblike delovanja, stalne programske naloge, razvoj javne kulturne infrastrukture in financiranje kulturne dejavnosti v občini.

2. Prenova Kulturnega doma v Šentjurju

Priprava investicijskega projekta za prenovo Kulturnega doma v Šentjurju in realizacija prenove.

3. Ustanovitev mladinskega kulturnega izobraževalnega centra

Mladi v občini želijo ustanoviti svoj kulturno izobraževalni center, ki bi jim omogočil razvijanje novih dejavnosti ter druženje. Občina bo skupaj z njimi poiskala primerno prostorsko rešitev ter način sofinanciranja delovanja MKIC.

4. Spodbujanje delovanja kulturnih društev

Občina bo preko sofinanciranja in zagotavljanja prostorskih pogojev spodbujala delovanje društev, ki se ukvarjajo s kulturno dejavnostjo. Skupaj z Območno izpostavo JSKD jim bo nudila strokovno pomoč pri prijavih na razpise za pridobitev dodatnih virov financiranja njihove dejavnosti.

4.7.6 Program: POVEZOVANJE KULTURE IN TURIZMA Z RAZVOJEM PROGRAMOV TRŽENJA KULTURE IN KULTURNIH ZNAMENITOSTI

Bogata, raznolika in ohranjena zgodovinska, kulturna in etnološka dediščina občine ter različne kulturne prireditve so pomemben potencial za razvoj turistične ponudbe. Hkrati pa lahko turizem zagotavlja sredstva za revitalizacijo, varovanje in ohranjanje dediščine ter izvajanje kulturnih dejavnosti.

Cilji programa

1. obnova in revitalizacija kulturne dediščine,
2. pridobitev novih virov financiranja kulturnih dejavnosti in kulturne dediščine,
3. razvoj turizma.

Indikatorji za merjenje uspešnosti postavljenih ciljev

1. število obnovljenih in revitaliziranih spomenikov kulturne dediščine,
2. število obiskovalcev na kulturnih prireditvah,
3. število obiskovalcev kulturnih objektov.

Projekti za doseg ciljev

1. Priprava programa promocije kulturnih prireditev in kulturne dediščine

Skozi pripravo Programa razvoja turizma in Lokalnega programa za kulturo je potrebno opredeliti načine trženja kulture in skozi definiranje ciljnih skupin opredeliti programe, ki so zanimivi zanje ter preveriti možnost partnerstva s privatnim sektorjem pri obnovi pomembnejših kulturnih spomenikov.

2. Ureditev muzejev in muzejske poti

V občini se nahajajo zanimive zbirke, ki še nimajo primerne prostora in manjši muzeji, ki niso dovolj poznani širši javnosti. V okviru projekta se pripravi program ureditve muzejev (Rifnik, Ponikva, Planina, Ferležev mlin ...) in skupnega trženja celotne muzejske ponudbe v občini.

3. Ureditev in promocija Slomškove poti

V sodelovanju z drugimi občinami, Društvom prijateljev Slomškove poti in ostalimi zainteresiranimi urediti in promovirati Slomškovo pot.

4. Po poteh kulturnih in naravnih znamenitosti v Občini Šentjur

Priprava projekta po poteh kulturne in naravne dediščine v Občini Šentjur, kjer se bo z različnimi turističnimi potmi povežalo posamezne znamenite točke v enotno ponudbo.

4.7.7 Program: SPODBUJANJE RAZVOJA ŠPORTA IN REKREACIJE

Športna in rekreativna dejavnost je izjemnega pomena za zdravo življenje ljudi, aktivno preživljanje prostega časa otrok in mladostnikov, obenem pa tovrstna infrastruktura lahko služi za razvoj turizma.

Cilji programa

1. izboljšanje pogojev za šport in rekreacijo,
2. spodbujanje zdravega načina življenja,
3. razvijanje športnih aktivnosti med mladimi,
4. razvoj turizma.

Indikatorji za merjenje uspešnosti postavljenih ciljev

1. število delujočih športnih društev,
2. število mladih vključenih v športne dejavnosti,
3. število in obisk športnih prireditev.

Projekti za doseg ciljev

1. Priprava Lokalnega programa za šport in rekreacijo

Skupaj s Športno zvezo, šolami, društvi in KS pripraviti program razvoja športa in rekreacije v Občini Šentjur, ki bo opredelil javni interes na področju športa, organizacijske oblike delovanja, stalne programske naloge, razvoj javne infrastrukture in financiranje športne in rekreativne dejavnosti v občini.

2. Izgradnja telovadnice oz. športne dvorane pri Šolskem centru Šentjur

Priprava investicijskega projekta za izgradnjo telovadnice oz. športne dvorane pri Šolskem centru Šentjur.

3. Ureditev športno-rekreativne poti okoli Slivniškega jezera

Občina, KS in ostali zainteresirani pripravijo projekt ureditve športno-rekreativne poti okoli jezera, ki bo služila krajanom in drugim obiskovalcem.

4. Ureditev Športnega parka v Šentjurju

Nadaljevati z urejanjem športnega parka v Šentjurju, da bo le-ta služil domačim potrebam in razvoju športnega turizma.

5. Ureditev kolesarskih poti

Občina skupaj z zainteresiranimi pripravi projekt kolesarskih stez v občini ter program njihove postopne ureditve.

6. Ureditev zelenih in rekreativnih površin v naseljih

Občina skupaj s KS pripravi program urejanja zelenih in rekreativnih površin v naseljih.

4.8 Okolje, prostor in infrastruktura

Strategija razvoja okolja in prostora je usmerjena v koordinacijo različnih interesov v prostoru skladno z načeli trajnostnega razvoja in rabe prostora. Z zagotavljanjem novih proizvodnih površin bomo v občini sposobni sprejeti nove investitorje, medtem ko bomo z zagotavljanjem površin za stanovanjsko gradnjo in gradnjo stanovanj zagotovili pogoje za reševanje stanovanjskih problemov prebivalcev, predvsem mladih družin in strokovnih kadrov, ki jih v občini potrebujemo za nadaljnji razvoj.

Pomembna strateška usmeritev je razvoj potrebne infrastrukture, ki bo omogočala ustrezne pogoje za bivanje in delo.

Posebno pozornost bomo namenjali prometni infrastrukturi in prometu, saj močno vplivata na življenje ljudi in razvoj naselij. Prioritetno bomo reševali probleme oskrbe z vodo, tako da bi čimprej zagotovili kvalitetno in nemoteno oskrbo z vodo vsem prebivalcem občine. Ureditev zelenih, športnih in rekreacijskih površin, ki bodo nudile pogoje za raznovrstne dejavnosti, je pomembno tako za prebivalce, kot za razvoj turizma.

Varovanje in izboljšanje kvalitete okolja je nujen pogoj prihodnjega razvoja, kjer bodo prioriteta varovanje vodnih virov, vlaganja v čistilne naprave in kanalizacijo, vzpostavitev učinkovitega sistema ravnanja z odpadki, sanacija divjih odlagališč in osveščanje prebivalcev in podjetij o potrebi varovanja okolja.

4.8.1 Program: UREJANJE PROSTORA

1. Priprava strategije prostorskega razvoja Občine Šentjur

Občina bo nadaljevala s pripravo Strategije prostorskega razvoja Občine Šentjur, v kateri bo načrtala usmeritve dolgoročnega prostorskega razvoja, ki bodo omogočile postopno in načrtno širitev mesta in drugih krajev občine (trajnostni razvoj).

2. Oblikovanje fonda zemljišč, s katerim bo občina vodila aktivno razvojno in stanovanjsko politiko

Občina bo postopoma odkupovala zemljišča, ki ji bodo omogočala vodenje aktivne razvojne in stanovanjske politike.

3. Revitalizacija starega mestnega jedra

Občina bo pripravila program razvoja Zgornjega trga in spodbujala razvoj dejavnosti, ki bodo v Zgornji trg pritegnile obiskovalce in krajane.

4. Razvoj novega mestnega jedra

Glede na predvideno selitev Alposa na lokacijo v industrijski coni bo občina skupaj s KS mesto pripravila celovit program razvoja in prostorskega urejanja novega mestnega jedra.

4.8.2 Program: ZAGOTAVLJANJE POVRŠIN ZA GOSPODARSTVO

Občina Šentjur bo spodbujala gospodarski razvoj tudi skozi zagotavljanje ustreznih komunalno opremljenih zemljišč za gospodarske dejavnosti. V okviru subregije Kozjansko z Obsoteljem bo Občina Šentjur zagotavljala površine za razvoj industrije tudi za potrebe ostalih občin.

Cilji programa

1. ureditev novih površin za razvoj gospodarstva,
2. pridobitev novih delovnih mest.

Indikatorji za merjenje uspešnosti postavljenih ciljev

1. velikost urejenih površin,
2. število novih delovnih mest,
3. število in velikost podjetij v novih conah.

Projekti za doseg ciljev

1. Industrijska cona Šentjur-jug

Občina bo pristopila k odkupu zemljišč, pripravi projekta komunalnega opremljanja in komunalnemu opremljanju cone.

2. Poslovna cona Dramlje

Občina bo pridobila strokovne podlage preveritve možne razširitve in ureditve poslovne cone Dramlje pri uvozu na avtocesto.

3. Poslovna cona Ponikva-Hotunje

Občina bo pridobila strokovne podlage za prostorsko in programsko opredelitev poslovne cone Ponikva-Hotunje.

4. Poslovna cona vzhod

Občina bo pridobila strokovne podlage za prostorsko in programsko opredelitev Poslovne cone vzhod na območju ob železnici v smeri proti Grobelnem.

5. Zagotavljanje prostorskih možnosti za gospodarski razvoj po naseljih ob pripravi novih prostorskih dokumentov.

V naseljih je potrebno ob pripravi občinske strategije prostorskega razvoja in prostorskega reda zagotoviti ustrezne prostorske pogoje za razvoj gospodarskih dejavnosti skladno s potrebami posameznih naselij, ki jih bodo opredelile v razvojnih programih posamezne KS.

4.8.3 Program: ZAGOTAVLJANJE POVRŠIN ZA STANOVANJSKO GRADNJO IN GRADNJA STANOVANJ

Stanovanjska gradnja je v zadnjem obdobju opešala, še posebej organizirana. Zagotoviti je potrebno ustrezne prostorske možnosti za organizirano gradnjo (neprofitna in kadrovska stanovanja, stanovanja za trg) in individualno stanovanjsko gradnjo po naseljih.

Cilji programa

1. zadržati mlade v občini,
2. zagotoviti stanovanja za mlade družine in perspektivne kadre,
3. zagotoviti pogoje za individualno stanovanjsko gradnjo,
4. zagotoviti pogoje za gradnjo stanovanj za trg.

Indikatorji za merjenje uspešnosti postavljenih ciljev

1. obseg površin za stanovanjsko gradnjo,
2. obseg komunalno opremljenih površin,
3. število zgrajenih stanovanj po strukturi,
4. število obnovljenih stanovanj.

Projekti za doseg ciljev

1. *Priprava stanovanjskega programa občine*

Občina bo pripravila Stanovanjski program, s katerim bo opredelila občinsko stanovanjsko politiko in načine njenega izvajanja.

2. Neprofitna in kadrovska stanovanja

Občina bo skupaj s Stanovanjskim skladom RS nadaljevala z izvajanjem projekta gradnje neprofitnih stanovanj v Šentjurju.

Občina bo v prihodnjih letih v sodelovanju s Stanovanjskim skladom RS pripravila nove projekte gradnje neprofitnih stanovanj s ciljem, da čimprej zapolni primanjkljaj na tem področju.

3. Zagotoviti območja za stanovanja, ki bodo po velikosti, standardu opremljenosti in urbanistični ureditvi zadovoljila potrebe zahtevnejših kupcev.

Občina bo zagotovila prostorske pogoje za stanovanjsko gradnjo za zahtevnejše kupce.

4. Ob pripravi novih prostorskih planov zagotoviti naseljem možnost stanovanjske gradnje

Tam, kjer še obstajajo potrebe, ki se jih bo ugotovilo v sodelovanju s KS, je z novimi prostorskimi dokumenti potrebno zagotoviti prostorske možnosti za individualno in organizirano stanovanjsko gradnjo.

4.8.4 Program: PROMET

Prometna infrastruktura je bistvenega pomena za gospodarski razvoj posameznih krajev, kot tudi za ohranjanje poseljenosti. Zagotavljanje pogojev za razvoj in bivanje je na celotnem območju občine bistvenega pomena. Obenem je potrebno obvladovanje prometa skozi naselja in reševanje težav z mirujočim prometom.

Cilji programa

1. izboljšanje cestnih povezav znotraj občine,
2. rešiti problema tranzitnega prometa skozi Šentjur,
3. ureditev mirujočega prometa po naseljih,
4. ureditev kolesarskih stez,
5. ureditev površin za pešce.

Indikatorji za merjenje uspešnosti postavljenih ciljev

1. dolžina urejenih cest,
2. izgradnja obvoznice,
3. obseg urejenih parkirnih površin,
4. dolžina urejenih kolesarskih stez,
5. dolžina urejenih površin za pešce.

Projekti za doseg ciljev

1. Priprava občinskega plana urejanja cest

Občina bo v sodelovanju s KS pripravila občinski plan urejanja cest s časovnim razrezom.

2. Priprava potrebne dokumentacije in vodenje postopkov za izgradnjo obvoznice

Občina bo v sodelovanju z državnimi službami vodila projekt priprave potrebne dokumentacije in vodenje postopkov v zvezi z izgradnjo navezovalne ceste na avtocesto za odsek regionalne ceste Dramlje-Šentjur, ki je vključen v Resolucijo o Nacionalnem programu izgradnje avtocest v RS.

3. Gradnja nadvoza

Občina bo nadaljevala z aktivnostmi za gradnjo nadvoza.

4. Priprava programa gradnje kolesarskih stez v občini

Občina bo pripravila projekt ureditve kolesarskih stez v občini. Ob gradnji, rekonstrukciji in urejanju cestišč se bo hkrati preverjalo možnost ureditve površin za kolesarje in pešce.

4.8.5 Program: KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Urejena komunalna infrastruktura je bistvenega pomena za razvoj in zagotavljanje kvalitetnih pogojev za življenje prebivalcev.

Cilji programa

1. rešitev problemov s pitno vodo,
2. ureditev čiščenja komunalnih vod,
3. izvajanje ločenega zbiranja odpadkov,
4. zmanjšanje števila črnih odlagališč.

Indikatorji za merjenje uspešnosti postavljenih ciljev

1. delež prebivalcev z ustrezno vodooskrbo,
2. obseg zgrajenega kanalizacijskega omrežja,
3. delež pokritosti s čistilnimi napravami,
4. delež vključenosti prebivalcev v ločeno zbiranje odpadkov,
5. število saniranih črnih odlagališč.

Projekti za doseg ciljev

1. *Usklajevanje občinskih razvojnih načrtov in načrtov družb, ki skrbijo za posamezne infrastrukturne elemente v občini, tako da posegi potekajo čim bolj usklajeno*

Občinska uprava bo skrbela za usklajevanje programov posegov različnih upravljalcev (redni sestanki, kjer se uskladijo terminski načrti posegov).

Vodooskrba

2. *Prevzem lokalnih vodovodov v upravljanje s strani JKP*

Občina skupaj z JKP, KS in upravljalci lokalnih vodovodov pripravi program prevzemanja lokalnih vodovodov v upravljanje JKP.

3. Izgradnja vodovodov

V sodelovanju z JKP in KS občina pripravi načrt izgradnje potrebnih vodovodov za območje celotne občine s časovnimi opredelitvami izvajanja.

4. Zaščita vodnih virov

Občina pripravi program izvajanja ukrepov za boljše varovanje območij vodnih virov, da se učinkovito prepreči nadaljnje onesnaževanje podtalnice.

Kanalizacija in čistilne naprave

5. Gradnja kanalizacije in čistilnih naprav

Pripraviti program čiščenja odpadnih vod za občino ter projekt gradnje čistilnih naprav v občini s časovnimi opredelitvami izvajanja.

Ravnanje z odpadki

6. Postavitev dodatnih ekoloških otokov

Tam, kjer je potrebno, se v dogovoru z Javnimi napravami, Celje, postavijo dodatni ekološki otoki za ločeno zbiranje odpadkov.

7. Uveljavljanje ukrepov za ravnanje z odpadki

Občina bo z ukrepi, ki jih ima na voljo, zagotovila spoštovanje predpisov o ravnanju z odpadki in vključevanje prebivalcev v organiziran odvoz odpadkov.

8. Program sanacije črnih odlagališč

Občina bo v okviru programa varstva okolja zajela tudi sanacijo črnih odlagališč ter preprečevanje nastajanja novih.

Oskrba z energijo

9. Nadaljevanje plinifikacije, kjer je to ekonomsko upravičeno

Občina bo v sodelovanju s koncesionarjem proučila možnosti širitve plinifikacije.

10. Izraba lesne bio-mase za pridobivanje toplotne energije

Občina bo v skladu z lastnimi možnostmi podpirala prizadevanja za večjo izrabo obnovljivih virov energije v občini.

Komunikacije

11. Izgradnja kabelskega sistema v občini in nanj vezanega občinskega informacijskega sistema

Občina bo v sodelovanju s koncesionarjem proučila možnosti širitve plinifikacije.

4.8.6 Program: OKOLJE

Okolje je dobrina, ki jo potrebno ohranjati. Varovanje okolja in osveščenost prebivalstva o skrbi za okolje je osnova za trajnostni razvoj. Skrb in ukrepi za varovanje okolja oz. izboljšanje kvalitete okolja so v veliki meri zajeti že v zgoraj navedenih področjih, zato v tem poglavju navajamo samo tiste projekte, ki še niso zajeti.

Cilji programa

1. dvig zavesti o pomenu varovanja okolja,
2. izboljšanje stanja v okolju.

Indikatorji za merjenje uspešnosti postavljenih ciljev

1. število šol vključenih v okoljske programe,
2. program varstva okolja,
3. skupne aktivnosti s Kozjanskim parkom.

1. Program varstva okolja za občino

Občina bo skupaj z vsemi drugimi akterji pripravila celovit program varstva okolja za občino.

2. Varovanje naravne dediščine

Občina ima bogato naravno dediščino, ki je evidentirana in zanjo so s prostorskimi dokumenti določeni tudi režimi varovanja. Občina bo poskrbela za osveščanje prebivalcev o pomenu naravne dediščine in za ukrepe, ki so v njeni pristojnosti, s katerimi se bo zagotovilo učinkovitejše varstvo.

3. Osveščanje prebivalcev o skrbi za okolje

Občina bo razvijala svoje in podpirala različne programe in projekte drugih izvajalcev, katerih namen je osveščanje prebivalcev oz. posameznih skupin o skrbi za okolje (eko šole, eko vrtci itd.).

4. Kozjanski park in Občina Šentjur

Občina bo v sodelovanju s KS in njihovimi krajanji preučila možnosti tesnejšega sodelovanja in eventualnega vključevanja delov občine v Kozjanski park.

5 PRILOGE

Tabela 1: Državljeni Republike Slovenije po naseljih v Občini Šentjur, 1995 - 2003

Naselje	Državljeni			Razlika 2003- 1995	Indeks 1995/ 2003
	1995	1998	2003		
OBČINA ŠENTJUR	18.180	18.720	18.857	677	104
Bezovje pri Šentjurju	104	112	113	9	109
Bobovo pri Ponikvi	73	76	76	3	104
Boletina	135	138	147	12	109
Botričnica	111	106	111	0	100
Brdo	85	90	83	-2	98
Brezje ob Slomu	90	86	93	3	103
Bukovje pri Slivnici	170	181	173	3	102
Cerovec	152	155	150	-2	99
Črnolica	59	64	60	1	102
Dobje pri Lesičnem	95	100	102	7	107
Dobovec pri Ponikvi	83	79	81	-2	98
Dobrina	225	220	213	-12	95
Dole	145	161	161	16	111
Dolga Gora	272	272	272	0	100
Doropolje	152	151	175	23	115
Dramlje	354	373	394	40	111
Drobinsko	40	39	42	2	105
Golobinjek pri Planini	61	57	57	-4	93
Gorica pri Slivnici	589	602	579	-10	98
Goričica	208	198	195	-13	94
Grobelno	223	221	214	-9	96
Grušce	29	27	33	4	114
Hotunje	258	262	268	10	104
Hrastje	154	147	148	-6	96
Hruševce	16	20	28	12	175
Hrušovje	37	30	34	-3	92
Jakob pri Šentjurju	161	157	156	-5	97
Jarmovec	93	98	102	9	110
Javorje	194	189	186	-8	96
Jazbin Vrh	49	49	47	-2	96
Jazbine	40	37	43	3	108
Jelce	113	114	113	0	100

Tabela 1: Državljeni Republike Slovenije po naseljih v Občini Šentjur, 1995 - 2003 - nadaljevanje

Naselje	Državljeni			Razlika 2003- 1995	Indeks 1995/ 2003
	1995	1998	2003		
Kalobje	71	71	70	-1	99
Kameno	138	137	133	-5	96
Kostrivnica	187	178	189	2	101
Košnica	119	116	108	-11	91
Krajncica	218	237	220	2	101
Krivica	177	170	171	-6	97
Laze pri Dramljah	161	164	161	0	100
Loka pri Žusmu	448	435	439	-9	98
Lokarje	96	98	113	17	118
Loke pri Planini	111	116	104	-7	94
Lopaca	138	135	127	-11	92
Lutrje	171	171	185	14	108
Marija Dobje	171	171	178	7	104
Okrog	89	86	100	11	112
Osredek	81	82	83	2	102
Ostrožno pri Ponikvi - del	126	122	128	2	102
Paridol	149	152	147	-2	99
Planina pri Sevnici	423	434	421	-2	100
Planinca	53	54	58	5	109
Planinska vas	85	91	89	4	105
Planinski Vrh	59	60	56	-3	95
Pletovarje	124	140	140	16	113
Podgaj	94	86	101	7	107
Podgrad	179	179	186	7	104
Podlešje	68	64	65	-3	96
Podlog pod Bohorjem	78	78	68	-10	87
Podpeč nad Marofom	35	34	30	-5	86
Podpeč pri Šentvidu	66	66	66	0	100
Podvine	74	71	76	2	103
Ponikva	484	498	508	24	105
Ponkvica	38	36	35	-3	92
Prapretno	92	94	89	-3	97
Primož pri Šentjurju	205	208	204	-1	100
Proseniško	402	411	434	32	108
Rakitovec	51	50	54	3	106

Tabela 1: Državljeni Republike Slovenije po naseljih v Občini Šentjur, 1995 - 2003 – nadaljevanje

Naselje	Državljeni			Razlika 2003- 1995	Indeks 1995/ 2003
	1995	1998	2003		
Razbor	165	154	166	1	101
Repno	60	63	61	1	102
Rifnik	181	179	167	-14	92
Sele	37	37	31	-6	84
Slatina pri Ponikvi	133	131	125	-8	94
Slivnica pri Celju	113	117	117	4	104
Sotensko pod Kalobjem	36	36	38	2	106
Spodnje Slemene	12	14	12	0	100
Srževica	88	89	91	3	103
Stopče	206	211	226	20	110
Straška Gorca	87	82	87	0	100
Straža na Gori	88	100	104	16	118
Svetelka	173	181	196	23	113
Šedina	87	94	105	18	121
Šentjur	4.601	4.656	4.679	78	102
Šentvid pri Planini	127	121	114	-13	90
Šibenik	113	113	112	-1	99
Tajhte	62	62	67	5	108
Tratna ob Voglajni	24	26	22	-2	92
Tratna pri Grobelnem	259	258	251	-8	97
Trno	55	50	49	-6	89
Trnovec pri Dramljah	120	121	123	3	103
Trška Gorca	50	47	44	-6	88
Turno	122	128	135	13	111
Uniše	48	45	40	-8	83
Vejice	24	21	20	-4	83
Vezovje	69	59	59	-10	86
Visočje	89	87	79	-10	89
Vodice pri Kalobju	89	84	86	-3	97
Vodice pri Slivnici	25	29	25	0	100
Vodruž	202	210	223	21	110
Voduce	187	189	181	-6	97
Vodule	96	100	101	5	105
Voglajna	42	38	31	-11	74
Vrbno	386	418	422	36	109

Tabela 1: Državljeni Republike Slovenije po naseljih v Občini Šentjur, 1995 - 2003 – nadaljevanje

Naselje	Državljeni			Razlika 2003- 1995	Indeks 1995/ 2003
	1995	1998	2003		
Zagaj pri Ponikvi	80	83	99	19	124
Zalog pod Uršulo	44	45	45	1	102
Zgornje Selce	81	84	86	5	106
Zgornje Slemene	17	18	21	4	124
Zlateče pri Šentjurju	95	94	109	14	115
Žegar	139	140	123	-16	88

Vir: SURS, Banka podatkov.

Tabela 2: Prebivalstvo po spolu, gospodinjstva, stanovanja in stavbe po naseljih v Občini Šentjur, Popis 2002

Naselje	Prebivalstvo			Gospodinjstva		Družine	Stavbe s stanovanji	Stanovanja skupaj
	skupaj	moški	ženske	skupaj	št. članov			
OBČINA ŠENTJUR	18.470	9.060	9.410	6.032	3,0	5.148	5.830	7.111
Bezovje pri Šentjurju	105	48	57	34	3,1	33	34	38
Bobovo pri Ponikvi	73	35	38	21	3,5	21	24	24
Boletina	138	73	65	42	3,3	38	37	44
Botričnica	108	50	58	40	2,7	31	33	40
Brdo	77	38	39	23	3,4	24	25	29
Brezje ob Slomu	96	45	51	29	3,3	25	26	32
Bukovje pri Slivnici	177	88	89	49	3,6	54	64	66
Cerovec	143	75	68	47	3,0	38	40	48
Črnolica	62	32	30	22	2,8	18	19	22
Dobje pri Lesičnem	95	52	43	26	3,7	23	30	36
Dobovec pri Ponikvi	71	37	34	22	3,2	19	25	26
Dobrina	211	100	111	53	4,0	59	57	62
Dole	158	79	79	51	3,1	43	51	56
Dolga Gora	269	120	149	80	3,4	79	89	97
Doropolje	153	72	81	57	2,7	46	53	67
Dramlje	372	179	193	119	3,1	109	132	161
Drobinsko	39	19	20	12	3,3	11	18	18
Golobinjek pri Planini	59	27	32	19	3,1	14	18	18
Gorica pri Slivnici	585	279	306	181	3,2	165	143	189
Goričica	188	91	97	61	3,1	52	52	63
Gobelno	218	113	105	71	3,1	60	65	75
Grušce	31	13	18	13	2,4	11	54	55
Hotunje	279	130	149	85	3,3	77	76	89
Hrastje	145	74	71	45	3,2	37	52	55
Hruševce	29	15	14	9	3,2	8	9	10
Hrušovje	29	13	16	10	2,9	9	15	15
Jakob pri Šentjurju	142	66	76	50	2,8	40	49	54
Jarmovec	90	41	49	25	3,6	24	20	23
Javorje	180	89	91	57	3,2	49	77	88
Jazbin Vrh	44	20	24	12	3,7	11	13	16
Jazbine	35	19	16	13	2,7	10	23	24
Jelce	108	50	58	33	3,3	34	31	34
Kalobje	72	33	39	25	2,9	21	28	31
Kameno	125	60	65	40	3,1	28	41	48
Kostrivnica	179	89	90	55	3,3	47	66	71

Tabela 2: Prebivalstvo po spolu, gospodinjstva, stanovanja in stavbe po naseljih v Občini Šentjur, Popis 2002 - nadaljevanje

Naselje	Prebivalstvo			Gospodinjstva		Družine	Stavbe s stanovanji	Stanovanja skupaj
	skupaj	moški	ženske	skupaj	št. članov			
Košnica	101	57	44	34	3,0	30	35	37
Krajnčica	211	96	115	65	3,3	61	75	79
Krivica	170	90	80	50	3,4	43	56	64
Laze pri Dramljah	161	79	82	54	3,0	42	54	54
Loka pri Žusmu	408	210	198	125	3,3	105	135	142
Lokarje	114	62	52	41	2,8	31	33	42
Loke pri Planini	105	56	49	31	3,4	29	30	36
Lopaca	130	63	67	51	2,6	38	49	51
Lutrje	180	98	82	53	3,4	55	54	59
Marija Dobje	174	83	91	62	2,8	45	68	75
Okrog	98	53	45	30	3,3	25	29	31
Osredek	77	38	39	19	4,1	21	27	28
Ostrožno pri Ponikvi	115	59	56	35	3,3	31	39	43
Paridol	144	73	71	50	2,9	40	48	51
Planina pri Sevnici	413	199	214	143	2,9	106	116	166
Planinca	55	27	28	12	3,8	14	18	20
Planinska vas	90	46	44	32	2,8	25	47	49
Planinski Vrh	56	26	30	16	3,5	16	18	18
Pletovarje	138	66	72	44	3,1	33	90	92
Podgaj	90	38	52	27	3,3	23	35	38
Podgrad	183	96	87	57	3,2	52	60	65
Podlešje	61	27	34	19	3,2	17	25	28
Podlog pod Bohorjem	63	31	32	24	2,6	16	36	38
Podpeč nad Marofom	31	16	15	14	2,2	6	12	15
Podpeč pri Šentvidu	69	42	27	23	3,0	18	21	24
Podvine	70	29	41	24	2,9	20	31	33
Ponikva	479	247	232	169	2,8	141	129	179
Ponkvica	36	17	19	11	3,3	10	12	12
Prapretno	88	41	47	30	2,9	24	32	37
Primož pri Šentjurju	206	112	94	75	2,8	61	74	88
Proseniško	410	208	202	136	3,0	117	112	139
Rakitovec	57	31	26	18	3,2	15	23	24
Razbor	168	85	83	53	3,2	44	51	62
Repno	51	26	25	17	3,0	15	16	19
Rifnik	162	72	90	61	2,7	42	71	76
Sele	33	14	19	9	3,7	9	21	22

Tabela 2: Prebivalstvo po spolu, gospodinjstva, stanovanja in stavbe po naseljih v Občini Šentjur, Popis 2002 – nadaljevanje

Naselje	Prebivalstvo			Gospodinjstva		Družine	Stavbe s stanovanji	Stanovanja skupaj
	skupaj	moški	ženske	skupaj	št. članov			
Slatina pri Ponikvi	121	55	66	35	3,5	31	46	52
Slivnica pri Celju	116	61	55	40	2,9	31	54	56
Sotensko pod Kalobjem	34	15	19	12	2,8	10	14	15
Spodnje Slemene	11	8	3	5	2,2	3	19	19
Srževisa	89	45	44	25	3,6	22	26	26
Stopče	225	111	114	70	3,2	68	72	80
Straška Gorca	79	33	46	24	3,3	22	36	38
Straža na Gori	105	47	58	38	2,8	29	68	77
Svetelka	193	91	102	62	3,1	53	58	69
Šedina	98	48	50	28	3,5	28	33	39
Šentjur	4.723	2.292	2.311	1.566	2,9	1.342	1.043	1.667
Šentvid pri Planini	109	49	60	37	3,0	30	48	50
Šibenik	115	54	61	40	2,9	29	44	48
Tajhte	65	34	31	21	3,1	18	22	25
Tratna ob Voglajni	25	11	14	12	2,1	8	19	19
Tratna pri Grobelnem	254	124	130	94	2,7	80	83	102
Trno	48	24	24	19	2,5	14	26	27
Trnovec pri Dramljah	120	57	63	49	2,5	35	45	60
Trška Gorca	45	23	22	16	2,8	10	20	22
Turno	125	60	65	36	3,5	39	41	46
Uniše	42	22	20	15	2,8	12	17	19
Vejice	20	14	6	6	3,3	5	6	7
Vezovje	57	28	29	23	2,5	16	27	27
Visoče	83	41	42	30	2,8	20	25	32
Vodice pri Kalobju	76	38	38	24	3,2	20	29	30
Vodice pri Slivnici	27	15	12	11	2,5	8	12	12
Vodruž	224	111	113	76	3,0	54	65	93
Voduce	169	80	89	57	3,0	45	61	66
Vodule	87	39	48	32	2,7	25	64	66
Voglajna	33	16	17	11	3,0	9	12	14
Vrbno	409	203	206	128	3,2	121	125	137
Zagaj pri Ponikvi	87	46	41	33	2,6	23	56	58
Zalog pod Uršulo	44	20	24	13	3,4	14	24	26
Zgornje Selce	84	39	45	26	3,2	23	30	33
Zgornje Slemene	16	8	8	4	4,0	4	12	12
Zlateče pri Šentjurju	107	53	54	30	3,6	27	35	37

Tabela 2: Prebivalstvo po spolu, gospodinjstva, stanovanja in stavbe po naseljih v Občini Šentjur, Popis 2002 – nadaljevanje

Naselje	Prebivalstvo			Gospodinjstva		Družine	Stavbe s stanovanji	Stanovanja skupaj
	skupaj	moški	ženske	skupaj	št. članov			
Žegar	123	68	55	39	3,2	32	42	45

Vir: SURS, Popis 2002.

Tabela 3: Poslovni subjekti po dejavnostih 1996-2002 (Vir: SURS, Statistični letopisi 1997-2003.)

	Skupaj	Kmetijstvo, lov, gozdarstvo	Ribištvo	Rudarstvo	Predelovalne dejavnosti	Oskrba z elektriko, plinom, vodo	Gradbeništvo	Trgovina, popravila mot. vozil	Gostinstvo
		A	B	C	D	E	F	G	H
Slovenija									
2002	140.982	1.908	244	154	20.250	356	13.563	27.241	8.383
2001	141.559	1.786	147	160	20.867	343	13.491	29.289	8.510
2000	145.602	1.839	148	164	22.614	318	13.202	34.500	8.763
1999	145.602	1.839	148	164	22.614	318	13.202	34.500	8.763
1998	140.152	1.762	146	180	23.254	316	12.539	33.957	8.268
1997	137.005	1.703	140	183	23.211	303	12.111	33.851	8.089
1996	134.881	*spremenjena klasifikacija							
Šentjur									
2002	1.073	15	2	-	173	1	133	194	35
2001	1.062	13	2	-	172	1	133	196	41
2000	1.086	15	2	-	184	1	129	223	44
1999	1.086	15	2	-	184	1	129	223	44
1998	1.085	14	2	-	191	1	125	220	42
1997	1.092	13	2	-	191	1	129	237	41
1996	1.076	*spremenjena klasifikacija							

Tabela 3: Poslovni subjekti po dejavnostih 1996-2002 (Vir: SURS, Statistični letopisi 1997-2003.) - nadaljevanje

	Skupaj	Promet, skladiščenje, zveze	Finančno posredništvo	Nepremičnine, najem, poslovne storitve	Javna uprava, obramba	Izobraževanje	Zdravstvo, socialno varstvo	Druge javne, skupne in osebne storitve	Eksteritorialne org., zdrženja
		I	J	K	L	M	N	O	Q
Slovenija									
2002	140.982	9.929	1231	20.545	3.127	1.939	3.013	29.094	5
2001	141.559	10.370	1060	20.269	3.102	1.875	2.995	27.290	5
2000	145.602	11.460	906	20.031	3.311	1.860	2.720	23.761	5
1999	145.602	11.460	906	20.031	3.311	1.860	2.720	23.761	5
1998	140.152	11.708	806	19.384	3.393	1.826	2.146	20.462	5
1997	137.005	11.770	736	17.935	3.425	1.797	1.814	19.932	5
1996	134.881								
Šentjur									
2002	1.073	146	5	109	27	14	24	195	-
2001	1.062	160	3	103	27	13	25	173	-
2000	1.086	175	2	104	27	14	24	142	-
1999	1.086	175	2	104	27	14	24	142	-
1998	1.085	193	3	108	31	15	12	128	-
1997	1.092	188	3	104	30	15	12	126	-
1996	1.076	*spremenjena klasifikacija							

Tabela 4: Število gospodarskih družb ter obseg prihodkov po dejavnostih za leto 2000, 2001 in 2002 v Občini Šentjur

Dejavnost	Število gospod. družb				Obseg prihodkov			
	2000	2001	2002	2002 (%)	2000	2001	2002	2002 (%)
A Kmetijstvo, lov in gozdarstvo	4	4	3	1,7	963.974	1.049.552	1.384.542	3,2
B Ribišтво	0	0	1	0,6	-	441	-	
D Predelovalne dejavnosti	48	48	43	24,0	18.571.475	19.513.162	22.456.128	52,4
E Oskrba z elektriko, plinom, vodo	1	1	1	0,6	267.273	286.685	323.308	0,8
F Gradbeništvo	14	14	11	6,1	443.771	397.852	482.535	1,1
G Trgovina, popravilo motornih vozil	66	66	67	37,4	13.028.575	18.290.204	16.822.640	39,2
H Gostinstvo	3	3	2	1,1	4.449	n.p.	7.391	0,0
I Promet, sklad. in zveze	14	14	13	7,3	277.676	266.951	178.729	0,4
J Finančno posredništvo	0	0	0	0,0	-	-	3.080	0,0
K Nepremičnine, najem posl. prostorov	31	31	29	16,2	1.893.402	775.010	950.657	2,2
M Izobraževanje	1	1	1	0,6	10.146	11.445	11.597	0,0
N Zdravstvo, socialna varnost	5	5	5	2,8	671.110	772.977	133.405	0,3
O Druge javne, skupne in ostale storitve	2	2	3	1,7	29.251	41.756	118.675	0,3
SKUPAJ	189	189	179	100,0	36.161.102	41406038	42872687	100,0

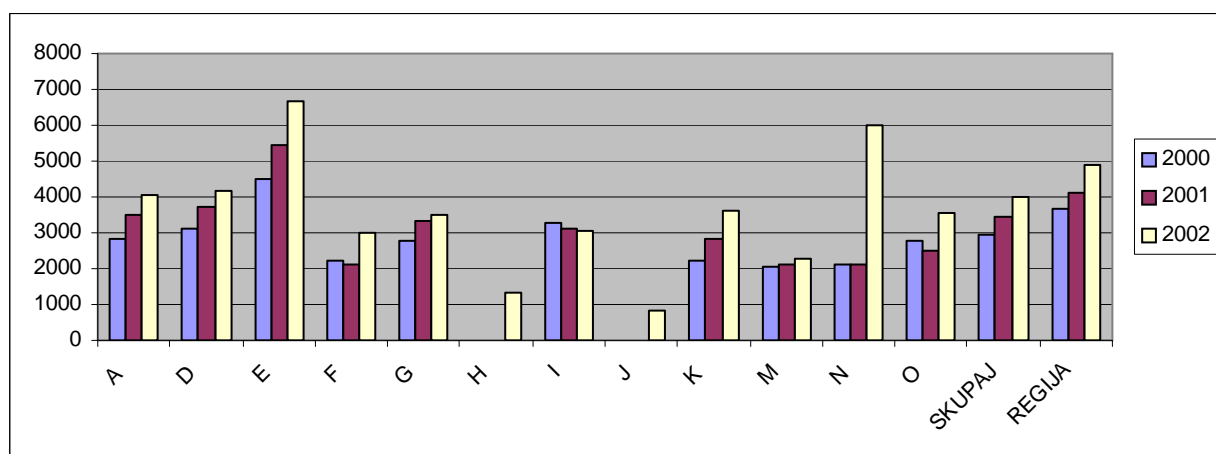
Vir: Ajpes.

Tabela 5: Bruto dodana vrednost po dejavnostih v letu 2000, 2001 in 2002 v Občini Šentjur (vključene so gospodarske družbe)

Dejavnost	2000			2001			2002		
	Dodana vrednost	št. zap.	DV/zap	Dodana vrednost	št. zap.	DV/zap	Dodana vrednost	št. zap.	DV/zap
A Kmetijstvo, lov in gozdarstvo	263.144	92	2.860	288.681	83	3.478	358.879	88	4.074
D Predelovalne dejavnosti	4.234.125	1.366	3.100	4.320.799	1.154	3.744	5.288.340	1.266	4.177
E Oskrba z elektriko, plinom, vodo	121.594	27	4.503	142.161	26	5.468	165.115	25	6.693
F Gradbeništvo	91.143	41	2.223	90.524	43	2.105	128.199	43	3.008
G Trgovina, popravilo motornih vozil	1.262.143	458	2.756	1.629.094	489	3.331	1.648.189	470	3.503
H Gostinstvo	1.257	0	-	-866	0	-	1.347	1	1.347
I Promet, sklad. In zveze	85.441	26	3.286	81.132	26	3.120	54.697	18	3.054
J Finančno posredništvo	-	-	-	-	-	-	612	1	816
K Nepremičnine, najem posl. prostorov	180.491	81	2.228	226.459	80	2.831	262.405	73	3.604
M Izobraževanje	6.112	3	2.037	6.398	3	2.133	6.916	3	2.305
N Zdravstvo, socialna varnost	271.077	127	2.134	333.393	157	2.124	65.104	11	6.023
O Druge javne, skupne in ostale storitve	13.880	5	2.776	17.371	7	2.482	37.384	11	3.560
SKUPAJ	6.530.407	2.226	2.934	7.135.146	2.068	3.450	8.017.187	2.009	3.991

Vir: Ajpes.

Slika 2: Koefficient dodane vrednosti na zaposlenega v letih 2000, 2001 in 2002

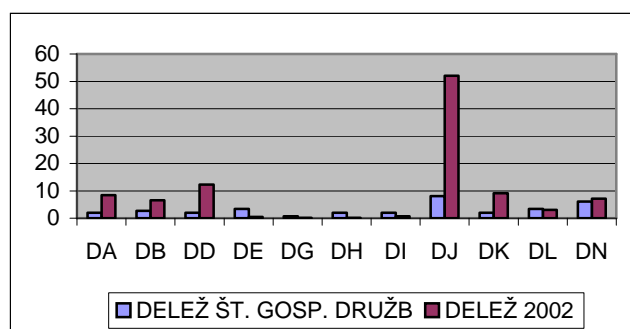

Vir: AJPES.

Opombe:

A	Kmetijstvo, lov in gozdarstvo
D	Predelovalne dejavnosti
E	Oskrba z elektriko, plinom, vodo
F	Gradbeništvo
G	Trgovina, popravilo motornih vozil
H	Gostinstvo
I	Promet, sklad. in zveze
J	Finančno posredništvo
K	Nepremičnine, najem posl. prostorov
M	Izobraževanje
N	Zdravstvo, socialna varnost
O	Druge javne, skupne in ostale storitve

Slika 3: Podrobnejša delitev predelovalne dejavnosti v letu 2002 (Občina Šentjur)

Vir: AJPES.

Opomba:

DA	PROIZVODNJA HRANE, PIJAČ, KRMIL IN TOBAČNIH IZDELKOV
DB	PROIZVODNJA TEKSTILIJ, USNJNIH OBLAČIL, TEKSTILNIH IN KRZNENIH IZDELKOV
DD	OBDELAVA IN PREDELAVA LESA; PROIZVODNJA IZDELKOV IZ LESA, PLUTE, SLAME IN PROTJA, RAZEN POHIŠTVA
DE	PROIZVODNJA VLAKNIN, PAPIRJA IN KARTONA TER IZDELKOV IZ PAPIRJA IN KARTONA; ZALOŽNIŠTVO IN TISKARSTVO
DG	PROIZVODNJA KEMIKALIJ, KEMIČNIH IZDELKOV, UMETNIH VLAKEN
DH	PROIZVODNJA IZDELKOV IZ GUME IN PLASTIČNIH MAS
DI	PROIZVODNJA DRUGIH NEKOVINSKIH MINERALNIH IZDELKOV
DJ	PROIZVODNJA KOVIN IN KOVINSKIH IZDELKOV
DK	PROIZVODNJA STROJEV IN NAPRAV
DL	PROIZVODNJA ELEKTRIČNE IN OPTIČNE OPREME
DN	PROIZVODNJA POHIŠTVA IN DRUGE PREDLOVALNE DEJAVNOSTI; RECIKLAŽA

Tabela 6: Rezultati poslovanja gospodarskih družb v letu 2002, v mio SIT

	v 000 SIT		Indeks 02/01		Rang med 193 občinami - Šentjur	Rang regije v Republiki Sloveniji
	Šentjur	Regija	Šentjur	Regija		
Prihodek skupaj	42.873	1.155.678	104,3	108,5	42	3
Prihodki od prodaje	40.029	1.079.873	103,1	110,2	42	3
Prihodki na domač. trgu	27.483	736.307	98,8	108,6	39	3
Prihodki na tujem trgu	12.545	343.566	114,0	113,9	47	3
Odhodki	43.840	1.140.313	104,5	100,6	42	3
Čisti dobiček	483	31.659	133,8	126,7	84	5
Čista izguba	1.528	15.955	196,2	16,8	169	9
Sredstva	38.350	1.944.627	111,0	108,2	47	2
Obvez. do vir. Sredstev	38.350	1.944.627	111,0	108,2	47	2
Celotna gospodarnost	0,978	1,013	99,8	107,8	164	8
Prihodki na zaposlenega	21.343	19.525	98,7	107,1	47	8
Stroški dela na zaposl.	2.909	3.244	111,8	110,8	92	6
Čisti dobiček na zaposl.	2.031	2.301	109,2	109,8	113	7
Čista izguba na zaposl.	241	270	126,5	16,6	145	3

Vir: Gospodarska zbornica Slovenije, Kazalniki poslovanja GZS za leto 2002.

Tabela 7: Bruto osnova za dohodnino na zavezanca, v tisoč SIT

Območje	1995		1996		2000		2001	
Slovenija	958	100,0	1.084	100,0	1.604	100,0	1.794	100,0
Savinjska	893	93,3	1.016	93,8	1.477	92,1	1.663	92,7
Šentjur	779	81,3	889	82,1	1.320	82,3	1.504	83,9

Vir: Pečar, 1998.

Tabela 8: Velikost gozdne posesti po številu posestnikov in po velikosti gozdnih površin v GE Šentjur

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	49	49	9	9
1 do 5 ha	40	89	43	52
5 do 10 ha	8	97	25	77
10 do 30 ha	3	100	23	100
30 do 100 ha	0	100	0	100
nad 100 ha	0	100	0	100

Vir: Zavod za gozdove Slovenije

Slika 4: Cene tekočih stroškov vodarin, kanalščin, prispevkov in taks v mesecu avgustu 2003

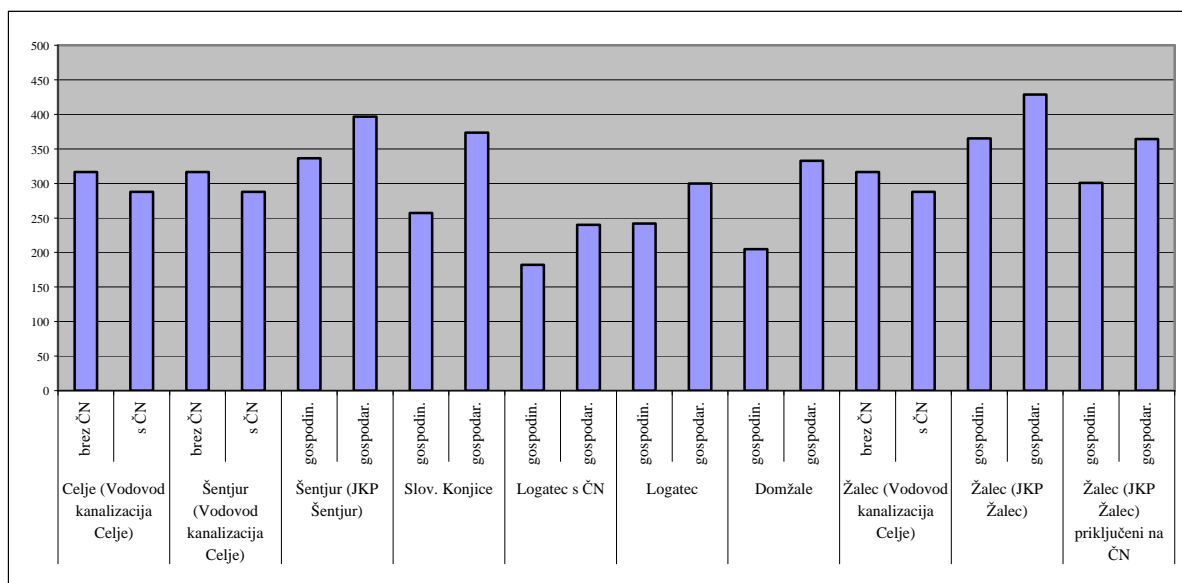

Tabela 9: Velikost gozdne posesti po številu posestnikov in po velikosti gozdnih površin v GE Planina

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	43	43	8	8
1 do 5 ha	46	89	50	58
5 do 10 ha	9	98	26	84
10 do 30 ha	2	100	16	100
30 do 100 ha	0	100	0	100
nad 100 ha	0	100	0	100

Vir: Zavod za gozdove

Tabela 10: Ocena staleža govedi, konjev in drobnice v Občini Šentjur v letu 2003

Kategorija	Št.	Faktor GVŽ	GVŽ skupaj	Delež (%)
Krave	3.600	1,2	4.320	52
Plemenske telice	1.800	0,5	900	11
Mlado pitano govedo	2.700	0,6	1.620	20
Teleta za zakol in rejo	2.880	0,2	576	7
Konji	207	1,0	207	3
Drobnica	1.068	0,15	107	1
Skupaj 1	12.255		7.730	93
Prašiči	3.585		538	7
Skupaj ostalo	15.840		8.268	100

Vir: Kmetijsko svetovalna služba.

Tabela 11: Število zaposlenih v različnih pravnih oblikah

		ZAPOSLENE OSEBE			SAMOZAPOSLENE OSEBE				DELOVNO AKTIVNO PREB.	REG. BREZP. OSEBE	AKTIV. PREB.	ST. REG. BREZP. .
		v podjetjih in drugih org.	pri samozap. osebah	skupaj	s.p.	osebe, ki opravljajo poklicno dejavnost	kmet- je	skupaj				
ŠENTJUR	dec.01	2.724	923	3.647	469	25	733	1.227	4.874	1.357	6.231	15,9
	dec.02	2.655	902	3.557	456	22	728	1.206	4.763	1.213	5.976	14,3
	indeks 01/02	97,47	97,72	97,53	97,23	88	99,32	98,29	97,72	89,39	95,91	
REGIJA	dec.01	55.125	8.550	63.675	4.784	343	4.566	9.693	73.368	13.179	86.547	14,8
	dec.02	54.733	8.255	62.988	4.579	371	4.539	9.489	72.477	12.607	85.084	14,3
	indeks 01/02	99,29	96,55	98,92	95,71	108,16	99,41	97,9	98,79	95,66	98,31	
SLOVENIJA	dec.01	629.180	67.770	696.950	44.577	6.095	34.440	85.112	782.062	104.316	886.378	11,8
	dec.02	631.598	65.954	697.552	43.814	6.325	34.241	84.380	781.932	99.607	881.539	11,3
	indeks 01/02	100,38	97,32	100,09	98,29	103,77	99,42	99,14	99,98	95,49	99,45	

Vir: ZZZ, OS Celje.

Tabela 12: Telekomovi priključki v Občini Šentjur

STORITEV		01. 01. 2000	01. 01. 2001	01. 01. 2002	01. 01. 2003	30. 06. 2003
PSTN	1	5.022	4.809	4.596	4.402	4.264
PSTN CTX	2	98	167	202	236	283
SKUPAJ (1+2)	3	5.120	4.976	4.798	4.638	4.547
ISDN	4	181	561	669	775	852
ISDN CTX	5	101	356	416	477	515
SKUPAJ ISDN (4+5)	6	282	917	1.085	1.252	1.367
ŠTEVILO ISDN KANALOV	7	564	1.834	2.170	2.504	2.734
SKUPAJ KANALOV	8	5.684	6.810	6.968	7.142	7.281
ADSL	9	-	-	-	82	137

Vir: Telekom Slovenije, PE Celje.

Legenda: **PSTN**-analogni telefonski priključek (en kanal)
ISDN-digitalni telefonski priključek (dva kanala)
CTX-centreks priključek
ADSL-neomejen dostop do interneta